

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2012/2013**

(Harmadik akkreditációs értékelés)

**BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
akkreditációs jelentése**

a 2013/9/VII/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2013. október 25.

Előző intézményakkreditáció: 2008/7/VIII/2. sz. MAB határozat

Tartalomjegyzék

A Budapesti Corvinus Egyetem akkreditációs értékelése	2
I. Akkreditációs minősítés	2
II. Minőségértékelés	3
II.1. Az egyetem általános helyzetképe.....	3
II.2. Az egyetem kulcsfontosságú eredményei.....	5
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	8
III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok	11
Az Élelmiszertudományi Kar akkreditációs értékelése	12
I. Akkreditációs minősítés	12
II. Minőségértékelés	13
II.1. A kar általános helyzetképe.....	13
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	14
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	16
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	18
A Gazdálkodástudományi Kar akkreditációs értékelése	19
I. Akkreditációs minősítés	19
II. Minőségértékelés	20
II.1. A kar általános helyzetképe.....	20
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	21
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	23
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	25
A Kertészettudományi Kar akkreditációs értékelése	26
I. Akkreditációs minősítés	26
II. Minőségértékelés	27
II.1. A kar általános helyzetképe.....	27
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	28
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	30
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	32
A Közgazdaságtudományi Kar akkreditációs értékelése	33
I. Akkreditációs minősítés	33
II. Minőségértékelés	34
II.1. A kar általános helyzetképe.....	34
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	36
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	38
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	40
A Tájépítészeti Kar akkreditációs értékelése	41
I. Akkreditációs minősítés	41
II. Minőségértékelés	42
II.1. A kar általános helyzetképe.....	42
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	43
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	44
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	46
A Társadalomtudományi Kar akkreditációs értékelése	48
I. Akkreditációs minősítés	48
II. Minőségértékelés	49
II.1. A kar általános helyzetképe.....	49
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	51
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata.....	52
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok	54
Függelék	55
A Budapesti Corvinus Egyetem által folytatott képzések	
A Látogató Bizottság tagjai, a látogatás időpontja	

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

Budapesti Corvinus Egyetem	2013/9/VII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A Az egyetem akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos
-----------------------------------	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetemet a MAB egyetemenként akkreditálja**¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény legalább **három** (ténylegesen **6**) egyetemi karral rendelkezik.
- Az intézmény az Nftv. szerinti választható² képzési szerkezetben folytat képzést³, és ezen belül legalább **két** képzési területen⁴ (ténylegesen **7**) jogosult mesterképzésre, valamint legalább **két** tudományterületen⁵ (ténylegesen **3**) jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Emellett szakirányú továbbképzésben is szervez oktatást.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja (**898 főből 699 fő: 77,84%**).
- A munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **ötven** százalékának van tudományos fokozata (**699 főből 505 fő: 72,25%**).
- Tudományos diákköröket működtet.
- Az általa indított szakok egy részén képzéseit képes idegen nyelven folytatni.
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezettségű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákélektől való elválasztással) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁶ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel.*

¹ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.**

² Nftv. 6.§ (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés.

³ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét.

⁴ A vonatkozó képzési területek: **agrár; gazdaságtudományok; informatika; műszaki; művészet; pedagógusképzés; társadalomtudomány.**

⁵ A vonatkozó tudományterület(ek): **agrártudományok, , műszaki tudományok, társadalomtudományok.**

⁶ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; intézményfejlesztési terv; kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat;(minőségfejlesztési program és éves értékelései); az előző akkreditáció nyomán a FOI intézkedési terve és annak végrehajtása.

II. Minőségértékelés

II.1. Az egyetem általános helyzetképe

Honnan – hova tart az intézmény. Az előző intézményi akkreditációs határozat ajánlásai nyomán tett intézményi szintű intézkedések.

A *Budapesti Corvinus Egyetem* (BCE) a *Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem* (BKE), az *Államigazgatási Főiskola* (ÁF) és a *Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem* (KÉE) karainak integrációjával jött létre, két lépcsőben; a 2000-es integráció során a BKE és az ÁF egyesült, majd 2003-ban csatlakoztak az intézményhez a Szent István Egyetemből kivált budai karok, a korábbi KÉE karai. A 2004 óta *Budapesti Corvinus Egyetem* elnevezésű intézményből a 2008-ban lezajlott akkreditációját követően, 2012-ben kormányzati döntéssel kivált a korábbi Államigazgatási Főiskolából alakult *Közigazgatástudományi Kar*. Így most a 2008-as akkreditációhoz képest nem hét, csak hatkarú az intézmény: három kar a *Pesti Campuson*, három pedig a *Budai Campuson* található. A campusok eltérő méretűek, a pestin tanul az összes hallgató csaknem háromnegyede. A Közigazgatástudományi Kar kiválásával a korábbi hárompólusú erőter kettőre redukálódott, s az eltérő oktatási profil és a személyi-szervezeti tradíciók adottságainak következtében még markánsabbak lettek a pesti és a budai campus közötti különbségek, amit az egyetem irányítási rendszere is kifejez. Más-más hagyományok és tradíciók élnek a Duna két partján, ami tíz év után is erősen érzékelhető a mai Corvinus Egyetemen. Mindez természetes, kérdés azonban, hogy ennek oldódása, az integrálódás milyen mértékben és ütemben halad előre, figyelembe véve – mint azt az előző akkreditációs határozat is kiemelte –, hogy bár fontos az integráció és az együttműködés kiterjesztése és elmélyítése, eközben célszerű ezen a területen is elkerülni az erőszakos és elsietett lépéseket. Az integráció elmélyülését megzavarta egyrészt, hogy a pesti karok és a Közigazgatástudományi Kar érzékelhetően meginduló együttműködését „szétvágtá” ez utóbbi egység kiválása az egyetemből. Másrészt az elmúlt években a BCE megszüntetéséről, szétbontásáról keringő különböző szintű elképzelések és nyilatkozatok is fokozták a belső bizonytalanságot. A jelen szervezeti felállás mellett természetesen, hogy viszonylag lassan halad a budai és a pesti karok közötti oktatási kooperáció kibontakozása.

Az előző akkreditációs határozat megállapította, hogy „az egyetemet alkotó karok profiljának egyedisége folytán a tanszéki–intézeti–kari–egyetemi hierarchiában a vezető erő „fölfelé gyengülő.” Az egyetem szervezeti hierarchiájában ma is a kari szint az erős, a karon belüli szervezeti tagozódásban a hagyományoknak és a belső (tanszéki/intézeti) erőviszonyoknak van döntő súlya, a karok döntési-kezdemenyvezési potenciálja az egyetemi vezetési szint rovására változatlanul erős. Mindez az egyetem vezetése előtt is ismert, és részben a nehezedő külső feltételeknek is köszönhetően, a központi vezetés erősítésére is határozottabb törekvés van. Ahogy az önértékelés megállapította: „*az elmúlt években sikerült a szenátusi és a kari tanácsi döntéshozatali mechanizmusokat jobban összehangba hozni, ill. a Szenátus formális döntési jellegét csökkenteni*”. Ezzel együtt is jellemző a kari és a tanszéki/intézeti egységek igen erős önállósága és érdekérvényesítő ereje. Az önértékelésben szereplő oktató/kutatói felmérési eredmények a különböző szintű vezetés megítéléséről markáns különbséget mutatnak: most is az egyetemi szintűnek adják a legalacsonyabb pontokat, 3,3-at, míg a kari szintűé 4,1, a tanszéki/intézeti vezetésé pedig 4,4-4,5. Ennek a „lefele növekvő” önállóságnak, elkülönülésnek egyfajta szimbolikus jele, hogy a mostani akkreditációs felkészülés során a kari önértékeléseket a Kari Tanácsok hagyták jóvá, és nem az egyetem Szenátusa. Az utóbbi testület csak az egyetemi összefoglaló beszámolót tárgyalta és fogadta el.

A *Corvinus* név ismertsége, vonzereje az, ami érzékelhetően segíti, hogy az egyetemnek az identitást hordozó egységgé válásának folyamata ilyen szervezeti megoldások és irányítási gyakorlat mellett is halad. A „Corvinus”-hoz tartozás mintegy sajátos „brand”-ot jelent, s ezt mind az oktatók, mind a hallgatók értéként, a karok közötti összetartó erőként, mintegy közös öntudatként élik meg. A *Corvinus* „brand” így egyfajta „ernyőként” működik, oldva a szélsőségesen eltérő méretű karok, szervezeti egységek konglomerátum-jellegét.

Mindazonáltal, az integrálódásra, az egységes egyetemmé válás előrehaladására tett észrevételek mellett megállapítható, hogy a BCE összességében – köszönhetően a karok külön-külön is értékes és stabil teljesítményének – a vizsgált időszakban is jelentős oktatási kínálattal, kutatási potenciállal és teljesítménnyel rendelkezik. Az előző akkreditációs időszakhoz képest, – leszámítva a Közigazgatástudományi Kar kiszakításából fakadó szükségszerű veszteséget – tovább bővült az egyetem oktatási kínálata, tudományos potenciálja.

Az egyetem dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, az egyetem szervezete, vezetése, az EHÖK részvétele az intézmény vezetésében, intézményi stratégia.

Az egyetem – a minőségbiztosítás területétől eltekintve, ahol e tekintetben pótolnivalók vannak – megfelelően kidolgozott és dokumentált szervezeti keretek között működik. Ugyanakkor a szabályzatok is tükrözik sajátos fejlődéstörténetét, s hogy az intézmény inkább egyedi kari szerkezetű, benne eltérő tudományterületek működnek párhuzamosan és együtt. Ahogy azt az előző akkreditációs értékelés is kiemelte, ez nehezíti az egységes egyetemi elképzelések kialakítását és megvalósítását. A karok jelentős egyedi önállósága a szabályzatokban és a szervezeti kapcsolatokat keretekbe foglaló ábrákban formálisan is érvényesül. Ez a „szabályozottság” egyfelől stabilizáló, másfelől azonban – a rögzült döntési mechanizmusnak tulajdoníthatóan – korlátozza az egyetem vezetésének egységesítő törekvéseit. Az elmúlt időszakban, különösen a legutóbbi évben, ebben igyekezett az egyetemi vezetés előre lépni, ami részben sikerült is, de a nehéz külső feltételek között és az erősödő kihívások leküzdésében tovább kell erősíteni az intézmény egységes vezetését.

Az EHÖK aktívan és konstruktívan, az egyetem egységességét erősítő fellépéssel vesz részt az egyetemi testületek munkájában. Az egyetem és a karok vezetése és a hallgatók között harmonikus, konstruktív a viszony. A kari HÖK képviselői bizalommal fordulhatnak nemcsak a dékánokhoz és helyetteseikhez is, de a rektorhoz is.

2008-ban az egyetemi vezetés ambiciózus stratégiai jövőképet fogalmazott meg, amelynek egyszerre volt célja az egyetemi tevékenység nemzetköziesítése, a kutatóegyetemmé válás és a piacvezető szerep elérése a mesterképzésben. Az eredményeket megismerve az irány meghatározása helyes volt, a korábban megfogalmazott stratégiai célok mentén így tudatos előrehaladás történt, még ha ennek mértéke a tervezettnél esetenként szerényebb is.

Az intézmény képzési szervezete, intézményi szintű együttműködések az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A közel másfél évtizede történt szervezeti bővülés, majd a *Közigazgatástudományi Kar* 2012 elején történt kiválása következtében mára a BCE-n sajátos, egyedi képzési szerkezet alakult ki a hajdani „Közgáz” egyértelmű profiljával szemben. Az egyetem jelenleg két viszonylag markánsan elkülönült része a 3-3 – jellegében egymástól is különböző – karból álló *Pesti Campus* és a *Budai Campus*. Mindegyik kar a hazai élmezőnyben van a maga területén, a bolognai képzési rendszer mindhárom szintjén kínálnak képzést, közös törekvésük a mesterszint erősítése és a magas színvonalú doktori képzés. Az összes kar törekszik nemzetközi, ún. double degree programok kialakítására és kiterjesztésére.

A jelzett fejlődési út és a szakmai különbségek miatt komoly erőfeszítéseket igényel az intézményi szintű képzési együttműködés elmélyítése. Az egyetemen közös fakultatív tantárgylistát alakítottak ki, ebben a karok 2012-ben 77 tantárgyat kínáltak. Ez jól erősítheti a hallgatókban is az integrált egyetem tudatát. Viszonylag erős és hosszú múltra tekint vissza a *Gazdálkodástudományi Kar* és a *Közgazdaságtudományi Kar* képzési együttműködése, de mind a két kar kölcsönös átiktatást végez a harmadik pesti egységgel, a *Társadalomtudományi Kar*ral is. A budai és a pesti karok közti átiktatási aktivitás elmarad a lehetőségektől, de az együttműködés ilyen fejlesztését az esetenként jelentősen eltérő képzési szerkezet (*Élelmiszertudományi, Kertészettudományi és Tájépítészeti Karok*) is természetesen korlátozza. Pedig a karok közötti átiktatást precízen számba kellene venni, valós kép csak így kapható az egyes karok „értékteremtési” potenciáljáról és teljesítményéről, pl. a pesti campuson a *Közgazdaságtudományi Kar (KTK)* és a *Gazdálkodástudományi Kar (GTK)* közöttiről. Utóbbi kar becslése szerint az alapképzéseiben 30-40%-os mértékű a más karok beiktatása, és mintegy 25-30 oktató teljes munkaidejét teszi ki a *Közgazdaságtudományi Kar* hozzájárulása. Ez egy tágabb problémát is érint, nevezetesen, hogy az Nftv. előírja, hogy 2015. szeptember 1-jétől karonként az egy oktatóra jutó hallgatók száma ne haladja meg a 35 főt. Ez a *Közgazdaságtudományi Kar*on hivatalosan **20,65** fő, a *Gazdálkodástudományi Kar*on viszont **46,5**, jóval a határ fölött. Viszont a 25-30 átiktató figyelembe vételével a *GTK*-n ez **38** fő lenne, a *KTK*-n pedig **33** fő. *Minél integráltabb egy egyetemen az oktatás, annál kevesebb az információértéke az egy oktatóra jutó hallgatói mutatószámnak, sőt adott esetben az oktatói létszám is több karra terülhet szét:* pl. a *Pesti Campus* egészére kiterjedő – kétségtelenül magas színvonalú – idegennyelv-oktatás és az ezt végző jelentős nyelvtanári létszám most a *Társadalomtudományi Kar*hoz számítódik, miközben logikusabb lenne ezt egyetemi szinten kezelni, és meggondolni a *Budai Campus*on külön folyó nyelvvoktatással való integrálást is.

Az egyetem regionális szerepe, országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A BCE országos hatókörű és jelentőségű felsőoktatási intézmény. Hosszú évek óta nagyon jó a bemeneti hallgatói anyaga, a legtöbb szakon többszörös a túljelentkezés, és nagyon magas a bekerülési ponthatár. A karok és a képzések zöme joggal és sikerrel törekszik hazai piacvezető szerepre. Jelentős az egyetem nemzetközi beágyazottsága is. A *közgazdasági* és az *üzleti* képzésben, de az *élelmiszer-* és a *kertészettudományok* területén is a külföldön leginkább ismert és elismert hazai intézmény, számos nemzetközi hálózat tagja. Az összes, hasonló képzésekkel rendelkező felsőoktatási intézménnyel kapcsolatot tartanak fenn, ezen túlmenően kutatóintézetekkel is együttműködnek.

Az intézményi C-SWOT analízis értékelése, valamint a következtetések, megfogalmazott tennivalók megítélése

Az egyetem C-SWOT elemzése reálisan méri fel a jelenlegi működési feltételeket. Jelentős *korlát*nak jelzik az állami finanszírozás csökkenését, és az egyéb külső források beszűkülését, mint ami mind az oktatás, mind a kutatás területét érinti. Ugyanakkor jelezni kell, hogy a finanszírozási gondok nemcsak a humán erőforrás-fejlesztést, de a jelenlegi szint tartását is veszélyeztetik, ami pedig kulcsfontosságú a célok eléréséhez. Az erősödő bizonytalanságot is jogosan emeli ki az analízis, mint ami egyrészt nehezíti a helyes stratégia kialakítását és következetes végrehajtását, másrészt az egyetemi polgárokat is elbizonytalanítja, így nehezebb az „egyéni energiák” kapun belüli hasznosítása.

Erősségeik közé sorolják a magas színvonalú oktatói/kutatói gárdát, a kiemelkedő hallgatók nagy számát, a magas munkaerő-piaci presztízt, a kiterjedt nemzetközi kapcsolatokat, a jó infrastruktúrát. A *gyengeségek* zöme összefügg az egyetem szerkezetével és hagyományaival. Valóban erősek és jelentősen eltérőek a karok, és nagy az egyes oktatók közötti különbség is motivációban, oktatási/kutatási teljesítményben, felkészültségben, a nemzetközi követelményeknek való megfelelésben.

Kockázatként jelzi az analízis ebben a nehezedő külső finanszírozási helyzetben az egységek, karok befelé fordulását, a visszaszoruló kari együttműködést, a szolidaritás gyengülését, miközben éppen ilyenkor szükségszerű a központi irányítás erősítése és az egész intézmény mozgásának egységes irányba terelése, lehetőleg minél gyorsabban és erőteljesebben, számolva azzal is, hogy ez fokozódó konfliktusokhoz vezethet. Valós nehézség még többek között, amint írják: „*a fokozódó versenyhelyzet, a hallgatói létszám lehetséges visszaesése, a felmerülő létszámleépítés negatív hatásai, és nem utolsósorban, hogy mindközben a „partikuláris érdekek az összegytemi érdekek érvényesítését kockáztathatják.*”

Az elemzések alapján megfogalmazott feladattervük a kulcsproblémákra próbál válaszokat adni. A szervezeti működés hatékonyságát több módon kívánják fejleszteni. Egy sok területet átfogó *Egyetemi Reorganizációs Projekt* kidolgozása folyik, melyben fontos elem az oktatási szerkezet átalakítása, egyszerűsítése, hatékonyabbá tétele. Itt nyilván felmerülnek a Bologna-rendszer egészét érintő kérdések és javaslatok is, amelyeket célszerű lehet, a tudományterületi egyeztetések után, országos szinten is képviselni és megvitatni. Ennek részeként szélesebb körben felmerült az egyetem karainál az egyéves mesterképzés meghonosítása is, ami nyilván érintheti a jelenlegi szabályozási rendszert és gyakorlatot is. A kitűzött célok megvalósítása erőteljesen függ a továbbra is nehezen kiszámítható külső környezettől, s az sok mindent felülírhat ezekből a törekvésekből. A saját bevételek növelése, az oktatók jobb anyagi motiválása, a nemzetközi szerep erősítése több területen is élen szerepel a lehetőségek és célok között.

II.2. Az egyetem kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok intézményi szintű elemző áttekintése, tendenciái az elmúlt öt év statisztikája alapján

A Corvinus Egyetem több oktatási területen „piacvezető” szerepét különböző rangsorok is mutatják. Nagyon magas pontszámokkal lehet az egyetem pesti karain folyó oktatásokra bekerülni, nagy a verseny a jelentkezők között, és kiváló a hallgatói anyag, mintegy önfenntartó folyamatként erősítve a Corvinus „brand”-ot az egyetem egészét tekintve, bár a budai karokon időszakonként felzárkóztatási nehézségekkel is szembe kell nézni.

A BCE szakjainak zömét igen erősen érintette az elmúlt évek megváltozott finanszírozási politikája. A fokozódó piacositás tulajdonképpen egyértelműen kedvezett az egyetem nagy hírű, magas presztízsű szakjainak, még növekedett is a jelentkezők száma például a Gazdálkodástudományi Karon. Több karon viszont csökkent a felvettek száma az utóbbi két évben. A korábban felvettek körében és a legtöbb mes-

terszakon még él az állami finanszírozás, még 2012-ben is az összes hallgató **63%**-a államilag finanszírozott képzésben vesz részt, és csak **37%** önköltséges formában, vagyis az állami források jelenleg is meghatározóak az egyetem finanszírozásában. Ha a piacosság eléri a mesterszakokat is, akkor tovább nehezül az egyetem számára az ezt kiemelten kezelő stratégia kivitelezése: nagyjából változatlan hallgatói létszámmal a mesterképzés és a doktori képzés részarányának növelése.

A hallgatói létszámadatokat a Közigazgatástudományi Kar be nem számításával célszerű vizsgálni (a 2012-es kiválás egyébként közel 3000 hallgatóval csökkentette a létszámot): 2008 és 2012 között a hallgatói létszám közel 15 ezer főről **14,5 ezer** főre, mindössze **3%**-kal csökkent. Ez a nehezedő külső feltételek között is viszonylagos állandóságra utal. A hallgatók **2/3**-át az alapszakos hallgatók adják, míg a stratégiai cél, a mesterképzés részesedése kevesebb, mint **1/4**, bár karonként és szakonként eltérő az arány. Összességében azonban jól látható, hogy az előző akkreditáció idején kitűzött 50%-os mesterképzési arányt nem tudták megvalósítani. Ebben természetesen a munkaerő-piaci változásoknak is van szerepe. A legtöbb karon az országos tendenciáknak megfelelően érzékelhető, hogy csökken a mesterszakra való továbblépési szándék, és inkább a munkaerőpiacra lépnek ki – eredményesen, az egyetem elismertségének háttérével.

Az alapképzésben részt vevők száma a 2008-as ~7500 főről 2012-re **9800**-ra emelkedett. Közben – bizonyos értelemszerű időbeli csúszással – felfutott a mesterképzés is ~400-ról 2012-re már **3300-3400** főre, közben a csúcsot jelentő 2011-es évhez képest ez 5-6%-os mérséklődést jelent. Ez az újonnan felvettek igen érzékelhető, mintegy 1/10-es csökkenését jelzi. A legtöbb a hallgató (~**6900**) a *GTK*-n, 2012-ben ez csaknem az összes hallgató fele, a legkisebb pedig a *Tájépítészeti Kar* a **6-700** fős hallgatói létszámmal. A további négy karon a hallgatók száma **1500-2000** körüli volt 2012-ben. A pesti karon tanult az összes hallgató csaknem háromnegyede. Az államilag finanszírozott hallgatói létszám 2008 és 2011 között **9300**-ról csaknem **10 000**-re emelkedett, 2012-ben pedig erről csaknem 10%-kal csökkent, ezt ellensúlyozandó, a költségtérítéses hallgatók száma közel **20%**-kal megnőtt egy év alatt **5400**-ra. A kedvezőtlen állami finanszírozás – szemben az ország legtöbb hasonló jellegű képzésével – itt nem csökkentette a felvettek összlétszámát. A teljes idejű (nappali) képzésben résztvevők száma a vizsgált időszakban **72%**-ról **82%**-ra nőtt. Ugyanakkor jelentősen megnőtt az egyetemen a nappali képzés mellett munkát vállalók, szakmai gyakorlatot szerzők aránya. Egy felmérés szerint a válaszadók **70%**-a végzett részidejű, sőt esetenként teljes idejű fizetett munkát a tanulmányai ideje alatt. Ez azt vetíti előre, hogy fokozatosan lazul, átértékelődik a klasszikus, hagyományos nappali képzés fogalma.

Az átlagos képzési idő a négy féléves szakokon **4-4,7** félév, a hat féléves szakokon **5,6-6,9** félév, a hét féléveseken **6,7-8,7** félév, ebben sokszor a félévhalasztás, külföldi részképzés is szerepet játszik. A képzési programban rögzített időtartam alatt végzők aránya az egyetem átlagában **71%**, de elég nagy a szórádás.

Doktori képzésben mintegy **350** hallgató (az összlétszám **2,5%**-a) vesz részt. Jelentősen mérséklődött a szakirányú továbbképzésekre jelentkezők száma.

Kiemelt stratégiai cél volt és maradt a nemzetközi piacon való részvétel erősítése is. A külföldi hallgatók arányát a 2008-ban jellemző 5%-ról fokozatosan **10-15%**-ra kívánta az egyetem vezetése emelni, ami csak részben, illetve lassabban látszik megvalósíthatónak. Nem vitás, hogy helyes a nemzetközi oktatási piac megcélózása, jók az egyetem adottságai, de nehéz az előrehaladás. Az elmúlt években jelentősen nőtt az idegen nyelven oktatott kurzusok kínálata, valamint az ide beiratkozott hallgatók száma, bár az **1600** körüli szép számban jelentős a magyar hallgatók aránya. Nőtt az Erasmus-cserehallgatók száma is, 2012-ben **5-600** kimenő, **4-500** bejövő hallgatót regisztráltak, és jelentős számú (~**600** fő) a külföldi állampolgárságú, határon túlról jövő magyar hallgató. Viszont a komoly bevételt jelentő diákok száma csak **3-500** körüli, zömmel a Gazdálkodástudományi Karon, és ez egy 14-15 ezer hallgatót oktató egyetemen alacsony szám, még nem meghatározó mértékű. Minden kar terveiben szerepel a nemzetközi piacon való aktívabb részvétel, de láthatóan csak a Gazdálkodástudományi Kar tudott jelentősebb létszámot és bevételt generálni. Több képzésnél nehéz elérni a gazdaságos „üzemméretet”, a megfelelő hallgatói létszámot, ezért az elején általában veszteségesek a nemzetközi képzések. Célszerű a piaci lehetőségek felmérésében óvatosabban eljárni, még gondosabban vizsgálni, mely képzésekbe érdemes befektetni. Kemény a verseny a nemzetközi piacon, és kedvezőtlenek a hazai feltételek. Nagyok a kötöttségek és korlátok a magyar állami egyetemeknél, az állami finanszírozás szűkülése a magyar hallgatókat is külföldi intézményekhez vonzhatja.

Az elsősorban a Pesti Campusra jellemző kiváló hallgatói állomány megalapozza és szükségessé teszi a tehetséges hallgatókkal való kiemelt foglalkozást. Ennek egyik fő formáját a tudományos diákkörök jelentik. A vizsgált időszakban az egyetem hat karán összesen csaknem **1900** TDK dolgozat született, ennek **80%-a** a három pesti karon. Az országos TDK konferenciákon indított **376** dolgozathoz **152** lett díjazott. A legtöbb díjat a *GTK* hallgatói nyerték, utánuk a *Társadalomtudományi*, majd a *Kertészettudományi Kar* hallgatói következnek, a legkevesebb díjat meglepő módon a *Közgazdaságtudományi Kar* hallgatói nyerték. A *XXX. Jubileumi OTDK Konferencián* a BCE három szekcióban is – Agrártudományi, Közgazdaságtudományi, Társadalomtudományi – az első helyen végzett.

Kiemelkedő jelentőségű a tehetséges hallgatókkal való foglalkozásban és a számukra biztosított lehetőségekben egyedülálló értéket képviselő szakkollégiumi rendszer. Az úttörő *Rajk László Szakkollégium* mellett öt további működik, 2012-ben több mint 500 hallgató részvételével, s munkájukat különböző formában 200 oktató segíti. A kiváló hallgatókat demonstrátorként vonják be a tanszékek munkájába, ez 210-230 hallgatót jelent évente. Viszont a karok közti megoszlás aránytalan, több mint felük, **130-160** hallgató a Közgazdaságtudományi Karon van, ami közel duplája az ott lévő tudományos fokozattal rendelkező oktatók számának.

Végzettek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása az intézmény képzési stratégiájában.

Az egyetemnek, elsősorban a három pesti karának nagyon kedvező a munkaerő-piaci megítélése, ezt a különböző felmérések és rangsorok egybehangzóan és rendszeresen mutatják. A budai karokon más – például a családi gazdálkodói tradíciók – adják a kedvező elhelyezkedési lehetőségeket. A képzés alatt fokozódó mértékű szakmai jellegű munkavégzés is kedvezővé teszi a munkaerő-piaci fogadtatást.

Jól működik az egyetemen a *Diplomás Pályakövetési Rendszer*. Éves rendszerességgel többféle felmérés készül, és ezek eredményeit igyekeznek beépíteni a képzési stratégiába. Működik az alumni rendszer is, érdemes lenne ennek nagyobb hangsúlyt adni a jövőben, és kari szinten is folyamatos kapcsolatrendszert kiépíteni a végzett hallgatókkal.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó tevékenység

Az egyetem jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati eredményei.

A már 2008-ban is fő stratégiai célkitűzés, a kutatóegyetemmé válás érdekében az elmúlt években is mind az egész egyetem, mind az egyes karok szintjén jelentős erőfeszítéseket tettek. A tudományos munka nagyon fontos bázisa a 10 doktori iskola, amelyek egyben az oktatói/kutatói utánpótlás egyik alapvető elemét is jelentik. Gond azonban, hogy a törzstagok egy része nyugdíjba vonul(t), részben kora, részben az egyetem nehezedő finanszírozási helyzete miatt. A legújabb jogszabályi változások vezető oktatókat, a doktori iskolák és a tudományos kutatás legértettebb és legtapasztaltabb szereplőit fájó módon nyugdíjba kényszeríthetik. Rövid távon a törzstagok kiesése szinte megoldhatatlan helyzetbe hozhat jól működő, elismert doktori iskolákat az egyetem több karán. A vezető oktatók körében zajló generációváltás eltérő mértékben érinti az egyes karokat. Több tudományterületen hiányzik a törzstag-utánpótlást biztosító oktatói/kutatói középgeneráció. Mindez hosszabb távon igencsak megnehezíti a kutatóegyetemi stratégiai célkitűzés megvalósítását. A kutatóegyetemi státuszt megszerzését több további tényező is nehezíti. Az egyik, hogy noha az egyetem több kara a saját tudományterületén kiemelkedő teljesítményt nyújt a hazai versenytársak között és nemzetközi ismertsége is van, a társadalomtudományok területén kevesebb a lehetőség magas impakt faktoros cikkek publikálására. A másik, hogy e tekintetben olyan tudományegyetemekkel kell versenyezni, amelyek nagyobb méretűek, sokkal több karuk és tudományterületük van, jelentős az utóbbiaknál a természettudományok aránya, amelyekben a nemzetközi publikációk általában magasabb impakt faktorú folyóiratokban jelennek meg.

A publikációk, a referált cikkek száma, azok kumulált impakt faktora egyre javuló mutatók voltak a vizsgált ötéves időszakban. Sokat segített a 2010-ben elnyert TÁMOP támogatás. Az ennek során kialakított öt kiemelt kutatási programot, amelyek a karok együttműködésén alapulnak, a jövőben is folytatni kívánják. A publikációk nyilvántartása nem mindig naprakész és nem teljes. Remélhetőleg a most folyó átállás a *Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)* rendszerére javítja majd a helyzetet e a területen is.

Hangsúlyos az egyetem pályázati tevékenysége, bár a lehetőségek szűkültek az elmúlt években, többek között azért is, mivel a közép-magyarországi régióban az EU forrásokhoz való hozzáférés erősen korlátozott. 2010 és 2012 között a hazai és nemzetközi pályázatokból származó bevételek a saját bevétel **25-35%-át** tették ki, ami fontos a tudományos munka feltételeinek biztosításához is.

2.3. Gazdálkodás

A minőségi oktatás fenntartásához szükséges külső és belső erőforrások pályázati megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

A Corvinus Egyetem költségvetése 2008-ban **17,4 mrd** Ft körül volt, ennek **54%**-a állami támogatás, **46%**-a saját bevétel. A TÁMOP támogatást leszámítva nagyjából változatlan arányok mellett folyamatosan csökkentek a bevételek. (2012-től a Közigazgatástudományi Kar kiválása csökkentette mind a bevételi, mind a kiadási összegeket.) A romló tendencia, a TÁMOP kifutása és a csökkenő állami támogatás következtében mostanra a helyzet kritikusan nehézé vált, pedig jelentős takarékosági intézkedéseket foganatosítottak, és kidolgozás alatt van egy, a gazdálkodást is jelentősen érintő reorganizációs projekt.

Az egyetem belső gazdálkodása nehezen tekinthető át a jelenlegi rendszerben. Az egyes karok nyereségessége, vesztesége erősen függ a hallgatói létszám és a saját szakok és kutatások mellett az átoktatások és a központi költségek elszámolásától is. A Közgazdaságtudományi Karnak például egyre növekvő, 2012-re **1,2 mrd** Ft kumulált belső adóssága alakult ki, amely hosszú távon nyilván nehezen tartható fenn, s vitákhoz vezet, hogy a más karoknak végzett oktatása elszámolásában milyen árakat alakítsanak ki. Általában is az integrációval, s az egyetemi szintű költséghatékonysággal szemben ható tendencia lehet, ha a karoknak jobban megéri saját erőből oktatni olyan alaptárgyakat, amelyeket addig átoktatással oldottak meg.

Az egyetem, különösen a pesti karok infrastruktúrája kiváló. A megszorító intézkedések azonban leginkább a felhalmozás-felújítás kiadásokat érintették, ez hosszabb távon az infrastruktúra leépüléséhez vezethet. Jelentős költséget jelent a PPP konstrukcióban épült új épület finanszírozása is.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az előző akkreditációs értékelésben a minőségbiztosításra vonatkozó megállapítások közül sok ma is fennáll, az egyetemnek viszonylag keveset sikerült ezen a területen előbbre lépnie. Az egyetem egészére jellemző, hogy a hagyományos informális minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszeremekkel biztosítják a képzés minőségét. Az elmúlt években a magyar felsőoktatás minőségbiztosítási rendszereiben sok fontos új elem jelent meg, ezeket a Corvinus Egyetemnek is nagyobb mértékben kellene felhasználnia és integrálnia. Reménytelenül azonban, hogy az elmúlt hónapokban aktív munka kezdődött az egyetem minőségügyi rendszerének fejlesztése érdekében.

Az egyetemnek az önértékelésben kinyilvánított küldetése tömören, példamutató módon foglalja össze az egyetem hosszú távú célrendszerét, kiemelve az értékközvetítést és az emberi életminőség javítását. Az egyetem céljainak elérése érdekében alapvető dokumentum az egyetem Etikai Kódexe, amely magas színvonalon, részletesen írja elő az egyetemi polgárok viselkedésének alapvető szabályait. Jelentős dokumentum az egyetem Intézményfejlesztési Terve (IFT), amely azonban csak burkoltan tartalmaz minőségügyi kérdéseket.

Az egyetem Minőségügyi Deklarációja kinyilvánítja az egyetem vezetőinek az elkötelezettségét a minőség és a minőségügyi szervezet működtetése iránt. A *Minőségügyi Kézikönyv* rögzíti a minőségpolitikai célkitűzéseket, a középtávú átalakítási célokat a 2013-ban indult *Egyetemi Reorganizációs Projekt* fogalmazza meg.

Mindazonáltal nincs az egész egyetemre érvényes, a minőségcélokat összefoglaló minőségpolitikájuk, sem korszerű és egységes minőségbiztosítási rendszerük, csupán az egyes karokon működik – eltérő módon és mértékben – a minőségbiztosítás. Az egyetem minőségbiztosítási szervezetének ötféle eleme az *Egyetemi Minőségügyi Koordinációs Bizottság* (EMKB), a *Kari Minőségügyi Koordinációs Bizottságok* (KMKB), az egyetemi minőségügyi koordinátor és a kari minőségügyi koordinátorok, valamint a *Minőségügyi Iroda*. Ebben a szervezetben nem mindig egyértelmű a felelősség és hatáskör, a kapcsolat az egyetemi vezetéshez, illetve a fenti öt elem viszonya, bár a – 2007-ben készült – Minőségügyi Kézikönyv tartalmazza a rendszer leírását: kitér a szereplőkre, azok feladatára, hatáskörére, a legfontosabb tevékenységekre, folyamatokra, adatgyűjtési eljárásokra. Ezek áttekintése és pontosítása irányában lépéseket tesz az intézmény, különösen mert a minőségügyi szervezetek működésének egységessége – szemben a kari különbözőségekkel – sok előnnyel járna: egységes fogalomrendszer és elnevezések, egységes

eljárásrend, szabályzatok, dokumentációs és információs rendszer, továbbá a legjobb gyakorlatok könnyű átvétele.

Több más szabályzat is 5-10 éves. További gond, hogy a Minőségügyi Kézikönyv – bár jól foglalja össze a legfontosabb minőségügyi tevékenységeket – nem tartalmazza a kutatási folyamatok minőségsszabályozásának leírását.

A rendkívül jelentős *EMKB Operatív Terve* (2013) hiányossága, hogy nem foglalkozik a minőségügyi rendszer kialakításával és fejlesztésével, viszont jól foglalja össze a minőségfejlesztés rövid távú céljait. Ezek jó irányba mutatnak, javasolt a teljesítésük. Összehangolandó az *EMKB Operatív Terve*, az *Intézmény Fejlesztési Terv* és a *Reorganizációs Projekt*.

Minőségbiztosítási szempontból az egyetem jelentős eredménye a *Felsőoktatási Minőségi Díj* 2010. évi elnyerése, és több szak nemzetközi akkreditációjának a megszerzése.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indításának, követésének és rendszeres belső értékelésének a folyamatait egyetemi szinten koordinálják, ugyanakkor – az egyetem sokszínű szakmai profiljából és az alapvetően decentralizált szervezeti és vezetési rendszerből következően – elsődleges a karok szerepe és felelőssége. A karokon belül, szabályozott módon, a szakmailag illetékes tanszékek és intézetek készítik elő a javaslatokat, szükség esetén más oktatási egységekkel együttműködve. A Kari Tanácsok jóváhagyása után egyetemi szinten először az *Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottsága* tárgyalja a javaslatokat, ami lehetőséget ad más karok véleményének, javaslatainak a felhasználására. Az itt kialakultak figyelembevételével készül el a végleges javaslat, amelyet a Rektori Kabinet, majd a Szenátus hagy jóvá.

A visszacsatolás/értékelés folyamatában elsődleges a szakfelelős tanszékek/intézetek és karok tevékenysége. Kiemelt szerepe van ezekben a folyamatokban a *Minőségügyi Irodának*, amely az eredményeket szak, kar- és egyetemi szint-bontásban is közreadja és pl. egyetemi hírleveleken, illetve a döntéshozatali fórumokon (*Rektori Kabinet*, *EMKB-ülés*) keresztül rendszeresen tájékoztatást ad. Emellett adatokat gyűjt a felvi.hu adatbázisából, pl. a jelentkezők szakválasztási preferenciáját. A kari vezetők és a szakfelelősök mindezek felhasználásával végzik a képzési programok felülvizsgálatát. A több oldalról jövő információkkal biztosítják az egyetemi szintű visszacsatolást. A nemzetközi beágyazottság visszahat a magyar nyelvű oktatás színvonalára is, húzóhatást jelent a hallgatók számára, fokozódó kihívást az oktatói gárdának. A nemzetközi hálózatokban való részvétel, a közös képzések általában kiemelt minőségbiztosítási kötelezettségekkel is járnak, ami e területen is pozitív húzóerőt jelent.

Az adatok gyűjtése és elemzése mellett a jövőben érdemes még nagyobb hangsúlyt fektetni az elemzés alapján a képzési folyamatok minőségfejlesztését célzó intézkedések, beavatkozások szabályozott rendszerének kialakítására.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere a megfelelő módon közzétett *Tanulmányi és Vizsgaszabályzat* tartalmazza, ezeket a rendelkezéseket a hallgatók ismerik. A tantárgyi tematikák, a kötelező szakirodalom és a számonkérés módja is idejében elérhetők a hallgatók számára. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat is. A vizsgán számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét.

Az egyetem jelenlegi hallgatói teljesítményértékelési rendszere nem tartalmazza azonban kellő hangsúlyal az *European Association for Quality Assurance in Higher Education – European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ENQA-ESG) ajánlás szellemében a törekvést a hallgatói teljesítményértékelés objektivitásának a növelésére. Érdemes lesz a jövőben erre nagyobb hangsúlyt fektetni.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

Az oktatók minősítése négyévenként kötelező, 2008 óta egységes teljesítményértékelési rendszert alkalmaznak, amelyben az értékelési cél és a szempontok karonként és szakterületenként hasonlóak. Az oktatói teljesítményértékelés évente egyszer, karonként egységes formanyomtatvány alapján történik, és a kiértékelést a munkáltatói jogokat gyakorló vezető által összehívott éves megbeszélés keretében végzik.

A rendszer átfogó értékelésére 2011-ben került sor, eszerint a valós teljesítmények nehezen mérhetőek és hasonlíthatók össze. Másrészt a munkajogi és közalkalmazotti szabályozás és a szűkös anyagi források nemigen adnak teret a differenciálásnak. Miközben a kiemelkedően teljesítőket aligha tudják honorálni, az oktatói minőségbiztosítási rendszerben nem kap kellő hangsúlyt az ENQA-ESG ajánlás, hogy a gyengén teljesítő oktatókat segíteni kellene a jobb minőségű teljesítményük elérésében. A rendszer finomítására, javítására több karon is vannak törekvések.

Az idegen nyelvű oktatás minőségének egyik feltétele az oktatók nyelvi felkészültsége. A hallgatók beszámolója alapján korábban előfordultak ugyan oktatói nyelvi hiányosságok, de mára ezt a kérdést sikeresen rendezték. A hallgatók szerint, nem jellemző, hogy tanórák maradnának el, ha mégis, akkor a pótlásról a hallgatókkal egyeztetve gondoskodnak az oktatók. Az órátartás körében jelentkező problémákat jelezték a hallgatók, ezekre az adott karnál részletesen kitér a jelentés.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A hallgatók a tanulmányi osztály és a könyvtár munkájával meg vannak elégedve, egyedül a tanulmányi ügyintézés helyenkénti rugalmatlanságát említették problémaként.

A könyvtár szakkönyvállománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. Az új épületben elhelyezett könyvtár valódi XXI. századi környezetet biztosít a hallgatóknak, amelyben az olvasás, a kutatás és a számítógép használata mellett további szolgáltatásokat is igénybe vehetnek. Ezek közül kiemelkedik a csoportmunkák végzéséhez kialakított konzultációs szoba-lehetőség, amelyet előzetes foglalással, tanulás és feladatmegoldás céljából egy-egy, legfeljebb 8 fős hallgatói csapat igénybe vehet.

A szaknyelvet felkészültségi szint alapján válogatott csoportokban sajátíthatják el a hallgatók. Emellett van lehetőség az egyetem által biztosított általános nyelvi képzés igénybevételére, továbbá – igény esetén – idegen nyelven meghirdetett szakmai tárgyak is választhatók a karok képzési kínálatából.

A BCE két campusa között a hallgatói szolgáltatások terén nagy a különbség. A *Karrier Iroda*, a *Diáktanácsadó Központ* jelenléte erősebb a pesti karokon, az itt tanulók számos szolgáltatást vehetnek igénybe. Ezen az aránytalanságon okvetlenül javítani kell, hiszen a budai hallgatókat is ugyanazok a szolgáltatások illetik meg, mint a pestieket.

A hallgatói sportszolgáltatások minőségi feltételei megfelelőek a Pesti Campuson is, de itt a rendelkezésre álló kapacitás nagyon szűkös, a termék kihasználtsága maximális, ez a kötelező testnevelés megvalósítását is veszélyezteti.

A hallgatók különböző komfortfokozatú, ennek alapján eltérő árazású kollégiumi férőhelyeket igényelhetnek. A kollégiumok által nyújtott szolgáltatások nivója ár-érték arány alapján kielégítő.

3.6. Az egyetem belső információs rendszere

A Corvinus Egyetem, hasonlóan a többi hazai egyetemhez, erőfeszítéseket tesz az egységes egyetemi információs rendszer kialakítása érdekében. A Szenátus döntései, a rektori és a főigazgatói utasítások és körlevelek nyilvánosak, az egyetemi honlapon, valamint az összdzolgozói levelezőlistán és a *Corvinus Hírlevél*ben is hozzáférhetők az egyetemi polgárok számára. A Rektori Kabinet, a Kari Tanácsok döntéseit az arra jogosultak jelszó megadásával ismerhetik meg.

Az információs rendszerek működtetése az *Informatikai Szolgáltató Központ* feladata. A *Minőségügyi Iroda* gyűjti össze a minőségsszabályozáshoz szükséges információkat, kivéve a *Diplomás Pályakövető Rendszerét*, amelyet a *Karrier Iroda* kezel.

Az információkezelés további fejlesztésénél javasoljuk figyelembe venni az ENQA-ESG ajánlását: minőségügyi szempontból olyan, a képzési és kutatási folyamatok minőségsszabályozására alkalmas információs rendszerre van szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi a képzési és a kutatási folyamatok adatait.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

Az egyetem a szolgáltatásai iránt érdeklődőket honlapján és egyéb módon megfelelő módon tájékoztatja, bár a honlap egyes, jelenleg csak jelszóval elérhető oldalaihoz akár a teljes körű elérhetőség is a biztosítható lehetne. Az irányadó európai sztenderdekben (*ENQA-ESGI*) tett egyik ajánlást, a közérdekű adatok nyilvánosságát azonban az egyetem – más felsőoktatási intézményekhez hasonlóan – csak alig teljesíti. A

karak részben az egyetem honlapjának kari, intézeti, tanszéki linkjein tartják a „külvilággal” a kapcsolatot. Kommunikációjuk részben elektronikus (honlap, hírlevél, levelezőlisták), részben pedig személyes kapcsolattartáson alapul (pl. nyílt napok, oktatási kiállítások).

III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok

- Az ország élenjáró gazdaságtudományi képzéseit végző egyetemnek a saját *gazdasági és pénzügyi folyamatait* megalapozott és naprakész rendszerben célszerű *nyilvántartani*, amely képzésenként, karonként, képzési szintenként alkalmas a döntések megalapozására. Ezen belül különösen javasolt a *karak közötti átiktatás nyilvántartásának* átgondolása.
- Javasoljuk, hogy következetesen hajtsák végre a *publikációk nyilvántartásában* az MTMT rendszerre való áttérést. Ugyanakkor biztosítani kell ezen adatok folyamatos, naprakész összegzését, megfelelő bontásban, tanszéki/kari/egyetemi szinten.
- Mind oktatásszervezési, mind gazdasági megfontolások miatt célszerű a teljes *képzési szerkezetet* áttekinteni és ésszerűsíteni. A *gazdálkodási (üzleti)* és a *közgazdasági* szakokon az alapképzésben érdemes elvégezni a lehető legnagyobb mértékű egységesítést az első-második évre vonatkozóan, és csak a szakspecifikus tárgyakat külön oktatni a felsőbb éveken. A látogatás során is említett, bevezetni szándékozott *egyéves mesterképzés* beindításához át kell tekinteni a jogszabályi háttérrel, ezzel párhuzamosan egyetemi szinten összefogni az elképzeléseket, és kialakítani a lehetséges formákat.
- Javasoljuk a Corvinus Egyetem komplex és egységes minőségügyi rendszerének a kiépítését, ehhez megfelelő szervezet létrehozását és a rendszer folyamatos működtetését. Ennek érdekében
 - fogalmazzanak meg és érvényesítsenek korszerű szemléletű, az egyetem értékrendjét és lehetőségeit tükröző intézményi minőségpolitikát és abból eredő kari minőségpolitikákat. Az egyetemi minőségpolitikának legyen lényegi eleme az egyetem alaptevékenységeinek a minőségszabályozása, azaz a képzések szakonkénti/szakcsoportonkénti, a kutatás projektenkénti és a társadalmi szolgáltatás folyamatainak e területen is megvalósuló egymásra épülése,
 - szorgalmazni kell a kari minőségügyi szervezetek működésének egységességét;
 - alkalmazzák a minőségügyi rendszer modelljében az ESG-rendszer elemeit. (Külön döntés kérdése, milyen hierarchikus felépítésű legyen az egyetemi minőségügyi rendszer, hogyan történjen a kari és a szak-szintekre történő lebontása.) Fontolják meg a minőségügyi rendszer részeként a kutatás-fejlesztés minőségbiztosításának a kidolgozását.
 - válasszák külön egyrészt a tanácsadó, véleményező bizottságok, másrészt a döntéshozó, továbbá a rendszer működtetését végző minőségügyi szervezet tevékenységét.
 - építsenek fel és működtessenek olyan információs rendszert, ami az egyetemi minőségügyi rendszer működését jobban szolgálja. Ehhez jó alapul szolgál a *Minőségügyi Iroda* eddigi adatgyűjtő tevékenysége.

ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Élelmiszertudományi Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
--	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Élelmiszertudományi Karát a MAB egyetemi karként akkreditálja**⁷. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Egy vagy több képzési területen⁸ (ténylegesen **2**), tudományterületen⁹, több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés¹⁰, oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40** főt, összesen **69 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **72 főből 62 fő: 86,1%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a **35** főt; összesen **993/59**, azaz **16,83 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **12 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezettségű terekkel; előadótérrel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételeivel) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.

⁷ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

⁸ A vonatkozó képzési területek: **agrár, műszaki**

⁹ A vonatkozó tudományterület: **agrártudományok**

¹⁰ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

Az 50 éves múltú *Élelmiszertudományi Kar* ezen a szakterületen az ország legnagyobb és legismertebb képzőhelyévé válva lefedi az élelmiszeripari képzés teljes vertikumát az alapképzéstől a mesterképzésen keresztül a PhD képzésig. Az élelmiszeripar minden iparága számára képez mérnököket és egyes korszerű technológiák (erjedéssipar, élelmiszeripari biotechnológia) területén egyedülálló. Az élelmiszertudomány egyetlen doktori iskolája, az *Élelmiszertudományi Doktori Iskola* is e karon működik.

A kar jövőképe és küldetése egyértelműen az európai – ezen belül elsősorban a hazai – élelmiszeripar és a hozzá kapcsolódó gazdasági területek szakemberigényének minél nagyobb arányú kielégítése, intenzív kapcsolatok kiépítése a hazai élelmiszeripari vállalatokkal, illetőleg az élelmiszergazdaság teljes körével. A kutatás terén a nemzetközi elismertségre törekednek.

A legutóbbi, 2008-as intézményi akkreditációs értékelés a színvonalas oktatás és a kutatás elismerése mellett megállapította, hogy a karon az elkövetkező években a létszámgondok és az oktatói utánpótlás problémáival fognak szembesülni. Az agrár alapszakok 2011-es párhuzamos vizsgálata is nehézségeket jelzett előre a kedvezőtlen korösszetétel és infrastruktúra miatt. Mindezekre reagálva a kar programot indított az oktatói összetétel javítása, a vezető oktatói utánpótlás biztosítása érdekében. A MAB egyetemi tanári követelményeiből kiindulva egyetemi docensi követelményrendszert dolgoztak ki, és az elmúlt néhány évben összesen 12 új docens kinevezésére került sor. Intenzív kutatómunka kezdődött el, és lépéseket tettek a műszerpark és általában a kutatási infrastruktúra fejlesztésére.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A kari dokumentumokat az egyetem *Szervezeti és Működési Szabályzatának* és egyéb szabályzatainak megfelelően alakították ki, és folyamatos, a változó feltételeknek megfelelő a megújításuk a *Kari Tanács* és más testületek ülésén. A kar dékánja három dékánhelyettes (oktatás- és minőségügyi; tudományos és nemzetközi kapcsolati; gazdasági- és személyügyi) segítségével végzi munkáját. A *Dékáni Hivatal* munkáját a vezető mellett egy félállásban alkalmazott kari titkár segíti. A testületi üléseken és az ad hoc feladatok ellátása során is lehetőség van a hallgatók és az egyetemi dolgozók véleményének figyelembe vételére. A *Hallgatói Önkormányzat* (HÖK) a törvény által meghatározott arányban képviselteti magát a Kari Tanácsban, illetőleg a Szenátusban, emellett egyes területeken (diákjóléti bizottság, kollégiumi bizottság) hallgatói többségű bizottságokat hozott létre.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A kar az alapképzésben 3 szakon (*biomérnöki, élelmiszermérnöki, szőlész-borász mérnöki*), és a mesterképzésben is 3 szakon (*élelmiszerbiztonsági és- minőségi mérnöki; élelmiszermérnöki és táplálkozástudományi*) szakon – az utóbbin a következő tanévtől a Semmelweis Egyetemmel közösen – folytat képzést. A *szőlész-borász mérnöki* képzést a *Kertészettudományi Kar*tal együttműködve végzik, megközelítően 50-50%-os megosztásban. Emellett négy szakirányú továbbképzést is hirdet a kar. A távlati elképzeléseik szerint az élelmiszertermelés teljes spektrumát és vertikumát, valamint a táplálkozástudomány területét kívánják művelni. A gasztronómia irányába is lépéseket szeretnének tenni a „Corvinus Culinaris” programmal. Kutatási programokat is ezeken a területeken indítanak. Lépéseket kívánnak tenni az angol nyelvű képzés irányába is.

Az oktatási és kutatási feladatokat 4 intézet keretében 11 tanszék látja el, két kihelyezett tanszék (a *KÉKI*-ben, illetve az *OÉTI*-ben) kapcsolódik hozzájuk. Egyéb szervezeti egység még a karon a *Nyelvi Központ*, a *Gyakorlati Oktatási Központ* és a *Mezőgazdasági és Ipari Mikroorganizmusok Nemzeti Gyűjteménye*. A *Szőlészeti és Borászati Intézet* karközi szervezetként működik, az adminisztrációját teljes mértékben az *Élelmiszertudományi Kar* látja el.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A kar valamennyi, az élelmiszertudományok területén képzést folytató felsőoktatási intézménnyel (*SZIE, DE, NYME*) kapcsolatot tart fenn, ezen túlmenően az élelmiszertudományokkal foglalkozó kutatóintéze-

tekkal is együttműködnek. (KÉKI: kihelyezett tanszék, OÉTI: preventív táplálkozástudományi tanszék, Kecskeméti Borászati Kutató Intézet: közös kutatások). A nemzetközi kapcsolatok elsősorban Olaszországra (Salerno: közös képzés indítása, Bolognai Egyetem), Németországra (Fulda, Giessen, München), Ausztriára (BOKU), Finnországra (Oulu), Franciaországra (Anger) és Belgiumra (Gent) terjednek ki. A dékán megítélése szerint elsősorban a salernoi közös képzés jelent majd előrelépést a nemzetközi kapcsolatokban. A kar sokirányú nemzetközi és hazai kapcsolatrendszere hat a kar minőségbiztosítási szemléletére, ugyanakkor annak eredményességét igazolja.

A kari C-SWOT analízis értékelése

A C-SWOT elemzésükben található néhány félreértés a tanszékvezetőkkel folytatott megbeszélésen tisztázódott.

A *külső korlátok* között – az átfogó egyetemi önértékeléssel megegyezően – elsősorban a felsőoktatás jelenlegi általános gazdasági helyzete áll első helyen.

Erősségeit (pl. központi elhelyezkedés, kedvező megközelíthetőség) és *lehetőségeit* (a társadalmi fontosságú élelmiszertermelés, az élelmiszer-előállítási technológiák dinamikus fejlődése, szakemberképzés és továbbképzés) a kar reálisan látja.

Gyengeségnek – a Corvinus Egyetem más karaival ellentétben – az elavult épületállományt, az egyenlőtlenül fejlett műszerezettséget, a felkészültség szempontjából egyre heterogénebb hallgatói összetételt, a gyenge lobbierőt és a konszenzuson alapuló távlati fejlesztési koncepció hiányát tartják. Az egyenlőtlenül fejlett műszerezettség, illetve infrastruktúra kiegyensúlyozott fejlesztése csak megfelelő anyagi források megteremtésével oldható meg. Ehhez egyrészt megfelelő stratégia és koncepció kidolgozására, másrészt aktív pályázati tevékenységre van szükség. A heterogén hallgatói összetételt a felvételi rendszer változatlansága esetén nem lehet kizárni, ezért adottságként célszerű felfogni, és ennek megfelelő felzárkóztatási programokat kialakítani a kritikus tantárgyakból. A konszenzuson alapuló távlati fejlesztési koncepció hiányához feltételezhetően a felsőoktatás jelenlegi bizonytalanságai is hozzájárulnak, de ettől függetlenül a karnak aktívabb egyetemi politizálást kellene folytatnia. Bár a Corvinus Egyetem erőviszonyai nem teszik könnyen lehetővé az egyetemi koncepciók gyors és a kar érdekeinek megfelelőbb átalakítását, ezen a helyzeten szisztematikusan és az egyetemi szabályzatok adta összes lehetőség kihasználásával lehet változtatni. Megállapítják azt is, hogy a belső kontrolling rendszerek és a teljesítménymérés további fejlesztésre szorulnak. Ez részben egyetemi feladat, de a kari sajátosságok ismeretében a karnak is lépéseket kell tennie a már most is komplexnek tekintett teljesítménymérés hatékonyabbá, kiegyensúlyozottabbá tétele érdekében. Ehhez egyetemen belüli, de egyetemek közötti tapasztalatokat is célszerű átvenni.

Veszélyforrásként a demográfiai helyzet alakulását, az élelmiszeripar helyzetének romlását, valamint a társ-felsőoktatási intézmények etikátlannak tartott beiskolázási lépéseit említették, erről közelebbi információt nem kívántak adni.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok (felvettek és végzettek, lemorzsolódás, TDK eredmények) elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

2008 és 2012 között a kar hallgatói létszáma jelentős mértékben emelkedett. 2008-ban **222** (ebből 144 államilag finanszírozott), 2012-ben **468** (343) hallgatót vett fel a kar, ezen években a hallgatói összlétszám **1062** (627), illetve **1340** (958) volt. Elsősorban az *élelmiszermérnöki* alapszak hallgatói létszáma jelentős. Az abszolutóriumot és diplomát szerzett hallgatók létszáma is emelkedett a vizsgált időszakban, bár a felvettek számához viszonyítva más ütemben, elsősorban az előző évek felvételi létszámaikhoz igazodóan. 2008-ban **228**-an szereztek abszolutóriumot és **126**-an diplomát, 2012-ben **180** abszolutóriumra **146** diploma jutott. Az arány javuló ugyan, mégis alacsony a diplomát szerzett hallgatók száma. A *Minőségügyi Iroda* elemzése szerint a képzést a hallgatók **1/3**-a fejezi be az előírt időtartam alatt, további **10-15%** a képzési időn kívül. A lemorzsolódás **~30%**, okai sokrétűek: a felvettek egy része meg sem kezdi a képzést; a beiratkozott hallgatók egy része az első év után más karra iratkozik át; többen nem mérik fel reálisan a követelményeket, nem felelnek meg a kihívásoknak. Gyengébb tanulmányi eredményeik miatt a hallgatók egy további része kiesik az állami finanszírozásból, a költségterítéses képzéshez szükséges forrásokat viszont nem képes előteremteni.

A TDK-konferenciákra jelentkező hallgatók létszáma évek óta **25** körül mozog, kivételt képez a 2010-es MÉTE TDK konferencia, amelyre **43** hallgató jelentkezett. A benevezett hallgatók közel 50%-a kap díjat vagy jutalmat, magas (3-5) az első helyezések száma. A sikeres TDK-s hallgatók előnyben részesülnek az Élelmiszertudományi Doktori Iskolába történő felvételnél. A TDK munkát elősegíti a demonstrátori ösztöndíj program, a demonstrátorok száma a 2008-as 8-ról 2012-re **20-ra** nőtt. A demonstrátorok – amellett, hogy részt vesznek a tanszéki kutatásokban – a gyakorlatokat vezető tanárok munkáját is segítik, elsősorban előkészítői munkával, minden esetben oktatói felügyelet mellett.

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A hallgatók többsége a 15 hetes szakmai gyakorlat keretében kerül szorosabb kapcsolatba a vállalatokkal, amelyek szívesen fogadják a diplomásokat is. Tapasztalatuk szerint verseny alakult ki a cégek között a jó és kiemelkedő eredményeket elért hallgatók megszerzéséért. A gyakorlatias képzés miatt rövid tanulási időszak szükséges a munkába álláshoz, sőt a hallgatók egy része azonnal csoport-, illetve munkavezetői pozíciót tölt be. Ugyanakkor a látogatás során felvetődött, hogy a gyakorlóhelyek között jelentősek a különbségek a vezetői képességek fejlesztését illetően, így megfontolandó, hogy ezen készségek fejlesztése a képzésben legyen hangsúlyosabb.

A végzetek elhelyezkedésére vonatkozó kari (nem DPR) felmérések szerint az iparban, illetve az üzleti szférában való elhelyezkedés problémamentes. A karon végzetek többsége az élelmiszeriparban, illetve az ehhez kapcsolódó iparágakban helyezkedik el. A vezetői és felsővezetői munkakörben dolgozó egykori hallgatók pozitívan vélekednek a 7. szemeszterben lefolytatott szakmai gyakorlatról.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati (tartalmi) eredményei.

A kar kutatási stratégiáját az *élelmiszertudomány* interdiszciplináris jellege, számos tudományterület ismeretanyagának és módszereinek alkalmazása mellett az a tény is befolyásolja, hogy a kutatáshoz szükséges erőforrások megszerzéséhez egyre inkább koncentrálni kell az erőket, és nagyobb projektekbe kell integrálni a kutatást, illetve a fejlesztést. A kutatási kooperáció nemzetközi méreteket ölt, ahol a kutatási irányokat egyre inkább az EU kutatási prioritásai szabják meg. Emellett az élelmiszertudomány kísérletes jellege is erősödik, ami hatékony, modern infrastruktúra megteremtését teszi szükségessé. Ezek a tendenciák a kar kutatási tevékenységében és eredményeiben is megfigyelhetők. A kutatás az intézetek, illetve az intézeti tanszékek keretében folyik. Külső megítélés szerint nemzetközileg is elismert tudományos műhelyek alakultak ki, karakteres kutatási területekkel, mint *automatizálás*, élelmiszeripari és környezeti műveletek fejlesztése, *élelmiszergazdaság* – szerkezet és stratégiák, *élelmiszeripari analitika és minőségbiztosítás* – rendszerek és módszerek; *élelmiszeripari technológiák* – új tartósítási eljárások, biztonsági és táplálkozás-élettani vonatkozások; *erjedésipar* – borászat és söripar, illetve *mikrobiológia és biotechnológia* – élelmiszerbiztonság, új módszerek és termékek. A karon – egy 2004-ben elnyert GVOP pályázatnak köszönhetően – akkreditált analitikai vizsgálólaboratórium működik, amely az egyetemi oktatás és kutatás mellett külső megrendelők igényeit is kielégíti. A kutatásokkal kapcsolatos fontos objektum a *Mezőgazdasági és Ipari Mikroorganizmusok Nemzeti Gyűjteménye*, amely 1986-tól nemzetközi letéteményes törzsgyűjtemény. Hazai és külföldi szabadalmi letéteket befogad, illetve fenntart, az UNESCO égisze alatt működő *Microbial Resources Centres Network* (MICREN) egyik regionális központja is.

A kar pályázati bevételei jelentős mértékben (átlagosan 20%-kal) járulnak hozzá a kari költségvetéshez. A pályázatokban gyakran ipari partnerek is közreműködnek. Az utóbbi években a kar csaknem minden jelentős hazai forrásból részesedett (*OTKA, NKTH, GOP, FVM, NKFP, GAK, Jedlik, TÁMOP*). Ez utóbbi 2010-ben indult „*Kihívások és megoldások a XXI. század élelmiszertudományában*” címmel. A programon belül több kutatási műhely a karon található. 2009 és 2012 között a kar nemzetközi EU kutatási programban is részt vett.

Jelentős eredményeket mutat fel a kar az innováció területén is. A kutatási stratégia itt elsősorban az egészséges élelmiszerek (*healthy food*) és a wellness típusú életmódhoz kapcsolódó, valamint a funkcionális élelmiszerek irányait jelölte meg.

A kar publikációs tevékenysége jelentős mértékben fejlődött a vizsgált időszakban, s öröndetes, hogy a számbeli növekedésen túlmenően különösen a nemzetközi és az impakt faktoros folyóiratokban megjelent cikkek száma nőtt, a legnagyobb mértékben 2011-ben.

2.3. Gazdálkodás

A kari gazdálkodás megfelelősége a minőségi oktatás fenntartásához. Külső és belső erőforrások pályázati megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

A kar gazdálkodása kiegyensúlyozott volt a vizsgált időszakban, az **1-1,2 mrd Ft** körüli bevételek fedezték a „kiadásokat”. Természetesen a karnál megjelenő, ott kimutatott bevételek és kiadások jelentősen függenek az egyetem belső elszámolási rendjétől, a központi költségek és az átoktatás elszámolásától. Az önértékelésben jellemzően a kar „önálló eredményként” 2008 és 2012 között évente **100-180 mFt** közötti (pozitív) összegekről számol be, azonban a központi szolgáltató egységekkel való elszámolás után évente már **10-110 mFt** közötti negatív eredményt mutat ki.

A bruttó állami támogatás a bevételek **61-71%-át** tette ki. Ez az arány az elmúlt 5 évben folyamatosan növekedett a saját bevételek arányának csökkenése mellett. Jelentős erőfeszítéseket tettek az általuk befolyásolható költségek csökkentésére: 2008 és 2012 között a bér- és járulékkifizetések-terén 17%-os redukción hajtottak végre. A dologi kiadások ugyanezen idő alatt nem, viszont a felújítási-felhalmozási kiadások jelentős mértékben, **32%-kal** csökkentek, ami a kapacitások fenntarthatóságát veszélyeztetheti.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Saját (kari) minőségbiztosítási stratégiáról nem számoltak be, a kar minőségpolitikáját és minőségügyi koncepcióját az egyetem küldetéspolitikája, minőségügyi deklarációja, jövőképe és általános működési, fejlesztési politikája határozza meg. Bár korszerű minőségbiztosítási rendszerük még nem épült ki, a hagyományos informális minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszerrellemekkel tudatosan biztosítják a képzés minőségét. A 2008-ban lezajlott akkreditációs vizsgálat óta folyamatosan fejlesztik a minőségbiztosítás és az ellenőrzés rendszerét, számos fontos elemét kialakították.

A kar minőségbiztosítását a *Kari Tanács Minőségügyi Koordinációs Bizottsága* felügyeli, amely elnökből és négy irányító testületi tagból áll. A kar szervezeti felépítés-ábráján a minőségügy szervezete közvetlenül nem látható, az organogram a Kari Tanács bizottságait nem sorolja fel.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indítását, követését és belső ellenőrzését a kar *Oktatási Bizottsága, Kreditáviteli és tantárgy-akkreditációs Bizottsága*, valamint *Gyakorlati Oktatási Bizottsága* végzi. Fontos szerepet játszik ebben még a *Tanszékvezetői Testület* és a *Kari Tanácsadó Testület*, amely a munkaadói, gazdasági érdekeket képviseli. A képzési programok indítása a felsőoktatási piaci igények alapján, a gyakorlattal való szoros kapcsolattartással történik. A kar kizárólag a profiljába tartozó képzéseket indít. A szakok, képzési programok indításánál az egyetem szabályzatai szerint eljárva gondoskodnak arról, hogy az adott félév kezdetéig az oktatók és a hallgatók hozzájussanak az időszakra vonatkozó összes tudnivalóhoz. Az ÉTK hallgatói szerint az órátartás rendszeres, nem jellemző, hogy tanórák maradnának el. Amennyiben valamilyen okból kifolyólag mégis elmarad egy-egy tanóra, annak pótlásáról a hallgatókkal egyeztetve gondoskodnak az oktatók. A fentiek vonatkoznak az idegen nyelvű képzésekre és tantárgyakra is.

A hallgatók általában elégedettek az ÉTK által indított képzésekkel, azok jellegével, különösen a képzések tantárgyainak elmélet/gyakorlat megoszlásával. Erős hallgatói igény mutatkozik azonban a kari képzési portfólió bővítésére: egy élelmiszeripari gazdasági szakember-képzés iránt, amely elsősorban posztgraduális képzés (szakirányú továbbképzés) formájában jelenhetne meg.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az oktatók a hallgatói teljesítmények értékelését a *TVSZ* szerint végzik. Meg kell azonban állapítani, hogy a karon folyó hallgatói teljesítményértékelési rendszerrel kapcsolatos tevékenység, hasonlóan az egyetem egészéhez, nem tartalmazza kellő hangsúllyal az *ENQA-ESG* ajánlásokat, a hallgatói teljesítményértékelés objektivitásának a növelését. A szabályzat publikus és jól átlátható, megfelelő módon

közzé lett téve, a hallgatók ismerik a rendelkezéseit. Idejében elérhetők a tantárgyakhoz tartozó tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat is. Nem ritka, hogy a vizsgaalkalmak kiírását a hallgatókkal folytatott egyeztetések előzik meg. A vizsgán számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét. A kar hallgatói jellemző vizsgatípusként alapszakon az írásbeli, mesterképzések esetén a szóbeli számonkérést jelölték meg. A kar nagy hangsúlyt helyez a záróvizsgák megfelelő értékelő rendszerének biztosítására is.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A kar a törvényi előírásoknak megfelelő számú oktatóval rendelkezik a képzési feladatai ellátásához. A teljes munkaidőben foglalkoztatott 72 oktató 86,1%-ának van tudományos fokozata, a korábban elindított fejlesztési program eredményeként a vezető oktatói utánpótlás is biztosított. A teljes munkaidőű alkalmazottak körében a 8 egyetemi tanár mellett 26 docens, 17 adjunktus, 9 minősített tanársegéd, valamint 3 kutatói beosztású munkatárs tevékenykedik. A korosztályok megközelítően egyenletesen oszlanak meg, kiemelkedő a 30-40 év közöttiek aránya.

A kar oktatói teljesítményének a minősítésére a munkavállalók teljesítményértékelésére kidolgozott pontrendszert alkalmaznak. Az oktatási tevékenység minőségellenőrzése évente, egyéni és tanszéki szinten történik, az oktatási dékánhelyettes irányításával az *Oktatási Bizottság*, a *Kreditátviteli Bizottság*, valamint a *Gyakorlati Oktatási Bizottság* végzi. Beszámoltak ennek nehézségeiről is, a gyakran változó és tanszékenként eltérő oktatási terhelésnek, kutatási és egyéb feladatoknak tulajdonítva azt. Ezért egy komplexebb rendszert vezettek be, amely más szempontokat (tantárgyi sajátosságok, tananyag, hallgatói elégedettség, TDK munka vezetése stb.) is figyelembe vesz.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése (OHV) ezen a karon is a BCE többi egységéhez hasonló módon működik: az elektronikus felmérést kitöltő hallgatók korábban jelentkezhetnek vizsgákra. Így természetesen kifejezetten magas kitöltési arányok érhetőek el, azonban megkérdőjelezhető a felmérések haszna, amennyiben vélhetően sokan csak a remélt előny elérése érdekében szánnak időt a tesztre. Kérdéses továbbá az is, mennyire képesek a hallgatók vizsgatapasztalatok nélkül az oktatók munkáját teljességében értékelni.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A karon a tanulástámogatás hangsúlyos, segítik a rászorulókat és gondozzák a tehetségeket. Ez utóbbi elsősorban a hallgatók kutatásba történő bevonásában (TDK), nemzetközi mobilitási lehetőségeikben nyilvánul meg. A hallgatók körében elsősorban a szakmai gyakorlati Erasmus-ösztöndíj, valamint az egy félévnyi rövidebb külföldi tartózkodást feltételező intenzív programú Erasmus-képzés népszerű.

Jellemző, hogy a laborokba – előzetes egyeztetés után – a kötelező gyakorlat idején túlmenően is bemehetnek a hallgatók, ott megfelelő szakmai felügyelet mellett gyakorolhatnak. A laborban folyó oktatás általában 10 (mesterképzés) vagy 20 (alapképzés) fős gyakorlati csoportokban zajlik, ezek kisebb, eltérő feladatokat ellátó csapatokra oszlanak. A laborok felszereltségét megfelelőnek ítélik a hallgatók.

A könyvtár szakkönyv-állománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. Sajnálatos, hogy az *Entz Ferenc Könyvtárban* kialakított kutatószobákat jelenleg korlátozottabban lehet igénybe venni, mert ott a munkaidő (nyitvatartási idő) egy részében oktatás zajlik.

A karon nagy hagyománya van a hallgatói önművelésnek is: a különböző diákszervezetek és diákkörök oktatókat és a tanult hivatások neves gyakorlóit, például ismert borászokat invitálnak meg szakmai előadások tartására.

A hallgatói sportszolgáltatások kielégítők a budai campuson. A testnevelők elhivatottsága kimagasló, pozitív hozzáállásukkal minden bizonnyal könnyebben elérhetővé teszik az egészséges életmódot a hallgatók számára. A sportinfrastruktúra állapotán azonban okvetlenül javítani kell, és a kapacitásokkal is lehet hosszabb távon probléma, már jelenleg is teljes kihasználtsággal működik a budai tornacsarnok. Ettől függetlenül, amennyiben a testnevelési órák időterve lehetővé teszi, a hallgatók ingyenesen használhatják a sportpályákat, termeket.

A budai campuson működő kollégium az ÉTK hallgatóinak is elérhető, a 300 férőhelyes diákszálló reális áron kínálja népszerű szolgáltatásait.

3.6. A kar belső információs rendszere

A kar a dolgozókhöz és a hallgatókhoz az általános tájékoztatást és az állásfoglalásokat az egyetemi elektronikus hírlevélben juttatja el. A személyeket, csoportokat érintő információkat kari levelezési lista, illetőleg csoportos e-mail formájában továbbítják az érintettekhez, és dolgozói fórumokat is tartanak.

A minőségbiztosítással kapcsolatos egységes adatgyűjtést a tanszéki képviselő segítségével, egységes rendszerben valósítják meg, az adatok a Vezetői Információs Rendszerbe (VIR) kerülnek. A karon keletkező adatbázis a következőkre vonatkozóan rögzít adatokat: tananyag- és tantárgyfejlesztés, diplomadolgozatok, doktori disszertációk, TDK-dolgozatok, (korábban a szakképzési hozzájárulások), a pályázati tevékenység, innovációs és vállalkozási tevékenység, infrastrukturális fejlesztések és az oktatók, kutatók publikációs tevékenysége. Az adatbázis folyamatosan bővíthető, lehetővé teszi a céloknak megfelelő csoportosításokat, elemzéseket, és jól kiegészíti a központi adatgyűjtést. Ugyanakkor természetesen az alrendszerre is érvényes az egyetemi információs rendszerre vonatkozó minőségügyi követelmény: olyan, a képzési és kutatási folyamatok minőségszabályozására alkalmas információs rendszerre van szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi a képzési és a kutatási folyamatok adatait. A szisztematikus adatbázis segíti a kari irányítási feladatokat, megkönnyíti a jelentések elkészítését, illetőleg a kari honlap folyamatos karbantartását.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar az oktatókat, a hallgatókat és a közvéleményt érintő döntésekről több csatornán nyújt információt. A kari honlap is jelentős feladatokat lát el a közvélemény tájékoztatásában. A minél több leendő hallgató elérése érdekében sokrétűen igénybe veszik a tájékoztatás hagyományos és korszerű formáit: aktuális képzési tájékoztatók készítése, nyílt napok, roadshow-k, rendezvények, nyomtatott és közösségi média. A célzottan hallgatói toborzást szolgáló rendezvényeken való részvételen túl igyekeznek a nyilvánosság előtt bemutatni a képzéseket, a kutatási tevékenységet (pl. *Kutatók éjszakája program*).

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- A C-SWOT elemzéssel kapcsolatban utaltunk arra, hogy komoly anyagi források megteremtéséhez megfelelő stratégia és koncepció kidolgozására, illetve aktív pályázati tevékenységre van szükség. Célszerű erre a feladatra egy középtávú fejlesztési projektet kidolgozni és elindítani, ennek vezetését kari szinten, de a társkarokkal együttműködve ellátni.
- Szükséges az egyetem minőségpolitikájával összhangban levő, korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika megfogalmazása és megvalósítása. Javasoljuk kari minőségügyi rendszer modell kidolgozását, ideális esetben az egyetemi minőségügyi rendszer modelljének részeként. A modell típusára nincs előírás, de célszerű, hogy tartalmazza az ESG rendszer elemeit, és a kar minőségpolitikája alapján lényegi elem legyen a minőségszabályozás a karon folyó képzésekben szakonként és a kutatásban projektenként, figyelembe véve az összes érdekelt igényeit.

GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Gazdálkodástudományi Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos, 2015. szeptemberében induló monitor eljárás közbeiktatásával.
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Karát** a MAB **egyetemi karként akkreditálja**¹¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Egy vagy több képzési területen¹² (ténylegesen **4**), tudományterületen¹³ (ténylegesen **2**), több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés¹⁴, oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40** főt, összesen **155 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **192 főből 131 fő: 68,2%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **18 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadótérrel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevitelével) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma meghaladja a **35** főt; összesen **5766 / 124**, azaz **46,5 fő**.¹¹

¹¹ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

¹² A vonatkozó képzési területek: **agrár, gazdaságtudományok, informatika, társadalomtudomány**.

¹³ A vonatkozó tudományterületek: **műszaki, társadalomtudományok**

¹⁴ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

A *Gazdálkodástudományi Kar* mind a hallgatói, mind az oktatói, kutatói létszámot tekintve a Corvinus Egyetem legnagyobb kara, a képzési területnek is a meghatározó, piacvezető szereplője. Már a 2008-ban lefolytatott akkreditációs eljárás is rámutatott a kar erősségére, az elmúlt években pedig további előrelépéseket tettek. Az elmúlt években az üzleti képzés hazai feltételei drámai gyorsasággal változtak, az alapképzésben lényegében kifutóban vannak az államilag finanszírozott helyek. Ez egyértelmű piacosodáshoz vezetett, amely folyamatnak, érthető módon, a kar jelenleg egyértelmű nyertese, hiszen a radikálisan csökkenő jelentkezések ellenére meg tudta őrizni, sőt növelte is hallgatói létszámát. Az előző akkreditációs időszak 5500 körüli létszámával szemben jelenleg közel 6900 hallgatója van, és az egyetem hallgatóinak közel a felét adja. Ugyanakkor az állami finanszírozás „kiszáradása” hosszabb távon negatív módon visszahathat erre a karra is. 2012-ben a karon a hallgatók többsége, 57,5%-a még államilag finanszírozott helyen tanult. Ha folytatódik a képzési terület piacosítása, akkor nehezen kezelhető helyzet alakulhat ki ezen a karon is.

A piacvezető pozíció megőrzése mögött az elmúlt években tett jelentős erőfeszítések álltak a minőség további javítására és a képzési választék szélesítésére. A nemzetközi pozíció erősítésében, az idegen nyelvű oktatás bővítésében, a külföldi hallgatók bevonásában számottevő előrelépés történt a karon. Ez önmagában is javította a kar pozícióit, és hozzájárult a hazai vonzóképesség fenntartásához, erősítéséhez is. A kutatási-publikációs tevékenység, különösen a TÁMOP pályázat idején, elsősorban 2011-ben erősödött, de ennek kifutása után, 2012-ben érzékelhetően mérséklődött. Mindhárom jelzett területen előrelépett a kar az előző akkreditáció óta eltelt időszakban, ezek közül is legmarkánsabban a nemzetköziesedést tekintve.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A *Gazdálkodástudományi Kar*on 8 önálló intézet és 24, ezekbe tagozódó tanszék működik, és az ilyen nagy hallgatói és oktató-kutatói létszámmal működő egységnél indokolt is a kétszintű szervezeti felépítés. Az intézetek vezetői részt vesznek a *Dékáni Kabinet* munkájában, biztosítva a megfelelő információáramlást és hatékony irányítást. Az idegen nyelvű képzés kiemelt és koordinált munkáját szolgálja, hogy az intézeti struktúrán kívül működik az *Angol Nyelvű Oktatási Központ* (ISP), a *Német Nyelvű Gazdálkodástudományi Képzési Központ* (DSG) és a *Corvinus School of Management* (CSM).

A működést, az egyetemi kereteken belül és ahhoz igazodva, megfelelő kari szabályzatok segítik. A HÖK az egyetemi SZMSZ által meghatározott módon vesz részt a kar testületeiben. A kar vezetése és HÖK, valamint a hallgatók között harmonikus, konstruktív a viszony, A hallgatói képviselő a hallgatók részvétele a kar vezetésében elsősorban a HÖK kari tanácsi részvétele formájában jelenik meg, de informális úton is bármikor egyeztetethetnek a kar vezetőivel a hallgatói képviselők. Az oktatási dékánhelyettség kapcsolatban merült fel hallgatói igény a fogadóórák rendszeresebb megtartására, és a közvetlen kapcsolattartás lehetőségére.

A kari stratégia középpontjában az egyetem egészének stratégiájához igazodva, a GTK-n is – ahogy fentebb már szó volt róla – a piacvezető szerep megőrzése, a nemzetközi piacon való még erősebb fellépés, és a kutatás erősítése (ide értve az MTA doktora címmel rendelkező oktatók számarányának távlati növelését) áll. A kari stratégia megvalósítását, a gazdálkodás fenntarthatóságát, a nemzetközi kapcsolatok erősítését hatékonyan segíti a kari vezetés, nagy hangsúlyt fektetve a megfelelő marketingre és kommunikációra, hogy a kar értékei ismertek legyenek a nemzetközi és a hazai piacon. A kar jól koordinált, hatékonyan vezetett egység, ez hozzájárult az előző akkreditáció óta tapasztalt előrelépéshez. A stratégiai célokat a vezetés folyamatosan értékeli és aktualizálja. A fejlesztési javaslatok ütemezésére bemutatott ütemtervük jelzi a stratégiai célok mentén való konkrét előrehaladást is.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A Gazdálkodástudományi Kar széles választékot kínál a többciklusú képzési rendszernek mind a három szintjén. Az előző akkreditáció óta megindult a képzés a mesterszakokon is, 2012-re már több mint **1500** hallgatóval. Már a korábbi egyetemi és kari stratégiában is kiemelt hangsúlyt kaptak a mesterképzések, **50%-os** képzési arány elérése fogalmazódott meg célként. Ez a célkitűzés túlzottan bizonyult. 2011-ben 25%, 2012-ben 22% volt a karon a mesterszakos hallgatói arány, ami nagyjából fele a korábban elképzeltnek. Az országos tapasztalatok azt mutatják, hogy csökken a hallgatói érdeklődés a mesterképzések iránt, a hallgatók nem érzik e további ráfordítás megtérülését a munkaerőpiacon. Egyre tipikusabb az alapidiploma utáni elhelyezkedés. A GTK esetében sikeren tekinthető, hogy itt a jelentkezők száma nem csökkent az elmúlt években. Azonban ha a mesterképzés állami finanszírozása is megszűnik, akkor hatványozott visszaesés következhet be, ami visszahathat a doktori képzés beiskolázási lehetőségeire is.

Új és fontos terület a kar kínálatában a mind a három szinten kialakított *gazdaságinformatikai* képzés. Egyetemi sajátosság, hogy az *üzleti* és a *közgazdaságtudományi* képzés kari elkülönülésben valósul meg, ugyanakkor a Gazdálkodástudományi Kar képzéseiben az alapozó tárgyaknál igen jelentős a *Közgazdaságtudományi Kar (KTK)* átiktatása. Ennek megfelelő, átlátható kezelése és elszámolása azonban egyetemi szintű probléma, amelyre még nem született megfelelő megoldás. Mivel e két kar között szükség-szerű a nagyfokú átiktatás, itt jelenik meg legélesebben a probléma, kétoldalú feszültségeket generálva. A GTK a tantervek alapján úgy látja, hogy az alapszakokon **30-40%** az átiktatás aránya, döntően a *KTK* által, kisebb mértékben a *Társadalomtudományi Kar* révén. Ez utóbbinál főleg az oda besorolt *Idegen Nyelvi Oktató- és Kutatóközpont* nyelvoktatása a beiktató. A mesterszakoknál már csak **10%** körülire becsüli a kar a beiktatást – a *penzügy* mesterszak kivételével, ahol jelentős a *KTK* szerepe.

Az előző akkreditációs értékelés jelentős potenciális együttműködési lehetőséget látott a budai agrárjellegű karokkal. Ezen a területen csak kismértékű elmozdulás tapasztalható, ami az egyetem egészének egységességére, integráltságára változatlanul előnytelenül hat.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A kar a hazai piacvezető pozíciójára támaszkodva stratégiájában is döntően a nemzetközi kapcsolatok fejlesztését állította előtérbe. Nemzetközi közös képzéseket alakítottak ki, **négy** kettős diploma (*double degree*) programot működtetnek. Nemzetközi kapcsolatrendszerük széles, különböző nemzetközi együttműködési hálózatokban vesznek részt, összesen 120 partnerintézménnyel működnek együtt. Összességében a *gazdaságtudományt* tekintve Magyarországon egyedülálló nemzetközi beágyazottsága van a karnak. A hallgatók örömmel számoltak be az előttük álló nemzetközi mobilitási lehetőségekről, a karon nagy népszerűségnek örvend az Erasmus-ösztöndíj.

A kari C-SWOT analízis értékelése, a következtetések, megfogalmazott tennivalók megítélése.

A C-SWOT analízisük alapos és körültekintő, bár nehezíti a helyzetet, az elemzést a rendkívül bizonytalan és hirtelen változó külső környezet, a kiszámíthatatlan finanszírozási feltételrendszer.

A tennivalókat jól látják, az oktatásnál fontos stratégiai cél a külföldi hallgatók számának növelése és az oktatói mobilitás erősítése. A kutatásnál lényeges a személyre szabott teljesítményértékelés erősítése, mivel a TÁMOP pályázat kifutásával, a nehezedő finanszírozási feltételek között csökkenhetnek a motívációk. Lényeges, és nagyon is időszerű a kari alumni szervezet létrehozása.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok (felvettek és végzetek, lemorzsolódás, TDK eredmények) elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A Gazdálkodástudományi Kar tartósan magas szinten tudta tartani a hallgatói létszámát az elmúlt években. Az elmúlt két évben még növekedett is a létszám, 6600, illetve közel **6900** főre. Ezen belül 2008 és 2012 között az alapképzésben tanulók száma **3270** főről **4720**-ra emelkedett, a mesterképzésben résztvevőké **140**-ról **1511** főre. Közben kifutott a korábbi egyetemi képzés, és lecsökkent a szakirányú továbbképzésben lévők száma. A doktori képzésben részesülők száma **60**-ról **85** főre emelkedett. Az alapképzésben az átlagos képzési idő csak kevéssel van 7 félév fölött, a mesterképzésben ez 4-4.5 félév. Az alap-

és mesterképzésben a hallgatók **5-8%-a** él a passzív félév lehetőségével. A lemorzsolódás mértéke évről évre változó, **50-100** fő közötti, okai sokfélék, változók.

Az OTDK részvétel jó, 2009-ben **50**, 2011-ben **77** hallgató indult, s közülük **20-an**, illetve **34-en** lettek díjazottak. Jól működik a szakkollégiumi rendszer is.

Fontos eredmény az erősödő nemzetközi hallgatói mobilitás. Ennek keretében a vizsgált időszakban a kimenő hallgatók száma **164-ről 271** főre nőtt, a bejövőké **409-ről 483-ra**. Az angol nyelvű képzésben közel 30 országból több mint **300** hallgató vesz részt.

Végzettek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A végzettek elhelyezkedési lehetőségei az átlagosnál jobbak, bár az utóbbi években a kar is érzékeli a romló munkaerő-piaci helyzetet. A kötelező szakmai gyakorlat is hozzájárult ahhoz, hogy a tanulmányok melletti munkavégzés sokkal gyakoribb lett, ami segíti az elhelyezkedést is. A DPR egyetemi szinten működik. Ennek eredményeit a kar igyekszik hasznosítani, de fontosnak tartja a *Kari Alumni* szervezet kiépítését, ami többek között segítheti a folyamatos visszacsatolást is. Fontos visszajelzéseket adnak a kari stratégiához a munkaadók között végzett elégedettségi felmérések (2007, 2010), amelyek rámutatnak az erősségekre és a gyengeségekre. A 2007-es felmérés pl. jelezte, hogy gyenge pont a szakmai gyakorlat hiánya; 2010-re ennek megítélése lényegesen javult. Magas viszont az elégedettség az elméleti megalapozással és a nyelvtudással. A hazai és nemzetközi rangsorokban a kar képzései jól szerepelnek, ami szintén segíti az itt végzettek elhelyezkedését, illetve magasra értékeli az itt folyó képzést.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati (tartalmi) eredményei

A kar a hazai gazdaságtudományok művelésében kiemelkedő szerepet játszik, a minősített oktatók magas száma, a két erős doktori iskola jó háttérrel jelent ehhez. 2008-2010 között évente **2-300** hazai és **70** körüli külföldi publikációt jegyzett a kar. 2011-ben jelentősen megugrott a külföldi publikációk száma, feltehetően a TÁMOP pályázat segítségével, 2012-ben viszont érzékelhetően visszaesett. Fontos a motiváció erősítése ezen a téren.

Fontos a kar pályázati tevékenysége. A hazai pályázatoknál általában **20%** körüli a részaránya az egyetem pályázati tevékenységéből, viszont a nemzetközi pályázatok összegét tekintve 2009-2011-ben **50-60%-os** volt a részesedése. Ez fontos lehetőség a kar számára (noha 2012-ben mindkét részarány visszaesett). Jelentős forrást és segítséget jelentett a szakképzési és innovációs csatorna, erre azonban a jövőben nem lehet számítani.

2.3. Gazdálkodás

A kari gazdálkodás megfelelősége a minőségi oktatás fenntartásához. Külső és belső erőforrások pályázati megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

A kar **3,5 mrd** Ft fölötti bevételei mindig meghaladták a kiadásokat a vizsgált időszakban. A karnál ki-mutatott bevételek és kiadások természetesen jelentősen függnek az egyetem belső elszámolási rendjétől, a központi költségek és az átoktatás számításától. A központi költségek átlagosan **1 mrd** Ft körüliek voltak az elmúlt években. A kar az évenkénti többletből, „nyereségéből” átlagosan mintegy **negyed milliárd** Ft-tal járult hozzá az egyetem többi karának finanszírozásához, egyfajta „virtuális” hitelezőként.

A bruttó állami támogatás a bevételek **46-48%-át** tette ki, a dinamikus növekvő hallgatói létszám mellett ugyanakkor az egy hallgatóra jutó állami támogatás folyamatosan csökkent. A saját bevételek összege **1,6-1,8 mrd** Ft, nagyságrendileg megfelelve az állami támogatás összegének. Ez ugyanakkor jól jelzi a teljes „piaci finanszírozás” korlátait. Ha az állami támogatás teljesen kiesne, akkor a karnak hallgatónként **850-900** ezer Ft évi bevételt (tandíjat) kellene beszédenie a jelenlegi szint és kínálat fenntartásához.

A kar jelentős erőfeszítéseket tett az általa befolyásolható költségek csökkentésére: 2008 és 2012 között a bér- és járulék kifizetések terén **15%-os**, a dologi kiadásoknál közel **50%-os** csökkentést hajtott végre, a felújítások értéke harmadára esett vissza. A bevételi többletben meghatározó szerepe volt az idegen nyelvű képzéseknek. 2012-ben az *International Study Program* tandíjbevétele megközelítette a **fél milliárd** Ft-ot, mutatva, hogy az idegen nyelvű oktatás kiterjesztése a kari finanszírozás oldaláról is kiemelt jelentőségű.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az önálló kari stratégia elemei az oktatási, a kutatási, a nemzetközi és az általános részstratégiák. Az önértékelés nem az ESG1 felépítése alapján készült, azonban az ESG 1 ajánlásai megtalálhatók az önértékelés megfelelő fejezeteiben. Az egyetem karai közül e kar önértékelésében szerepelnek a legbővebben az európai sztenderdek ajánlásai.

A kar működésének alapvető szabályait a kari *Szervezeti Működési Rend* (SZMR) tartalmazza. Az egyetemi szinthez hasonlóan a kar szabályzatainak többsége mintegy 5-10 éves: a SZMR is 2007-es keltezésű. A GTK az egyetem egészére vonatkozó dokumentumok, szabályok és szokások alapján járt és jár el a minőségbiztosítás terén. Nincs önálló, korszerű minőségbiztosítási célrendszere, rendszerbe foglalt minőségpolitikája. Hagyományos informális minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszer elemekkel biztosítják a képzés minőségét, amit igazol a kar sokirányú nemzetközi kapcsolatrendszerre, két programja EPAS akkreditációt is kapott. A számos nemzetközi képzésben és szervezetben való részvétel megköveteli a folyamatos és magas szintű, nemzetközi standardok alapján folyó minőségbiztosítást. Jelenleg folyamatban van a kar AACSB akkreditációja is. Az *Angol Nyelvű Oktatási Központ* (*International Study Programs Office*) 2001 óta ISO 9001:2000 minőségbiztosítási tanúsítvánnyal bír, ami azóta háromszor került megújításra, legutóbb 2010-ben. Itt az oktatók évente 210-230 tárgyat hirdetnek meg. A nemzetközi programok szervesen beépülnek az egész kar működésébe, az itteni követelmények teljesítése fontos az egész képzési rendszerük szempontjából, számítani lehet tehát egyfajta kisu-gárró hatásra. Ez azonban jelenleg nem szervezett, tervezett összekapcsolódás.

A kar minőségbiztosítási szervezete a *Kari Minőségügyi Koordinációs Bizottságból* (KMKB), továbbá a kari minőségügyi koordinátorból áll. A KMKB a dékán felügyelete alatt álló véleményező és javaslattevő szervezet, amely az *Egyetemi Minőségügyi Koordinációs Bizottság* munkájában részt vesz, és annak irányítása mellett látja el a kari minőségügyi feladatokat. Sajnálatos, hogy a kar honlapján a minőségügyi szervezetről nem sikerült információt fellelni.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A kar képzési programkínálata széles, de jól összeillesztett. Ezek követése, rendszeres belső értékelése, sőt gazdaságossága is folyamatos ellenőrzés és értékelés tárgya. Előremutató a viszonylag új *gazdaságinformatikai* képzés, amely mind a három szinten folyik. A külső finanszírozási feltételek további romlása és az összegyűjtött tapasztalatok alapján át kell gondolni az alapszakok és mesterszakok rendszerét, ahogy az szerepel a kiemelt kari feladatok között is. A racionalizálásnak gátat szabhat a Bolognai rendszer magyar szabályozása, de a kar (az egyetem) országos szinten e területen is kezdeményező lehet. A képzések operatív tanterveinek a gondozásáért és fejlesztéséért az oktatási dékánhelyettes felel, jóváhagyást a Kari Tanács ad. A tanterveket évente egyszer felülvizsgálják, az esetleges módosítási javaslatokat az oktatási dékánhelyettes a szakfelelősökkel együttműködve terjeszti a Kari Tanács elé.

A hallgatók általában véve elégedettek a kar által indított képzésekkel, azok jellegével. Erős hallgatói igény mutatkozik azonban a kari képzési portfólió bővítésére, több szabadon választható, kötelezően választható tantárgy és szakirány elérhetővé tételére. A hallgatók beszámoltak arról, hogy korábban az idegen nyelvű képzésben előfordultak oktatói nyelvi hiányosságok, de mára ezt a kérdést sikeresen rendezték a tanszékek.

Az óratartás körében jelentkező, a minőséget érintő problémára hívták fel a figyelmet a látogatás során a hallgatói találkozón. Mint kiderült, a *gazdaságinformatika* alapképzés tantárgyának oktatásában gyakorlat, hogy a demonstrátorok oktatói felügyelet nélkül tartanak szoftver specifikus gyakorlatokat. Törekedni kell az ilyen óratartási gyakorlat felszámolására. Szintén az óratartás keretében jelentkező probléma, hogy gyakran nagyon magas, kirívó esetben akár 60 fős is lehet egy-egy szemináriumi csoport. Az ilyen létszám nyilván nem teszi lehetővé, hogy a szeminárium betöltse a tantervben kitűzött szerepét. A Gazdasági Jogi Intézet hallgatói jelzéseinek akceptálására a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni az elmaradt órák pótlás-időpontjának kijelölése során.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatói teljesítmények értékelése az egyetemi szabályzatoknak és eljárási rendnek megfelelő módon folyik. A hallgatók ismerik a megfelelő módon közzétett *Tanulmányi és Vizsgaszabályzat* rendelkezéseit. A tantárgyi tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül, idejében elérhetők a hallgatók számára. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat. A számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét. Azonban a hallgatói teljesítmény-értékelési rendszerrel kapcsolatos tevékenység, hasonlóan az egyetem egészéhez, nem tartalmazza kellő hangsúllyal az ENQA-ESG ajánlás szellemében a törekvést a hallgatói teljesítményértékelés objektivitásának a növelésére.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon az oktatói korösszetétel és kvalifikáció összességében kiegyensúlyozott, nem kell számolni generáció-kiesési problémákkal. Teljes munkaidőben 155 oktatót és 37 kutatót foglalkoztatnak, akiknek több mint kétharmada, 131 fő minősített. 21 egyetemi tanár, 68 docens, 40 adjunktus és 26 tanársegéd oktat, és a kutatók is tartanak órákat. A *Közgazdaságtudományi Karról* való átoktatás további mintegy 25-30 oktató teljes munkaidejét teszi ki az itteni képzésekben. A kar oktatói közül 18-an doktori iskolák törzstagjai.

Az oktatói tevékenység értékelése az egyetemi szabályzatoknak és eljárási rendnek megfelelő módon folyik. Az oktatók teljesítményének a minősítésére a karon is a *Teljesítmény Értékelési Rendszert* (TÉR) használják, s mivel nem problémamentesen – ez a látogatáskor is leszűrődött – a hiányosságok kiküszöbölését, a fejlesztést a kar is tervezi. Az egyetem egészéhez hasonlóan a kar jelenlegi oktatói minőségbiztosítási rendszerében sem kap kellő hangsúlyt az ENQA-ESG ajánlás, hogy a gyengén teljesítő oktatókat segíteni kellene a teljesítményük fokozásában.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése (OHV) a BCE többi egységéhez hasonló módon működik: az elektronikus felmérést kitöltő hallgatók korábban jelentkezhetnek vizsgákra. Ez ösztönöz a kitöltésre, de a vizsgázás tapasztalatai így nem kerülhetnek be az értékelésbe. Az OHV kari működésével további problémák is adódnak. Mivel – ahogy fentebb rávilágít az értékelés – sajnálatosan elterjedt gyakorlat, hogy az oktatók helyett demonstrátorok tartják a szemináriumokat, olykor nem lehet értelmezni az „értékelt személy” kategóriát – hiszen a hallgató nem azt a személyt értékeli, aki ténylegesen tartotta az órát. A Neptun-rendszerben megjelenő többes tárgyjegyzés is problémát okoz, alkalmas az OHV normál működésének a megzavarására.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően a kar kiemelkedően jó infrastrukturális körülmények között végezheti tevékenységét. A hallgatói szolgáltatások a Pesti Campuson jól működnek, a hallgatók általában elégedettek a tanulmányi osztály és a könyvtár munkájával – egyedül a tanulmányi ügyintézés helyenkénti rugalmatlanságát említették problémaként. A könyvtár szakkönyvvállománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. Az új épületben elhelyezett könyvtár valódi 21. századi környezetet biztosít a hallgatóknak, ahol az olvasás, kutatás és számítógép használat mellett további szolgáltatásokat is igénybe vehetnek, ilyen pl. a csoportmunkák végzéséhez kialakított konzultációs szoba-lehetőség, amelyet előzetes foglalással, tanulás és feladatmegoldás céljából egy-egy, legfeljebb 8 fős hallgatói csapat igénybe vehet.

A hallgatói sportszolgáltatások színvonala megfelelő a Pesti Campuson, a rendelkezésre álló kapacitás ugyanakkor nagyon szűkös.

A hallgatók különböző komfortfokozatú, ennek alapján eltérő árazású kollégiumi férőhelyeket igényelhetnek. A kollégiumok által nyújtott szolgáltatások nívója ár-érték arány alapján kielégítő.

3.6. A kar belső információs rendszere

A belső információs rendszer az egyetemi szabályzatoknak és eljárási rendnek megfelel. A kommunikációs-információs tevékenység sokirányú és színvonalas. Ennek ellenére meg kell állapítani, hogy a belső információs rendszer nem teljesíti az ENQA-ESG ajánlást: minőségügyi szempontból olyan, a képzési és

kutatási folyamatok minőségszabályozására alkalmas információs rendszerre van szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi a képzési és a kutatási folyamatok adatait.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar a szokásos módokon tartja a külvilággal a kapcsolatot. Kommunikációja részben elektronikus (honlap, hírlevél), részben pedig személyes kapcsolattartáson alapul (pl. nyílt napok, oktatási kiállítások).

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- A GTK rendkívül széles képzési kínálatát, szak-választékát érdemes a gazdaságossági, finanszírozási és hatékonysági szempontból alaposan átvizsgálni, esetleg szűkíteni, ahol lehet, főleg a képzések első, alapozó szakaszában közös oktatási blokkokat kialakítani.
- A tervezett egyéves mesterképzések kezdeményezését szélesebb körben összehangolva és egyeztetve kell előkészíteni, a többi kar mellett akár más felsőoktatási intézményekkel is konzultálni. Ugyanakkor jelenleg csökkenő érdeklődés figyelhető meg a kétéves mesterszakok területén. Az egyéves mesterképzések bevezetése feltehetően további, esetleg radikális visszaesést generálhat az utóbbi területen.
- Javasoljuk – az egyetemi minőségügyi rendszer részeként – a kar minőségügyi rendszerének a kiépítését, ehhez megfelelő szervezet létrehozását és a rendszer folyamatos működtetését. Javasoljuk a korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika megfogalmazását és meghirdetését, szintén az egyetemi minőségpolitikával összhangban. Javasoljuk kari minőségügyi rendszer-modell kidolgozását az egyetemi minőségügyi rendszer modelljének részeként. Feltétlenül célszerű lenne a nemzetközi képzéseket összefogó *International Study Program* (ISP) ISO 9001 szabvány alapú minőségügyi rendszerének a beágyazása a kari minőségügyi rendszerbe.
- A kari minőségügyi szervezet fejlesztendő. Feladata a kari minőségügyi rendszer működtetése, s ebből következően kell meghatározni a szervezet felépítését és felelősséget, a hatásköröket. Célszerű, ha a kar minőségügyi szervezete továbbra is közvetlenül a dékánhoz tartozik. Célszerű továbbá világosan külön választani egyrészt a tanácsadó, véleményező bizottság(ok), másrészt a döntéshozó, továbbá a rendszer működtetését végző minőségügyi szervezet tevékenységét. A kari minőségügyi rendszer működtetéséhez feltétlenül szükséges a megfelelő kari minőségügyi információs rendszer kidolgozása és működtetése, az egyetemi minőségügyi információs rendszer részeként.
- A kar minőségügyi rendszer-modelljének felállításánál célszerű az alapszak-mesterszak-doktori képzés egymásra épülésének figyelembe vétele. Ennek alapján a doktori iskolák minőségügyi rendszerei is a kari minőségügyi rendszer részei lehetnének. Célszerű a kari minőségügyi rendszer részeként a kutatás-fejlesztés minőségügyi rendszerét is kidolgozni és működtetni.

KERTÉSZETTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Kertészettudományi Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karát** a MAB egyetemi karként **akkreditálja**¹⁵. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Egy vagy több képzési területen¹⁶, tudományterületen¹⁷, több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés¹⁸, oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40 főt**, összesen **95 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **103 főből 83 fő: 80,5%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a **35 főt**, összesen **1185/78**, azaz **15,19 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **18 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételével) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.

¹⁵ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

¹⁶ A vonatkozó képzési terület: **agrár**

¹⁷ A vonatkozó tudományterület: **agrártudományok**

¹⁸ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

A Kertészettudományi Kar (KERTK) e szakterületen az ország legjelentősebb felsőoktatási intézménye az oktatói háttér és az infrastruktúra tekintetében egyaránt. Piacvezető a kertészeti felsőoktatásban, ezt a pozíciót a színvonal állandó növelésével és új képzési programok indításával a jövőben is meg kívánják tartani. A versenyképességét jelentős mértékben növeli a központi elhelyezkedés és a jó megközelíthetőség.

Az előző intézményi akkreditációs értékelés csupán az utánpótlásról való szervezettebb gondoskodást és az épület-infrastruktúra leromlott állapotának javítását emeli ki feladatként. Mindkét területen történt előrehaladás, bár az infrastruktúra teljes megújítása a gazdaság jelenlegi állapota miatt még várat magára. A szervezetfejlesztést illetően arra törekednek, hogy a karközi Agrártudományi Centrum szabályozását, működésének minőségét javítsák. Ez valószínűleg a gazdálkodás területén is jelentős előnyöket hozna.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A KERTK a dokumentumait az egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának és egyéb szabályzatainak megfelelően alakította ki. A szabályzatok követik a törvényi feltételek változásait, a Kari Tanács és más testületek ülésein folyamatosan aktualizálják azokat. A dékán munkáját három dékánhelyettes (oktatói, tudományos és nemzetközi, valamint gazdasági) segíti. Az oktatási szervezeti egységeket sajátos módon három csoportba: alaptudományi, alkalmazott tudományi, valamint kertészeti és agrártanszékek csoportjába sorolják, ezeken belül 14 tanszék működik. A karnak további hat kihelyezett tanszéke van kutatóintézetekben és egyéb intézményekben. A jövőben intézeti struktúrát kívánnak kiépíteni, ami véleményeik szerint jobban lehetővé teszi a szakmai együttműködést, az erőforrások hatékonyabb felhasználását és az oktatási terhelések egyenletesebb elosztását.

A hallgatók szerint a 2012/2013-as tanév első félévében komoly problémák merültek fel a Kari Tanulmányi Bizottság működésében. Az egész szemeszterben mindössze egyetlen alkalommal ülésezett a testület, amely így számtalan esetben mulasztott el eljárási határidőket.

A kari HÖK többféle módon, rendszeresen és a szabályzatokban előírt arányokban vesz részt a kari testületek és bizottságok munkájában, a kari döntéshozatalban, illetve a határozatok ellenőrzésében. A dékáni vezetésnek rendszeres és konstruktív kapcsolata van a HÖK vezetőivel, a kiváló együttműködést a HÖK vezetői sem cáfolták.

A kar stratégiája címszavakban a következőképpen foglalható össze: nemzetköziesedés, a képzési portfólió szélesítése és racionalizálása, a hallgatói létszám megtartása a jelenlegi szinten, a vezető szerep megszerzése, illetőleg megőrzése a kar kulcsfontosságú képzéseinél, a jelenleg nemzetközi szinten is elismert kutatómunka további fejlesztése.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A Kertészettudományi Karon a bolognai képzés mindhárom szintjén folyik oktatás, az alap- és a mesterképzésekben nappali és levelező tagozaton is. Az oktatási együttműködések nagyrészt a budai karokra terjednek ki, de a gazdasági agrármérnök képzésében a Gazdálkodástudományi Karral is együttműködnek. Egyetemen kívüli együttműködésekre is van példa (a gyógynövénytermesztés területén a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Karával, illetőleg a szegedi gyógyszerkutatóval).

A hallgatók általában elégedettek a kar által indított képzésekkel, azok jellegével, egyes esetekben azonban a tantárgyi tematikák, illetve a tantárgyakon oktatott ismeretanyag elavultságáról panaszkodtak. A hallgatók szerint a karok közötti tárgyfelvétel és tárgyfelfogadás keretében felvett tárgyak esetében időnként adminisztratív akadályok nehezítik a hallgatói ügyintézt.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A KERTK az oktatás mellett főleg a kutatásban rendelkezik kiterjedt hazai kapcsolatrendszerrel. A nemzetköziesedést potenciális fejlesztési lehetőségnek tekintik. Joint degree programokat dolgoztak ki,

melynek eredményeként 2013-ra 9-en jelentkeztek képzésre *Bologná*ból. Más programokat is indítanak angol nyelven, amelyre *Kazahsztán*ból, *Azerbajdzsán*ból és más országokból is várnak hallgatókat. A csereprogramokban (*Erasmus*, *CEEPUS*) részt vevő külföldi hallgatók számára 39 angol nyelvű kurzust hirdetnek meg. A nemzetköziesedéstől elsősorban a hallgatói létszám megtartását várják, emellett a kutatási kapcsolatokból jobb pályázati lehetőségekre, újabb jelentős kutatási eredményekre is számítanak. A hallgatók beszámoltak a nemzetközi mobilitási lehetőségeikről, ezek közül nagy népszerűségnek örvend az *Erasmus-ösztöndj*.

A kari C-SWOT analízis értékelése

A reális és részletes C-SWOT elemzés a *külső korlátok* között azokat a tényezőket sorolja fel, amelyek a felsőoktatásra napjainkban általában jellemzőek (forráskivonás, szűkülő pályázati források, bürokratikus elszámolás, stb.). Emellett a Budai Campus leromlott infrastruktúráját emelik még ki korlátozó tényezőként. A *gyengeségek* között a strukturális problémákra utalnak, ezen belül a tanszéki struktúrára, ami nem teszi lehetővé a gyors alkalmazkodást, az emberi erőforrások jobb kihasználását. Utánpótlás tekintetében néhány kis létszámú tanszék veszélybe is kerülhet, az intézeti struktúra célszerűbb lenne. Hasonló gondot jelentenek a kis létszámú mesterszakok is. Megoldást jelenthet a meghirdetés átmeneti szüneteltetése.

Az adminisztratív feladatok ellátását a munkatársak rossz kommunikációs készsége gátolja. Mindezek mellett hiányosságok vannak a teljesítményértékelés alkalmazását és a belső ösztönzési mechanizmusok működtetését illetően is. Az oktatást *veszélyeztető* tényezők között a képzési piacra belépő új szereplőket (hazai magánintézmények, külföldi egyetemek) sorolják az első helyre, de említést tesznek a túl széles jelenlegi oktatási portfólió finanszírozási problémáiról, továbbá a külföldi hallgatók költségigényes megszerzéséről is. A külföldi intézmények a potenciális oktatókat és kutatókat is elszívhatják a karról. Az *erősségek*, pozitív tényezők felmérése reális. A *lehetőségek* vizsgálata során kitérnek posztgraduális és felnőttképzési programok indításának lehetőségére, az idegen nyelvű oktatás további fejlesztésére, a kutatások területén a pályázatfigyelő és -támogató rendszer hatékonyabb alkalmazására és a konzorciumi pályázati lehetőségek feltárására.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok (felvettek és végzettek, lemorzsolódás, TDK eredmények) elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A Kertészettudományi Kar alap- és mesterszakjaira felvett hallgatók közül – az önértékelésben szereplő adatok szerint – csak kevesen képesek megszerezni diplomájukat az előírt idő alatt. A lemorzsolódás nagymértékű, és a csak abszolutóriumot szerzett vagy záróvizsgázott hallgatók száma is alacsony. A nyelvvizsga hiánya nem jelenthet ilyen nagy akadályt, mivel a hallgatók legalább 70%-a már a felvételt követően rendelkezik nyelvvizsgával. A kar számításai szerint az alapszakon a hallgatói jogviszony megszűnésével járó lemorzsolódás 15-30% közötti, sőt a határon túli képzéseknél ez a szám az 50%-ot is meghaladja. Például a legnagyobb létszámú *kertészmérnöki* alapképzés nappali tagozatánál a 2006-ban beiratkozott 225 hallgató közül 2012-ig a képzési idő alatt 40, azon túl 88, tehát mindösszesen a hallgatók 57%-a szerzett diplomát. Ezen kívül 11-en a képzési idő alatt, 8-an azon túl tették le a záróvizsgát a diploma megszerzése nélkül. A 225 hallgató közül tehát 78-an lemorzsolódtak, vagy még azóta is a rendszerben vannak. Ez a szám a beiratkozottak 35%-a! A levelező, illetőleg a külhoni levelező *kertészmérnök* képzésnél még rosszabb a helyzet. A beregszászi képzésre például 2006 és 2009 között összesen 88 hallgató iratkozott be, közülük 2012-ig csak 7-en szereztek diplomát (8%), holott itt ráadásul még a nyelvvizsga sem jelentett gondot. A nagy lemorzsolódási arány egyrészt azt tükrözi, hogy az oktatók következetesek és szigorúak, ami az oktatás minősége szempontjából rendkívül pozitív. Ugyanakkor – főleg az államilag finanszírozott hallgatókat tekintve – a magas kiesési arány az oktatás hatékonysága szempontjából már megkérdőjelezhető. A probléma megoldásához hozzájárulhat bemenetkori szűrés (felvételi vizsga), felzárkóztató képzések alkalmazása.

Ugyanakkor a tehetséggondozás, a TDK dolgozatok száma, valamint az TDK munka eredményessége magas színvonalra utal. A TDK munkák száma 2006-ban 37, 2012-ben 43 volt, e két év között az aktivitás kis mértékben visszaesett. A hallgatók kiemelkedően szerepeltek a kertészeti, növénygenetikai és

biotechnológiai, a környezetvédelmi, valamint a növényvédelmi szekciókban. A 2009-es OTDK-n 30 előadó, a 2011-es OTDK-n 26 előadó szerepelt, akik közül 16-an, illetve 11-en nyertek díjat. 2011-ben az első helyezettek száma 4 volt. A demonstrátori rendszer keretében szemeszterenként öt-hat hallgatót foglalkoztatnak a tanszékeken. A demonstrátori ösztöndíjban részesülő, kiváló eredményt elért hallgatók bekapcsolódhatnak az oktatási folyamatokba, és részt vehetnek a kutatási és innovációs tevékenységekben is.

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A végzetek elhelyezkedését a tanszékek tartják nyilván, mivel a hagyományok alapján a pályájuk kezdeti szakaszát és a szakmában maradók fejlődését is ők kísérik figyelemmel. Ezt egyrészt a gyakorlattal történő kapcsolattartás szempontjából, másrészt a közvetlenebb visszacsatolás miatt is előnyösebbnek tartják a karon a DPR-hez képest (a DPR ettől függetlenül működik, és az eredményei eljutnak a karra, illetve a tanszékekre is). A korábban a KERTK-n végzett vállalkozók, kertészkedő családok a gyermekeiket szintén a kar valamelyik képzésére küldik továbbtanulni, ami azt jelzi, hogy elégedettek voltak a karon szerzett ismeretekkel.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A kertészeti tudományok területén az utóbbi évtizedekben a BCE Kertészettudományi Kara vált az egyetlen stabil, folyamatosan működő kutató intézménnyé. Ennek feltételeit hosszú idő alatt teremtette meg a közel 160 éves tudományos hagyományokra támaszkodó kar. A rendelkezésre álló kutatói kapacitást és a kutatási feladatokat a 2004-ben létrehozott *Kari Tudományos és K+F Bizottság* koordinálja. Korábban MTA kutatócsoportok is működtek a karhoz kötötten, de támogatás híján már csak az „*Alkalmazkodás a klímaváltozáshoz*” kutatócsoport maradt fenn (MTA támogatás nélkül).

A KERTK kertészeti tudásközpontként működik, amely kiterjedt kutatási tevékenységével felöleli a zöldség-, a gomba-, a dísznövény- és gyógynövénytermesztés, a szőlészet, a nemesítés, a tárolás, továbbá a növényvédelem és a környezetgazdálkodás területeit. Emellett a genetika, a biotechnológia, a biokémia, a fiziológia és mikrobiológia, a gépesítés és automatizálás, a menedzsment és marketing, valamint az informatika egyes alkalmazási területein is végeznek kutatásokat.

A kar oktatói és kutatói aktív pályázati tevékenységet folytatnak, egyéni pályázóként (pl. *PD OTKA*), vagy kutatócsoportok tagjaiként (pl. *K OTKA, NKHT-OTKA, TÁMOP, GOP*, stb.) vesznek részt kutatási projektek munkájában. 2009 és 2011 között 66 hazai és 23 nemzetközi pályázatot adtak be a karon, vagy a karhoz kapcsolódóan. A kutatáshoz kapcsolódó infrastruktúra pályázatok (*TÁMOP, KMOP*) révén jelentős fejlesztéseket lehetett végrehajtani az utóbbi években (laborkorszerűsítés és létesítés, műszerek beszerzése, a *Budai Arborétum* felújítása, új könyvtár és levéltár, tangazdaság fejlesztés, génbank-fenntartás, stb.). A magújult és kibővült kutatási infrastruktúra a nemzetközi pályázatokban való részvételt is lehetővé teszi. Elsősorban a *Genetika és növénynemesítés* tanszék, a *Növénykörtani* tanszék, a *Növényélettan és növény biotechnológia* tanszék, a *Rovartani* tanszék, a *Gyümölcsstermő növények* tanszék, a *Gyógy- és aromanövények* tanszék, valamint a *Matematika és informatika* tanszék vett részt nemzetközi projektekben. A külföldi partnerek között cseh, szlovák, és angol partnerek is voltak.

A publikációs aktivitás a kutatás intenzívebbé válásával fokozatosan növekedett. Az elmúlt hat évben a kar oktatói/kutatói által közölt, magyar és idegen nyelvű publikációk száma (konferencia-kiadványokkal együtt) 3221, melyből 269 cikk impakt faktoros folyóiratban jelent meg. Az ez idő alatt publikált szakönyv- és tankönyvfejezetek száma 313 volt. Az oktatói túlterhelés miatt túl kevés idő marad a kutatásra, az adminisztratív feladatok ellátását gátolja a kutatásban a külföldi projektek adminisztrálásához szükséges dolgozók hiánya, esetenként a meglévők alkalmatlansága. A nemzetközi oktatói-kutatói mobilitás szintje alacsony, ami szintén a nagy oktatói terhelésekre vezethető vissza.

2.3. Gazdálkodás

A kar vezetői szerint az utóbbi években mindig eredményesen, bevételi többlettel gazdálkodott a kar. Ez azonban a 2011-12-es éveket tekintve csak korlátozottan, a többéves pénzmaradvánnyal kiigazítva igaz. A bevételek 2008-ban 1,83 mrd Ft-ot tettek ki, azóta nem csökkentek jelentős mértékben: 2011-ben 1,7 mrd Ft volt. 2012-re csak az 1-11. hónapok adatai álltak rendelkezésre, ezek további csökkenést jeleztek. 2008-ban a bevételek 76%-át, 2011-ben 71%-át tette ki az állami támogatás, ez az arány 2012-re – felté-

telezhetően – **68%-ra** változott. Az elnyert pályázatok jelentős bevételeket biztosítottak a kar számára, az elmúlt öt év átlagában ezek a tételek az összes bevétel mintegy **20%-át** tették ki. A kiadások eközben a 2008-as **1,7 mrd**-ról 2011-re **1,86 mrd Ft-ra** emelkedtek, a 2008-as egyenleg **+134 millió Ft** volt, 2011-re ez **-157 millió Ft-ra** romlott. Ennek következtében a kar 2008-ra kimutatott **425 millió** „halmozott pénzmaradványa” 2011-re **409m Ft-ra** csökkent, a tendencia továbbra is csökkenő. A kar vezetősége elsősorban a személyi kiadások csökkentésével (2008-2011 között -14%) igyekezett gátat vetni az egyenleg romlásának. A tangazdasági bevételek és kiadások a mezőgazdaságra jellemző sajátosságokat mutatnak, ami miatt nagy problémákat jelent a felsőoktatásban alkalmazott pénzügyi eljárásrend. Bizonyos kiadások ugyanis nem késleltethetők tetszőlegesen, mert ez az egész évi termelés eredményét rendkívül hátrányosan befolyásolná.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A Kertészettudományi Kar – a Budai Campus más karaihoz hasonlóan – nem működtet önálló minőségbiztosítási rendszert, az egyetem rendszeréhez kapcsolódik, illetve annak irányelveit veszi figyelembe. A karnak nincs önálló minőségbiztosítási célrendszere és minőségpolitikája. Az önértékelés nem az ESG1 felépítése alapján készült, azonban az ESG1 ajánlásai többé-kevésbé megtalálhatók az önértékelés megfelelő fejezeteiben.

A kari minőségbiztosítási rendszer további fejlesztést igényel, jelenleg a hagyományos informális minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszeremekkel biztosítják a képzés minőségét. Létrehozták a kari *Minőségbiztosítási Bizottságot*, amely a kar összes képzésének minőségellenőrzési feladatait ellátja. A bizottságnak az egyes szakokra vonatkozó főbb célkitűzései és feladatai a következők: az *oktatás színvonalának ellenőrzése és folyamatos javítása*; az *oktatási anyagokkal és segédletekkel való ellátás ellenőrzése*; a *kutatási tevékenység nyomon követése*; a *hallgatói részvétel figyelemmel kísérése*; az *oktatás feltételrendszerének ellenőrzése*; *javítási javaslattevés*; a *hallgatói vélemények elemzése, visszacsatolása*; *elégedettség-felmérés a partnerek körében*; *észrevételek, javaslatok tétele*.

Az előző akkreditáció óta több területen javították a minőségfejlesztési tevékenységet: operatív tanterv folyamatos elemzése, értékelése; új szakok indításának minőségelemzése (a *környezetgazdálkodási agrármérnök* és az *informatikus és szakigazgatási agrármérnöki* alapszakok esetében). Továbbá vizsgálták és elemezték a felzárkóztató kurzusok (biológia, kémia, matematika) szükségességét, a *kertézmérnöki* alapszak problémáit, a csak ezen a karon alkalmazott bejövetelel („golya”) ösztöndíj ösztönző hatását, a 15 hetes gyakorlat hatékonyságát, a minőségbiztosítási kérdőívek kitöltési hatékonyságát.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

Az új képzési programok létesítésével és indításával kapcsolatos eljárásokat az egyetem *Szervezeti és Működési Rendje*, a jogszabályok és az akkreditációs elvárások figyelembe vételével alkalmazzák. Új szak létesítését, indítását a dékáni vezetés, illetve a kar tanszékei kezdeményezhetik. A létesítés és indítás személyi és tárgyi feltételeinek előzetes felmérése után a dékán szakfelelőst kér fel a szak dokumentumainak kidolgozására. Más kar kompetenciáinak érintése esetén egyeztetnek az érintett karral. A kidolgozott dokumentumot a kari *Oktatásfejlesztési Bizottság* véleményezi, majd az anyag a *Kari Tanács* elé kerül amely dönt a dokumentum Szenátus elé bocsátásáról. Több kar által kezdeményezett szak indításához valamennyi érintett Kari Tanács támogató határozata szükséges. Az előterjesztés az egyetemi *Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottság* és a *Rektori Kabinet* elé is kerül. Támogatásuk esetén a *Szenátus* hoz határozatot a szak létesítéséről, indításáról.

A programok nyomon követését és rendszeres belső értékelését a kari minőségbiztosítási szervezet végzi. A kar a 15 hetes szakmai gyakorlat fogadóhelyeinek véleményét is kikéri, a hallgatókról átfogó véleményeket kapnak. Az itt szerzett információkat is felhasználják az oktatás továbbfejlesztésénél.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az alap- és mesterszakok képzési és kimeneti követelményei szakonként tartalmazzák a legfontosabb célparamétereket. Az erre épülő mintatantervek az oktatási folyamatában ütemezik a tantárgyakat, a számonkérés típusát és a tantárgyakhoz rendelt krediteket. Az oktatási szabályzatokban és az azok alapján készülő tantárgyi követelményrendszerekben további előírások találhatóak a tantárgyak elsajátítására vo-

natkozóan. Mindezeket a szakirány-választás, a diplomadolgozat-készítés és a záróvizsga-lebonyolítás szabályai egészítik ki. Külön szabályzat vonatkozik a 15 hetes gyakorlat teljesítésére. A kari hallgatói teljesítményértékelési rendszerben – ellentétben a többi karral – megjelenik az ENQA-ESG ajánlásának lényege, az igény a hallgatói teljesítményértékelés objektivitásának a növelésére.

A hallgatók ismerik a tanulmányi és vizsgaszabályzat rendelkezéseit, a vonatkozó szabályzatok publikusak és jól átláthatók, a hallgatókkal való beszélgetésen erre vonatkozó panasz nem hangzott el. A tantárgyakhoz tartozó tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül, idejében elérhető a hallgatók számára. Viszont egyes tantárgyaknál előfordul, hogy a kötelező szakirodalom csak idegen nyelven (angolul) érhető el, még annak ellenére is, hogy az angol nyelv ismerete nem bemeneti követelmény az adott szakon.

A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat is. A vizsgán számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét. A hallgatók keveslik a félévenként számukra nyitva álló egy vizsgajavítási lehetőséget. Az írásbeli vizsgákkal kapcsolatos jellemző probléma, hogy nem tartják be a javításra kiszabott határidőket. Ez rendkívüli esetekben akár azt is eredményezheti, hogy a hallgató azért nem tud ismételt vizsgát tenni, mert a következő vizsgaalkalomig nem derül ki az előző alkalommal írott dolgozata eredménye. Ugyanakkor a hallgatók a (javított) vizsgadolgozataikat megtekinthetik.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon a minősített oktatók aránya **80,5%**-os, ami az agrár felsőoktatási intézmények körében kiemelkedő. A minősített oktatók közül **13** fő az MTA doktora, **17** fő kandidátus, és **57** fő PhD fokozattal rendelkezik. A kari korösszetétel és kvalifikáció megfelelő, és összességében kiegyensúlyozott. Nem kell számolni generáció-kiesési problémákkal. Ugyanakkor a kar hallgatói komoly aggodalmukat fejezték ki a BCE-n megkezdett leépítések kapcsán amiatt, hogy tartható lesz-e a kar képzéseinek jelenlegi szintje.

Az oktatói minőség biztosítása a kari *Minősegbiztosítási Rendszer* előírásai alapján történik. A *Minősegbiztosítási Bizottság* ilyen vonatkozású munkáját a *Neptun-rendszer*, a tanulmányi és kommunikációs koordinátor és a tanulmányi ügyintézők által végzett kutatási adminisztráció is támogatja. Az oktatók problémáknak ítélik az oktatói minősítési eljárást és az értékelési rendszert (pl. formalitást említettek, illetve nem tartják kielégítőnek a gyengén teljesítő oktatók segítségét).

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A képzés szerves részét képezik a hallgatói gyakorlatok, amelyek során lehetőség van az elméletben tanult megerősítésére, begyakorlására. A tanulástámogatás szempontjából ezért a karon fontos szerepe van a soroksári tangazdaságnak, továbbá a karhoz kapcsolódó, **100-nál is több** „akkreditált”, a karral szerződéses kapcsolatban álló gyakorlati helynek. Mindezeket a *Botanikus Kert* egészíti ki, amelynek a felújításáért külső támogatás bevonásával sokat tett az egyetem.

A hallgatók a laboratóriumokat jól felszereltnek ítélik, ahova – előzetes egyeztetés után – a kötelező gyakorlaton túlmenően is bemehetnek és megfelelő szakmai felügyelet mellett gyakorolhatnak. A kari met-szet- és egyéb gyűjtemények, kiállítási darabok is megfelelő módon elérhetőek a számukra, azok tanórán kívül is tanulmányozhatók.

3.6. A kar belső információs rendszere

A *Kari Tanács* ülésén a dékán tájékoztatást ad az egyetemi szinten hozott határozatokról, a Tanács döntéseit és az üléseken elhangzott egyéb hasznos információkat a kari szervezeti egységek vezetői közvetítik az oktatóknak. A mindennapi munkavégzést befolyásoló döntéseket a szervezeti egységek írásban is megkapják. A kommunikáció egyre fontosabb eszköze a kari honlap, melyre a Kari Tanács előterjesztései és határozatai is felkerülnek, a belső kommunikációhoz e-mail körlevelek is használnak.

A kar kommunikációs-információs tevékenysége sokirányú, színvonalas, ugyanakkor nem teljesíti az ENQA-ESG ajánlást: minőségügyi szempontból ugyanis a képzési és kutatási folyamatok minőségszabályozására olyan információs rendszerre lenne szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi az adatokat.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A nyilvánosság tájékoztatása elsősorban az egyetem kiadványain keresztül történik. Ezt egészítik ki az időszakos, illetőleg alkalmi kari kiadványok, tájékoztatók, amelyek túlnyomó részben szakmai jellegűek. A Kertészettudományi Karnak hagyományosan jó kapcsolata van a médiával: a *Magyar Rádió* például szinte naponta ad tájékoztatást kari eseményekről, szakmai eredményekről a kiemelkedő reklámértékű kora reggeli adásaiban. A karon nyílt napokat, oktatási kiállításokat stb. is szerveznek. Mindezek mellett a kari honlapnak van jelentős szerepe a nyilvánosság tájékoztatásában. Ennek gazdag tartalmáért, feltöltéséért és aktualizálásáért, továbbá az egyes tanszékek rendszergazdai tevékenységéért a kari tanulmányi és kommunikációs koordinátor felelős.

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- Az általánosabb agrárprofilú képzéseknél (*informatikus és szakigazgatási agrármérnök, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök, környezetgazdálkodási agrármérnök*) az agrár szaktárgyak (növénytermesztés, állattenyésztés és a kapcsolódó tantárgyak) képzési feltételeinek további javítása szükséges (oktatók, gyakorlati oktatási feltételek). Továbbá időszerű az idegen nyelvű képzések oktatási anyagainak korszerűsítése, az e-learning rendszer intenzívebb igénybevétele, valamint az oktatók idegen nyelvű oktatási kompetenciáinak javítása is, amelyhez növelni kell a nemzetközi oktatói-kutatói mobilitást.
- A kutatásra szánható idő biztosítása érdekében (is) – a lehetőségek szerint – változtatni kell a munkamegosztás rendjén és csökkenteni kell az oktatási túlterheltséget. A kutatások feltételeinek javítása érdekében pedig tovább kell folytatni a laborfelújításokat.
- Az adminisztratív feladatok színvonalasabb ellátásához át kell tekinteni az ilyen munkaköröket betöltők kompetenciáit. Amennyiben a feladatok ellátását gátolja a rossz (idegen nyelvű) kommunikációs készség, illetőleg a kutatásban hiányoznak a külföldi projektek adminisztrálásához szükséges munkatársak, személyügyi lépéseket kell tenni a hiányosságok pótlása érdekében.
- Az oktatói teljesítményértékelés rendszerének és a belső ösztönzési mechanizmusok működtetésének területén további lényeges javítások szükségesek.
- Javasoljuk a korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika kidolgozását és bevezetését az egyetemi minőségpolitikával összhangban. Mivel eddig a karon a minőségbiztosításnak csak egyes elemeit alkalmazták, és a minőségbiztosítási szervezet többnyire adott, konkrét, alkalmi feladatokat hajtott végre, javasolt a kari minőségügyi rendszer kiépítése és működtetése.

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Közgazdaságtudományi Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karát** a MAB **egyetemi karként akkreditálja**¹⁹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- **Egy** vagy több képzési területen²⁰, tudományterületen²¹, több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés²², oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40 főt**, összesen **102 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **105 főből 73 fő: 69,5%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a **35 főt**, összesen **1487/72**, azaz **20,65 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **15 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevitelével) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.

¹⁹ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

²⁰ A vonatkozó képzési terület: **gazdaságtudományok**

²¹ A vonatkozó tudományterület: **társadalomtudomány**

²² Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

Az előző, 2008-as akkreditációs értékelés több problémát emelt ki a Közgazdaságtudományi Karral kapcsolatban: A Bologna-folyamat következtében jelentősen szűkült a közgazdászképzésben az igény az elméleti és módszertani megalapozás iránt, ami a kar fő profilját jelentette; a legkvalifikáltabb, legrangosabb oktatók átlagos életkora magas, és az őket követő generációban erősen hiányos az utánpótlás; a kar bevételszerző képessége korlátozott, pénzügyi helyzete instabil; a kari vezetéssel szemben tartós elégedetlenséget lehetett tapasztalni, ami gátolhatja a fenti problémákkal való megbirkózást. Kitörési pontként jelölték meg mesterképzési szakok indítását, élenjáró szerepet a kutatóegyetemmé válás folyamatában.

A Bologna-folyamat hatása a jelenben is nehezíti a kar helyzetét. Jelentős az átiktatása a Gazdálkodástudományi Karra és kisebb mértékben a Társadalomtudományi Karra, de ez nem ellensúlyozza a korábbiakhoz képesti pozícióvesztést. Ezt érzékelteti, hogy az elmúlt évek alatt 1,2 mrd Ft belső adósságot halmozott fel. Felerősödött a korábban is érzékelhető folyamat, hogy az előző években a fő felvevőbázist jelentő államigazgatás, államilag finanszírozott irányítási, ellenőrzési intézmények, kutatóintézetek szakemberigénye minimálisra szűkült, miközben a lehetséges munkavállalók körét más egyetemek közgazdászképzése és a külföldön végzetek tovább bővítették. Ez nyilván visszahat a bemenetnél, a leendő hallgatók szakkiválasztásánál is. Erre a kar egyelőre nem tudott stratégiai választ adni. Az önértékelésbeli megfogalmazás: a kar "stratégiai célja, hogy érvényesítse azokat a felsőoktatási modernizációs követelményeket, amelyek hosszú távú állami orientációt jelentenek számunkra" konkrét jelentése sem az anyagból, sem a vezetéssel folytatott beszélgetésekből nem rajzolódott ki.

Az önértékelésben a kar „oktatásra orientált kutatóegységként” definiálta magát, ami kapcsolódhat a Corvinus Egyetem kutatóegyetemmé válási törekvéseihez. Ugyanakkor ezen a téren nem tapasztalható határozott előrelépés az elmúlt években. A minősített oktatóknak ugyan az aránya nőtt (69,5%), elsősorban az összes oktató számának jelentős (14 fő) csökkenése következtében, az arány még mindig elmarad az egyetem átlagától (72,25%). A kar 24 egyetemi tanára között egy akadémikus és csak 5 MTA doktora van. A generációváltás egyelőre még csak részben sikerült. A kutatóegyetemmé válásban tervezett élenjáró szerep betöltéséhez jelentős erősítésekre és erőfeszítésekre van még szükség.

A mesterszakoknak szánt kiemelt szerep érvényesítése, elmozdulás a jelenlegi alapszakos hallgatói dominanciáról (900 fő alapszakon, 700 fő mesterszakon) sok bizonytalanságot rejt, kérdéses a későbbi finanszírozás és munkaerő-piaci igény alakulása. A magas színvonalú *Általános és Kvantitatív Közgazdaságtan Doktori Iskola* évi 4-7 új hallgatót vesz fel (1-4 közötti a végzetek száma), szélesebb merítési bázis kellene. A *Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola* évi 12-15 új hallgatójával és 8-11 végzettjével a Társadalomtudományi Karral közös.

A kar nehéz helyzete gyakran felmerült az egyetem egészének vizsgálatánál is. Nem jó jel, hogy a probléma súlya kevésbé érződött a karon folytatott megbeszéléseken a lehetséges megoldások, alternatíva, lehetőségek firtatásánál, pedig nyilván elsősorban a kar vezetésének, oktatóinak kell reagálniuk a felmerült gondokra, kihívásokra.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A kar az egyetemi kereteken belül és az előírásoknak megfelelően készíti és aktualizálja szabályzatait és szükséges dokumentumait. Szervezeti felépítésében erősen jelen vannak a tradíciók lenyomatai, a struktúra így elég sokszínű; egy intézet van öt különböző jellegű és erősségű tanszékkel, valamint 7 önálló tanszék. Ezekon túl a karhoz tartozik a *Pénzügy tanszék*, amely a *Gazdálkodástudományi Kar Pénzügyi és Számviteli Intézetének* is része. A Kari Tanácsban és a dékáni kabinetben nem a szervezeti egységek vezetői vesznek részt, hanem a szakfelelősök. Ez információs és irányítási gondot jelenthet a különböző vezetési szintek között.

A HÖK a szabályzatoknak megfelelően vesz részt a kar vezetésében és bizottságaiban. A kar vezetése és a hallgatók között harmonikus, konstruktív a viszony. A HÖK képviselői bizalommal fordulhatnak a dékánhoz és helyetteséhez is. A hallgatói képviselő, a hallgatók részvétele a kar vezetésében elsősorban

a HÖK kari tanácsi részvétele formájában jelenik meg, de informális úton bármikor egyeztethetnek a kar vezetőivel a hallgatói képviselők. A 2012/2013-as tanév első félévében komoly problémák merültek fel a kari *Tanulmányi Bizottság* működésében. Az egész szemeszterben mindössze egyetlen alkalommal ülésezett a testület, amely így számtalan esetben mulasztott el eljárási határidőket.

Ahogy a kari önértékelés fogalmaz, a „kar vezetési rendszere kari szinten és intézeti-tanszéki szinteken szabályozott autonómiákra épül.” A „szabályozott autonómia” érdekes és találó kifejezés a helyzet jellemzésére. Főleg kutatásban, de más területen is, az autonómia alulról fölfelé épül. Ez viszont nehezíti a kihívásokra adandó integratív és összefogott kari válaszokat, és az esetleges fájdalmas, de szükséges intézkedések stratégiai átgondolását és végrehajtását. Ahogy a kari C-SWOT említi, a „decentralizált irányítás mellett a kari integráció megvalósítása” lehetőséget jelenthetne az előrelépésre. Ez viszont nyilván vezetői feladat és kihívás, amiben nem volt érzékelhető előrelépés. A kari vezetéssel szembeni oktatói elégedetlenséget és bizalmatlanságot mutatta a 2007-es felmérés. A 2009-es adatok lényeges javulást mutattak, ekkor nagyjából az egyetemi átlagnak megfelelő válaszok születtek. Ugyanakkor a 2010-2012-es időszakra nem áll rendelkezésre ilyen felmérés.

A kari önértékelés elég általános stratégiai célt jelölt meg, az állami modernizációs törekvések követése mellett a munkáltatók és a potenciális hallgatók igényeihez való igazodást. Ehhez hiányzik egy részletes és reális stratégiai terv, kidolgozásába bevonva az oktatókat, kutatókat, dolgozókat és hallgatókat, szoros egyeztetésben a társkarokkal és az egyetemi vezetéssel. Az önértékelés és a kari megbeszélések kevés információt adtak a kitörési irányokról és lépésekről.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A kar képzéseinek egyik fő iránya a közgazdasági alap/mester/doktori képzés. Ez az ország egyetlen olyan kara, amely a *gazdaságtudományok* képzési területen belül teljes egészében a *közgazdasági* képzési ágban folytat képzéseket. Széles kínálatot ad a 4 alapszak (amelyekből 2012-ben a *közszolgálati* nem indult), az 5 mesterszak és a „másfél” doktori iskola (az egyik a Társadalomtudományi Karral közös). Nagyon sikeres az ELTE TTK-val közösen folytatott *biztosítási és pénzügyi matematika* mesterképzésük. Ugyanakkor a viszonylag kis létszámok és a széles tárgy kínálat finanszírozási oldalról nehezíti a kar helyzetét. Felfelé haladva egyre élesebb lehet ez a probléma, különösen feltűnő a *Közgazdaságtani Doktori Iskolánál*.

A másik kiemelt képzési feladatuk a *Gazdálkodástudományi Kar* (GTK) nagyszámú hallgatójának képzése közgazdasági és módszertani tárgyakkal. Ugyanez kisebb mértékű, de fontos a Társadalomtudományi Kar esetében is. Az önértékelés szerint a kar oktatási kapacitásának 40%-át a GTK használja, de további konkrét számításokat ennek mértékéről, szerkezetéről nem tartalmaz az önértékelés. E nélkül nehéz megítélni mindennek arányát és szerepét a kar feladatrendszerében, pedig különösen fontos lenne, mert ez folyamatos vita tárgya a karok között, illetve a Közgazdaságtudományi Kar ennek tudja be a veszteségei jelentős részét. A karok között stratégiai egyeztetésekre lenne szükség. Megfogalmazódott, hogy a Közgazdaságtudományi Kar, az általa képviselt tudás és rang nélkülözhetetlen a gazdaságtudományi képzésekhez, az egyetem hírnevéhez, így az itteni hozzáadott érték nagyon magas, amit a pénzügyi elszámolások messze nem mutatnak. A karok közötti együttműködés kulcsfontosságú kérdés.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A kar hazai és nemzetközi kapcsolatai jelentős mértékben személyekhez kötődnek, bár a kar törekszik ezek intézményesítésére. A sokirányú nemzetközi kapcsolatokat igyekszik felhasználni az egyetemi stratégiában kulcsfontosságú idegen nyelvű oktatás fejlesztéséhez is. Az önértékelésben erről ennyi áll: „*Double degree és joint degree programjaink (amelyek számosságát és erejét tekintve a kar az egyetemen belül is kiemelkedő helyet ért el az elmúlt négy évben) arra ösztönöznek bennünket, hogy elsősorban mesterszakjainkat (illetve doktori programjainkat) idegen nyelven is meghirdessük.*” A kar honlapja szerint két ilyen indult 2010-ben és egy további 2011-ben, tehát inkább kezdeti lépések történtek. Fontos ennek fejlesztése, de itt is felmerül a méretgazdaságosság kérdése, a doktori programban különösen.

A kar részt vesz a GTK idegen nyelvű képzéseiben és az Erasmus programban is. A *Bolognai Egyetem* koordinációjával 2005 óta folyó *Master of Interdisciplinary Research in East European Studies* (MIREES) Erasmus Mundus program magyar partnere a kar, ám a képzés Magyarországon nincs nyilvántartásba véve és nincs akkreditálva!

A kari C-SWOT analízis értékelése, a következtetések, megfogalmazott tennivalók megítélése.

A kar C-SWOT analízise számos reális *korlátra* felhívja figyelmet, többek között a költségvetési finanszírozás „kiszáradására” az egyik oldalon, és a fő megrendelő, a felvevő fél, az állam radikálisan lecsökkent fogadókészségére a másik oldalon. Ez utóbbi szempontból a Közgazdaságtudományi Kar helyzete a legnehezebb az egész egyetemen. A kar az adottságai és a kutatási területe alapján elitoktatást folytat(na), aminek a finanszírozási igénye jóval magasabb (lenne), mint a tömegoktatású szakoké. Miközben a hazai mezőnyben tagadhatatlan a kar erőssége, a nemzetközi versenyben való sikerhez ez önmagában kevés.

A valós *veszélyek* egyike, hogy itthon is megjelentek, beléphetnek külföldi és magánegyetemek, s a jó hallgatóknak lehetőségük van ezekbe vagy akár külföldre jelentkezni. A kutatási források is erősen beszűkültek, nagy a verseny. A „nagy nevek” kiöregedésével generációs űr alakulhat ki a karon, ami visszavetheti a versenyképességet. Az egész egyetem, a többi kar növekvő finanszírozási gondjai egyfajta elzárkózáshoz, „autarkióhoz” vezethetnek, ami tovább ronthatja a kar helyzetét.

A *gyengeségek* felmérése is reális, különösen a kutatás területére vonatkozóan, a vezetést és a más karokkal való párbeszédet és érdekérvényesítési képességet tekintve, illetve a humán erőforrások elemzésénél. A *lehetőségek* ilyen nehéz helyzetben elég korlátozottak, amint az az elemzésből is érzékelhető, és elég általánosak is, nem a karon múlnak, vagy nem látszanak a körvonalak. Ez különösen érződik a vezetés-gazdálkodás rész lehetőségeinek a megfogalmazásánál.

A C-SWOT analízisből kirajzolódott nehéz helyzethez képest a megfogalmazott *tennivalók* elég kevés választ kínálnak a kilábaláshoz. Az „új szakirányú továbbképzési programok alapítása és indítása” kétséges, hiszen az önértékelés adatai világosan mutatják, hogy az általános tendenciának megfelelően a szakirányú továbbképzések piaca jelentősen beszűkül. 2012-ben **0-4** fő jelentkezett a kar ilyen jellegű képzéseire, két képzés kivételével, amelyekre **15-16** fő. Nehéz elképzelni, hogy ezek gazdaságosak lennének, és főleg nem jelenthetnek kitörési pontot. A digitális tananyagfejlesztés és az információáramlás javítása után szerepel csak a GTK-val való szorosabb együttműködés, az „oktatási programok minőségének javítása érdekében”, és ez kevés. Az igen fontos szervezeti és vezetési kérdéseknél első helyen szereplő cél, hogy „*a kari döntéshozatali folyamat demokratizálására nagyobb erőfeszítéseket kell tenni*”, de kétséges, hogy a megoldást valóban egy „kari hírlevél” indítása jelentené, a dékáni hivatal vezetőjének a felelősségével?! Azért már viszont a dékán is a felelős, hogy a HÖK szerepét megerősítsék. Az is erősen kétséges, hogy figyelembe véve a kar **1,2 mrd** Ft-os belső adósságát és az egyetem jelen anyagi helyzetét, reális az általuk jelzett lépés, azaz éppen a decentralizálás irányába való elmozdulás. A *veszélyek* és a *korlátok* felismerése sokkal erősebb eleme az elemzésnek, mint a *lehetőségek* pontos számbavétele, pedig ez kellene egy a mostaninál sokkal konkrétabb és célzottabb kari stratégia kialakításához, és az ennek megvalósítását jól szolgáló feladatterv felvázolásához.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok (felvettek és végzettek, lemorzsolódás, TDK eredmények) elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A Közgazdaságtudományi Kar átfogja a gazdaságtudományi ágon belül a közgazdasági képzés teljes vertikumát. Összes hallgatói létszáma 2008 és 2012 között mintegy **20%**-kal, 2274-ről **1805** főre csökkent. Ugyanakkor a karon is kialakult a bolognai képzési rendszer szerinti új szerkezet; 2012-ben **783** alap- és **560** mesterszakos hallgatója volt, tehát az egyetemi átlagnál magasabb a mesterszakosok aránya, s a 2012-ben beiratkozóknál (276 alapszakos, 241 mesterszakos) is így volt ez. Ugyanakkor a vizsgált időszakban a doktori képzésben az egész egyetemen e karon volt a legkevesebb hallgató, évi **14-16** fő.

Az államilag finanszírozott hallgatók száma ez időszakban mintegy **30%**-kal, **931** főre, a költségterítéses hallgatóké **9%**-kal, **874** főre csökkent. Ugyanakkor a legnagyobb csökkenés (közel **60%**-os), az egyetemi tendenciáknak megfelelően, az esti/levelező képzésnél történt: **728** főről **318** főre. Az átlagos végzési idők közel állnak a tantervben előírt számokhoz, alapszakokon a 6 féléves képzésben **6-6,8** félév, a mesterszakon a 4 féléves tantervben **4-4,7** volt az átlag. Az itteni szakoknál nincs előírt szakmai gyakorlat, de a hallgatók egy része a tanulmányai mellett rövidebb-hosszabb ideig dolgozik is.

A kiemelkedő hallgatókkal való kari foglalkozás fő formái a demonstrátori rendszer és a TDK. Meglepően nagy a demonstrátorok száma és aránya a karon, 2008 és 2012 között **130-176** fő között mozgott a

számuk, azaz a meritési bázis (végzős alapszakosok és a mesterszakosok) mintegy **20%-a** demonstrátor. A kari TDK konferenciákon általában 80-100 dolgozat szerepelt, a hazai vezető szerephez képest azonban kevésnek tűnik egy-egy konferencián a **6-7 OTDK** díjazott.

A Gazdálkodástudományi és a Társadalomtudományi Karokra való nagymértékű átiktatás miatt az egy oktatóra jutó hallgatók száma nem tükröz pontos képet.

A jövő szempontjából mind az egész egyetem, mind a kar stratégiájában egyfajta kitörési pont lehet a hazai piacvezető szereppel megalapozott nemzetközi jelenlét, külföldi hallgatók idevonzásával. A kar 49 angol nyelvű és 1 spanyol nyelvű tárgyat hirdetett meg 2012-ben, megduplázva a korábbi kínálatot. 2008-ban angol nyelvű mesterprogramot indított (*MA in International Economy and Business*), amely az induló 16-ról **32** főre növelte a beiskolázását 2012-re. A fentebb már említett *double degree* programok létszámáról nincs adat az önértékelésben. Összességében a nemzetközi oktatási piacon való jelenlét még csak csírájában jelenik meg a Közgazdaságtudományi Karon.

Végzettek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A kar az egyetemi DPR rendszer részeként szerepel a diplomás pályakövetésben. A közölt kari adatok szerint a hallgatók többsége a képzés befejezése után azonnal talál állást. Egy 2010-es munkáltatói felmérés szerint a „jó” értékelés volt a legnagyobb arányú. A nyelvtudást igen jóra értékelték, a kapott tudást szintén. A készségeknél, az emberekkel való bánásmódnál, a pedagógiai ismeretknél viszont gyengébbek voltak az értékek.

A munkaerőpiac és természetesen a kart választó hallgatók számára fontos információt adhat a különböző rangsorokban való pozíció. Noha az önértékelés szerint az oktatás minőségét tekintve „a kar a különböző hazai és nemzetközi rangsorokban kiemelkedően szerepel”, erre vonatkozó adatokat nem mutattak be. A C-SWOT elemzésben ugyanakkor a gyengeségek között említik: „Nemzetközi rangsorokban nincs elfogadható pozíció”.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati eredményei

A kutatási tevékenység erősen személyhez kötött, és igen jelentős szóródást mutat a karon. Amint az önértékelés fogalmaz, a „kutatási tevékenység nyomom követése kari szinten jórészt ad hoc jelleggel, minősítésekhez kapcsolódóan történt. Nagy előrelépés volt az oktatói teljesítménymérés bevezetése; a teljesítmény mérése nem csak az oktatási, de a kutatási, közéleti tevékenységre is kiterjed.” Ennek ellenére még mindig nem igazán pontos a kutatási tevékenység számbavétele. Az önértékelés összesített adatai és a részletes publikációs lista (bár nem teljesen fedi egymást) szerint jelentős a kari publikációs tevékenység. 2007-2012 között évente mintegy **180** hazai, és **65-70** nemzetközi publikációt jegyeznek a kar oktatói. Utóbbi tekintetében erősítésre lenne szükség. Ahogy a C-SWOT analízis a gyengeségek között említi: „Nincs kiugró nemzetközi jelenlét, és az ahhoz szükséges kritikus tömeg”. Remélhetőleg az *MTMT* adatbázisban szereplés javítja a tudományos tevékenység kari átláthatóságát, ami igen fontos egy „oktatásra orientált kutatóegységénél”.

A kari kutatási profilok mellett négy perspektivikus területet emelnek ki: a foglalkoztatáspolitikát, a szolgáltatás és a termelés viszonya, a rejtett gazdaság elleni küzdelem és az egészségügy. Kutatásaikat jelentősen segítették a doktori iskolák, de az alacsony hallgatói létszám visszafogja a „kisugárzásukat”. A kar jellege elsősorban alapkutatásokat tesz lehetővé, és ezen a területen nagyon szűkek a lehetőségek, így viszonylag kisebb források megszerzésére nyílik csak lehetőség. Ebből a szempontból előnyösebb az alkalmazott kutatásokkal foglalkozó karok helyzete.

2.3. Gazdálkodás

A kari gazdálkodás megfelelése a minőségi oktatás fenntartásához. Külső és belső erőforrások pályázati megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

A kar nehéz pénzügyi helyzetben van, bevételei 2008 és 2012 között kevesebb mint a felére, **1,1 mrd Ft-ról 500 m Ft-ra** csökkent, ezen belül az állami támogatás kevesebb mint a felére, a saját bevétel viszont „csak” a háromnegyede. A kari erőfeszítéseknek köszönhetően a kiadások is mérséklődtek, ha nem is

ilyen mértékben: a személyi kiadások 1/3-dal, a dologiak 50%-kal. Ezt a problémát nyilván nem lehet kari szinten kezelni az adott oktatási kínálat és oktatói állomány fenntartása mellett.

Elkerülhetetlen a kari oktatási szerkezetet áttekintése és a szakmai indítékok mellett a gazdaságossági szempontok érvényre juttatása. A hiány 2011/2012-re meghaladta a 200 m Ft-ot, a kumulált deficit, a kar belső adóssága pedig az 1,2 mrd Ft-ot, ami a 2012-es kari bevétel 240%-a! Újra jelezni kell, hogy mivel a kar saját bevételeinek jelentős része az átoktatásból származik, ennek pontos hatásmechanizmusa, pénzügyi, belső tartalmát feltáró elemzése hiányában a finanszírozás feszültségeinek okai nem tárhatók fel, és terápia sem adható. A karközi kapcsolatokat, a Közgazdaságtudományi Kar „hozzáadott értékét” egyetemi szinten, intenzív karközi egyeztetésekkel kell áttekinteni.

2008 és 2012 között a hazai pályázati forrásokból évente 30-50 m Ft, a nemzetköziesből még az ún. „jó években” is csak 4-7 m Ft bevétele származott a karnak. Mindez nem tudta lényegesen javítani a pénzügyi helyzetet.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A karnak nincs önálló minőségbiztosítási rendszere, minőségpolitikája. Az önértékelés nem az ESG 1. rész felépítése alapján készült, azonban az ESG ajánlásai megtalálhatók az önértékelés megfelelő fejezeteiben. A kar megfogalmazta önálló küldetését és jövőképét, valamint a stratégiáját, amelyekben összefoglalta az oktatási és a kutatási tevékenységeinek a célrendszerét. A működés alapvető szabályait a kar Szervezeti és Működési Rendje (SZMR) tartalmazza. Az egyetem több szabályzatához hasonlóan a kari szabályzatok többsége is mintegy 5-10 éves, az SZMR is 2008-as keltezésű.

A kar minőségbiztosítási szervezetére vonatkozó információk kissé ellentmondásosak. Az önértékelés szerint a kari minőségbiztosítási feladatokat két bizottság, a *Hallgatói Véleményezési Bizottság* és az *Oktatói Teljesítménymérési Bizottság* látja el, a személyes tájékozódás során azonban kiderült, hogy mindezt a *Kari Minőségügyi Koordinációs Bizottság* (KMKB) végzi. A minőségbiztosítás irányítását a *Dékáni kabinet* látja el.

Bár a kar nem rendelkezik korszerű minőségbiztosítási rendszerrel, hagyományos, informális minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszeremekkel biztosítják a képzés minőségét.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A kar képzési programjai szakmailag megalapozottak, hosszú tradíció áll a kar mögött egyes képzési irányait tekintve is. Ugyanakkor a külső feltételek korábban jelzett változásainak tükrében, miközben törekedni kell az egyedi értékek fenntartására, a szakmai érveket feltétlenül együtt kell kezelni a finanszírozhatóság szempontjaival. A másik *gazdaságtudományi* ágat képviselő Gazdálkodástudományi Kar alapozó képzéseiben is nagy szerepe van e karnak, ezért a két kar képzési programjait, szinergiáját és stratégiáját, az egész tantervi hálót együtt is át kell tekinteniük, és egységben kell kezelni. Az idegen nyelvű képzések viszonylag kezdeti fázisban vannak. Illeszkednek a Közgazdaságtudományi Kar profiljához, de itt különösen felmerül a gazdaságosság, hatékony „üzemméret” kérdése. Gondos mérlegelést, értékelést kíván, hol éri meg a kezdeti veszteségek felvállalása, és hol nem.

A kar minőségügyi tevékenységében nem jelenik meg kellő súllyal a képzési folyamatok szabályozása. Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az adatok elemzésére, és az elemzésből levonható következtetések, a képzési folyamatok minőségfejlesztését célzó intézkedések, beavatkozások szabályozott rendszerének a kialakítására.

A hallgatók általában elégedettek a kar által indított képzésekkel, azok jellegével, bizonyos esetekben azonban a tantárgyi tematikák, illetve a tantárgyakon oktatott ismeretanyag elavultságáról panaszkodtak. Esetenként problémák adódnak a karok közötti tárgyfelvétel és tárgyfogadás keretében felvett tárgyakkal: komoly adminisztratív akadályok nehezítik a hallgatói ügyintézését. A kötelező szakirodalom esetében előfordult, hogy csak idegen nyelven (angolul) volt elérhető a hallgatók számára, noha az angol nyelv ismerete nem volt bemeneti követelmény az adott szakon. A nemzetközi mobilitási lehetőségeket kedvezően értékelték a hallgatók, hiányolják viszont a kötelező szakmai gyakorlatok rendszerét. Meggyőződésük szerint a végzés utáni elhelyezkedés esélyeit nagyban javítaná valamilyen formalizált, kötelező szakmai gyakorlati rendszer bevezetése.

Az óratartás körében jelentkező probléma, hogy a demonstrátorok oktatói felügyelet nélkül tartanak szemináriumokat. Az ilyen óratartási gyakorlatot fel kell számolni. A probléma kari súlyát növeli, hogy itt a vizsgált időszakban évente **130-170** demonstrátort, a minősített oktatók kétszerezését foglalkoztatták, és a szemináriumi csoportok létszáma gyakran nagyon magas, kirívó esetben akár 60 fő.

A képzések adminisztrációjához kapcsolódó káros kari gyakorlat, hogy bizonyos esetekben a nem induló tárgyak után is kell a hallgatóknak nem teljesített kredit jogcímen eljárás díjat fizetni. Ez a megoldás elfogadhatatlan, hiszen amennyiben egy tantárgy alacsony érdeklődés vagy egyéb ok miatt nem indul egy szemeszterben, a tanulmányi adminisztráció feladata a tárgy törlése, a lejelentkezés nem a hallgató kötelessége.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatók ismerik a megfelelő módon közzétett tanulmányi és vizsgaszabályzat rendelkezéseit. A tantárgyakhoz tartozó tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül, idejében elérhetők a hallgatók számára. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat is. A vizsgán számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon a korösszetétel, a minősítettség az akkreditációs elvárásoknak megfelelő és összességében kiegyensúlyozott, számolni kell azonban generáció-váltási / kiesési problémákkal. A kar oktatóinak nagy többsége minősített, az arány az országos átlag felett, de az egyetemi átlag alatt van. Összesen **102** teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató és 3 kutató van a karon: 73 fő (~70%) minősített. 22 egyetemi tanár, 42 egyetemi docens, 23 adjunktus és 15 tanársegéd adja az oktatói gárdát. A meghatározó professzorok közül sokan hamarosan kikerülhetnek a karról, a docensek csak részben tudnak a helyükre lépni, tudományos elismertségüket és kapcsolatrendszerüket pótolni. A kar hallgatói is komoly aggodalmukat fejezték ki a BCE-n megkezdett leépítések kapcsán, tartanak attól, hogy a leépítések után a kar képzéseinek jelenlegi nivója nem lesz tartható.

Az oktatók teljesítménye minősítésére e karon is teljesítményértékelési rendszert használnak, amely azonban súlyozásában részben eltér az egyetemi rendszertől. Az oktatói minőségbiztosítási rendszerben nem kellően hangsúlyos az az *ENQA-ESG* ajánlás, hogy a gyengén teljesítő oktatókat segíteni kellene a minőségi teljesítésük jobbítására.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése (*OMHV*) ezen a karon is a BCE többi egységéhez hasonló módon működik: az elektronikus felmérést kitöltő hallgatók korábban jelentkezhetnek vizsgákra. Ez ösztönöz a kitöltésre, de kimarad a vizsgák értékelése. Mivel előfordul, hogy oktatók helyett demonstrátorok tartják a szemináriumokat, értelmezési gond, hogy nem feltétlenül azt a személyt értékelik, aki ténylegesen tartotta az órát.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A hallgatók szerint a tudományos diákköri mozgalom és a demonstrátori rendszer nem ad olyan mértékű segítséget, támogatást nekik, mint amilyen elvárható lenne. A szakkollégiumi rendszer sokat segít e hiányok pótlásában. A képzések részét képezi a szaknyelv oktatása, amelyet felkészültségi szint alapján válogatott csoportokban tanulhatnak a hallgatók.

Az új épületben elhelyezett könyvtár valódi XXI. századi környezetet biztosít a hallgatóknak, szakkönyvállománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. Az olvasás, a kutatás és a számítógép-használat mellett további szolgáltatásokat is kínálnak, pl. a csoportmunkák végzéséhez kialakított konzultációs szoba-lehetőséget, amelyet előzetes foglalással, tanulás és feladatmegoldás céljából egy-egy, legfeljebb 8 fős hallgatói csapat vehet igénybe.

A hallgatói sportszolgáltatások színvonala megfelelő a Pesti Campuson, a rendelkezésre álló kapacitás ugyanakkor nagyon szűkös. A hallgatók különböző komfortfokozatú, ennek alapján eltérő árazású kollégiumi férőhelyeket igényelhetnek. A kollégiumok által nyújtott szolgáltatások nivója ár-érték arány alapján kielégítő.

3.6. A kar belső információs rendszere

A kari döntésekről és egyéb hasznos információkról a kari szervezeti egységek vezetői tájékoztatnak, a mindennapi munkavégzést befolyásoló határozatokat és döntéseket írásban is megküldik a tanszéknek. A Kari Tanács előterjesztései és határozatai felkerülnek a honlapra. Felmerül azonban a csak belső információk nyilvánossá tételének kérdése, a jelenlegi gyakorlat felülvizsgálata.

A kar kommunikációs-információs tevékenysége nem teljesíti az ENQA-ESG ajánlást, minőségügyi szempontból ugyanis a képzési és kutatási folyamatok minőség szabályozásában olyan információs rendszerre van szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi a képzési és a kutatási folyamatok adatait.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar a szokásos módokon tartja a külvilággal a kapcsolatot, kommunikációja részben elektronikus (honlap, hírlevél), részben pedig személyes kapcsolattartáson alapul (pl. nyílt napok, oktatási kiállítások).

A kar részben teljesíti az ENQA-ESG ajánlás 3.7 pontjának első részét, mert a kar szolgáltatásai iránt érdeklődőket az egyetem honlapján és egyéb módon tájékoztatja. Az ajánlás 3.7 pontjának második része a közérdekű adatok nyilvánosságát ajánlja. Az itt mutatkozó problémák megoldása elsősorban nem kari, hanem egyetemi feladat, s összefügg a BCE integrált intézményi működésével.

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- Alaposan át kell tekinteni a karon oktatott szakok választékát gazdaságossági, finanszírozási és hatékonysági szempontból, esetleg szűkíteni, és ahol lehet és érdemes, ott közös oktatási blokkokat kialakítani, főleg a képzések első időszakában. Az idegen nyelvű képzéseknél, a lehetséges felfutást és bővülést is elemezve, gazdaságossági szempontokat is számba kell venni. 15-20 fős létszámok alatt – az egyetem más karainak tapasztalata szerint is – ráfizetéses lehet a képzés.
- A KTK erőforrásainak, értékteremtésének jelentős hányadát adó átoktatásokat részletesen számba kell venni és naprakészen kimutatni. Ennek alapján lehet majd a kar gazdálkodásánál, az egyetemi egyeztetéseknél ezt a tételt is megalapozottan figyelembe venni.
- Meg kell szüntetni a demonstrátori rendszerük anomáliáit, kirívó furcsaságait, hogy minden ötödik hallgató demonstrátor, és a demonstrátorok többen vannak, mint az oktatók. Tisztázni kell, hogy valójában mi is a demonstrátorok feladata, és hogyan teljesítenek.
- Javasolt a kar minőségkultúrájának fejlesztése, egy korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika megfogalmazása és alkalmazása. Mivel a kari minőségpolitika megvalósítása nemcsak minőségügyi szervezete, hanem a kar minden polgárának is a feladata, ezért szükséges éves minőségcélok meghatározása, személyekhez rendelése és a teljesítés számonkérése.
- Ajánlott kari minőségügyi rendszer modelljének kidolgozása, ideális esetben az egyetemi modell részeként. A modell típusára nincs előírás, de célszerű, hogy tartalmazza az ESG rendszer elemeit, és lényegi eleme legyen – a kar minőségpolitikája alapján – a karon folyó képzések szakonkénti/szakcsoportonkénti, a kutatási tevékenységek projektenkénti és a társadalmi szolgáltatás folyamatainak a minőség szabályozása, figyelembe véve az összes érdekelt igényeit. Az alapszakmesterszak-doktori képzés egymásra épülésének alapján a doktori iskolák minőségügyi rendszerre is legyen része a teljes kari minőségügyi rendszernek. Célszerű a kari minőségügyi rendszer részeként a kutatás-fejlesztés minőségügyi rendszerét is kidolgozni és működtetni.
- A kari minőségügyi szervezet feladata a kari minőségügyi rendszer működtetése, ebből következően kell meghatározni a szervezet felépítését és a felelősséget, a hatásköröket. Célszerű, ha a kari minőségügyi szervezet közvetlenül a dékánhoz tartozik, továbbá ha világosan különválnak a *tanácsadó, véleményező bizottság(ok)*, illetve a *döntéshozó*, továbbá a *rendszer működtetését végző* minőségügyi szervezetek tevékenysége.

TÁJÉPÍTÉSZETI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Tájépítészeti Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
--	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Karát** a MAB **egyetemi karként akkreditálja**²³. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Egy vagy több képzési területen²⁴ (ténylegesen **3**), tudományterületen²⁵, több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés²⁶, oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40** főt, összesen **44 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **46 főből 25 fő: 54,3%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a **35** főt, összesen **649/25**, azaz **25,96 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **11 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételeivel) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.

²³ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

²⁴ A vonatkozó képzési területek: **agrár, műszaki, művészet**

²⁵ A vonatkozó tudományterület: **agrártudományok**

²⁶ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

A Tájépítészeti Kar oktatói és hallgatói létszámát tekintve a Corvinus Egyetem legkisebb egyetemi kara. A táj- és településépítészeti feladatokat országos viszonylatban sokáig elhanyagolták, ezért nagy az igény tájépítészeti, illetve településmérnöki szakemberekre, ugyanakkor a képzések speciális jellege miatt a hallgatói létszámok növelése nem látszik reálisnak. A képzésekben nem csak a hazai hagyományos táj-építészeti- és településmérnöki feladatokra kívánnak felkészíteni, hanem a szakma új és korszerű ismereteit is át kívánják adni a jövő szakembereinek.

A kar a 2008-as akkreditáció során az oktatói létszám-kritériumoknak nem felelt meg teljes mértékben, ezért csak 2012-ig kapott akkreditációt, melynek meghosszabbítása két mennyiségi kritérium teljesítéséhez kötött. Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően a kar jelenleg eleget tesz a feltételeknek; mind a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói számát (44 fő), mind ezen belül a minősített oktatók arányát (54,3 %) tekintve. A kritériumoknak való megfelelésnek azonban folyamatosan fenn kell állnia.

A kar a jövőt illetően egyre-nagyobb mértékben figyelembe kívánja venni az Európai Unión belül kialakult jó gyakorlatokat. Az Európai Tájjegyzmény tájgondnokok képzését és folyamatos továbbképzését írja elő, amely munkába a kar is be kíván kapcsolódni. Stratégiai céljuk a nemzetköziesedés, ezért egy angol nyelvű képzést hirdetnek meg, amihez az IFLA Europe nemzetközi akkreditációját is megkapták.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A kari szabályzatok és egyéb alapdokumentumok jól kidolgozottak és rendelkezésre állnak. A kar tanszéki szervezeti egységekből áll, testületei megfelelően működnek, a hallgatók minden testületben az elvárt létszámban tagok, illetve jelen vannak. A TÁJK vezetője a dékán, akit munkájában a dékánhelyettesek, a pénzügyi referens és a dékáni hivatalvezető segítenek. A kar vezetése és a hallgatók között harmonikus, konstruktív a viszony. A HÖK képviselői bizalommal fordulhatnak a dékánhoz és a dékánhelyettesekhez is. A hallgatói képviselet a kar vezetésében elsősorban a HÖK Kari Tanácsi részvétele formájában jelenik meg, de informális úton a hallgatói képviselők bármikor egyeztethetnek a kar vezetőivel.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére.

A BCE többi karához viszonyítva a kar képzési szerkezete egyszerű, egy alapszakon és három mesterszakon folyik oktatás, emellett PhD képzést is folytatnak. Egy mesterszakon (tájépítész és kertművész) magyar és angol nyelvű képzés indítására kaptak akkreditációt, az angol nyelvű képzés (Master of Arts in Landscape Architecture) meghirdetés alatt áll.

Az oktatásban a Tájépítészeti Kar együttműködik a Budai Campus karaival, az alábbi területeken veszi igénybe a két társkar szolgáltatásait: növénytan, talaj- és éghajlatlan, kerttechnika és a műszaki tantárgyak. Emellett részt vesz az összegyetemi fakultatív tantárgylista összeállításában és az átoltatási rendszerben.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A kar szakterületéből adódóan a műszaki és az ökológiai profilú hazai oktatási és kutatási intézményekkel áll rendszeres kapcsolatban. Az idegen nyelvű képzés szempontjából kiemelt jelentősége van az Európai Tájépítész Iskolák Szövetsége (ECLAS) tagságnak, amely szervezetnek 1998 óta tagja a kar (jogelődje). Az ECLAS által indított oktatási együttműködés az egyik legsikeresebb Európában. Kétoldalú kapcsolataik vannak osztrák, német, holland és romániai egyetemekkel, aláírás alatt van egy együttműködési megállapodás az University of Massachusetts at Amherst-tel. A különböző pályázatok révén a nemzetközi szakmai hálózatban való részvétele is eredményes.

A kari C-SWOT analízis értékelése

Az elemzés az erősségek között elsősorban a különleges szerepet emeli ki, hiszen valóban vezetők a hazai piacon, és e szakterületen Közép-Európában is ez a legnagyobb képzési hely. A kiváló oktatói gárda

mellett a speciális oktatási és kutatási portfóliót és a rangos hálózati tagságot (ECLAS) emelik ki. Ebből adódóan a kar nemzetközi szinten elismert, ami a hallgatók jó idegennyelv-ismerete mellett lehetővé teszi a jó hallgatói mobilitást. A pozíciót a doktori képzés tovább erősíti.

Az analízisben a *korlátok* és a *gyengeségek* némileg keverednek és ismétlődnek. A gyengeségek között megemlítik, hogy tömegképzés alakulhat ki a jelenlegi oktatási rendszerben. Nem látják megoldottnak a minőségi mérés és visszacsatolás rendszerét. A kutatásoknál inkább az egyéni és a tanszéki projektek dominálnak, nem használják ki az együttműködés lehetőségét. Az infrastruktúra nem megfelelő: a tantermek túlszűfoltak, az informatikai laborok túlterheltek és nem megfelelő méretűek. A kar épületei szét-szórta helyezkednek el. *Veszélynek* érzékelik a piacra belépő új szereplőket (külföldi és hazai egyetemek, intézmények). A magyar hallgatók egy része, különösen az MSc és PhD szintről, elvándorol. Az elemzés reális kitörési pontokat vázol fel, *Lehetőségnek* látják a szakmérnöki és más költségtérítéses képzések elterjedését. A nemzetközi tervpályázatok is több lehetőséget nyújthatnak az eddigieknél. A megszerzett *EFLA* akkreditáció további kapcsolatok és idegen nyelvű képzések megteremtéséhez adnak lehetőséget.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

Az oktatással kapcsolatos problémákat legjobban a nagy létszámú *tájérendező és kertépítő mérnöki* alapképzésük adatain lehet nyomon követni (a trendek a többi szakra is jellemzők). Ez a szak 2006-ban indult, az első végzettek 2009-ben kapták meg a diplomájukat. A szakon jellemző a passzív félévek magas száma (**0,1-0,2/fő**), ami részben az egymásra épülő tantárgyak miatti csúszás, részben a munkavállalás miatt következik be. A lemorzsolódás nem túlságosan magas (**6-9%**), fő okai a fizetési hátralékok, a tanulmányi követelmények nem teljesítése, illetőleg szakváltás. Az átlagos végzési idő **7,8-7,9** félév, de a mesterképzésekben is jellemző az egy félévvel hosszabb tanulmányi idő. A nyelvvizsga hiányában diplomához (átmenetileg) nem jutó hallgatók száma más karokhoz viszonyítva nem túl magas (**3-4%**).

A tehetséggondozás egyik színtere a tudományos diákköri tevékenység sikeresen zajlik, a *TDK* dolgozók száma ingadozó, évente **8-21** között alakul. A kar hallgatói az alacsony létszám ellenére jól szerepelnek az *OTDK*-n, ahol általában **2-3** első-harmadik helyet szereznek. A tehetséges hallgatók részt vehetnek kar *Tájépítész Szakkollégiumának* munkájában. A demonstrátornak jelentkező hallgatók amellet, hogy a tanszéki kutatásokban vesznek részt, a gyakorlatokat vezető tanárok munkáját is segítik elsősorban előkészítői munkával, minden esetben oktatói felügyelet mellett. Tanszékenként általában egy demonstrátort alkalmaznak, pénzbeli díjazással. A hallgatók rendszeresen indulnak a *tájépítész* hallgatók számára kiírt nemzetközi pályázatokon, több esetben díjazásban részesültek.

A hallgatók általában véve elégedettek a képzésekkel, azok jellegével, különösen az elméleti és gyakorlati tantárgyak megosztásával, de problémásnak látják jelenleg a külföldi mesterszakos továbbtanulási lehetőségeiket. A karon elsősorban a szakmai gyakorlati *Erasmus-ösztöndíj*, valamint az egy félévnél rövidebb külföldi tartózkodást jelentő, intenzív programú *Erasmus-képzés* népszerű. Így nem kell számolniuk azzal, hogy a külföldön eltöltött teljes félév szinte automatikusan egy félév csúszást eredményez, mivel a külföldön teljesített tárgyak elfogadása itthon, különösen az elméleti tárgyak esetén megoldatlan. Mindamellet örömmel számoltak be a nemzetközi mobilitási lehetőségekről, és az egyes tanszékek által szervezett külföldi tanulmányutakról.

Végzettek elhelyezkedése, munkaerő-piaci bevalás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A végzettek elhelyezkedéséről a karnak nincsenek pontos adatai. a *DPR*-t még nem alkalmazzák, a végzeteket az egyetem *Vállalati Kapcsolatok és Karrier Irodája* igyekszik elérni az *Alumni rendszeren* keresztül. Mindenesetre tapasztalataik alapján úgy ítélik meg, hogy a hallgatók fél-egy éven belül a végzettségüknek megfelelően tudnak elhelyezkedni. A szakmai gyakorlatok általában lehetőséget adnak a hallgatóknak a munkaerőpiacon való könnyebb elhelyezkedésre. A karon csak a végzősökkel töltenek ki kérdőíveket. A munkaadók véleményét a végzetkekről 2007-ben és 2010-ben kérdőíves felméréssel igyekeztek értékelni, de azokat csak kevés munkaadó töltötte ki, a vélemények rendkívül szórta, nem tekinthetők reális alapnak az értékeléshez.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati (tartalmi) eredményei

A kutatás jelenleg elsősorban a tanszékeken vagy egyénileg zajlik, csak az utóbbi években kaptak nagyobb jelentőséget a kari szintű kutatások (TÉKA projekt, Kerttörténeti Archivum, TÁMOP projektek), összehangolásukért a stratégiai és tudományos dékánhelyettes felelős. A szakterületi kutatásokban fontos szerepet játszik a *Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola*, melynek sajátossága, hogy – jogelődje örökségeként – részben multidiszciplináris kutatásokkal is foglalkozik. A publikációs tevékenység átlagos, de a hagyományos publikációk mellett a különböző tájépítészeti tervek fontos szerepet elismerve a tudományos munkásság megítélése jobb. Különleges kutatási lehetőségeket biztosít az önálló szervezeti egységként működő, szakmailag a karhoz tartozó *Szarvasi Arborétum*. A kar feladata a védettségi szempontoknak megfelelő szakmai felügyelet, a fenntartás és a megőrző fejlesztés biztosítása. A kar méretét tekintve viszonylag alacsony a kutatási pályázatok száma. Pozitív fejlemény, hogy tevékenységében az utóbbi években már megjelentek nemzetközi pályázatok.

2.3. Gazdálkodás

A kar vezetői szerint az utóbbi években eredményesen gazdálkodtak, a gazdálkodási adatok csak a 2012-es évre nézve mutatnak kisebb egyensúlyzavart. A 600 m Ft (2008), illetőleg 450 m Ft (2012) körüli bevételek csaknem mindig fedezték a „kiadásokat”, amelyek 484 m Ft-ot (2008), illetőleg 498 m Ft-ot (2012) tettek ki. A kimutatott bevételek és kiadások jelentősen függenek az egyetem belső elszámolási rendjétől, a központi költségek és az átoltatás elszámolásától, miközben a kiadások nagysága és összetétele akár nem is változik jelentős mértékben. 2008 és 2012 között a személyi juttatások egy százalékkal csökkentek, a dologi kiadások ugyanilyen mértékben nőttek. A felújítási-felhalmozási kiadások sem csökkentek jelentősen, sőt 2011-ban a karon nagy mértékű felhalmozás (134 m Ft) történt, és a dologi kiadások is megduplázódtak. A kart eddig nem érintették a felsőoktatással kapcsolatos kényszerű elvonások.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A kar megfogalmazta önálló küldetését és jövőképét, valamint stratégiáját, amelyekben részletesen összefoglalta oktatási, kutatási és nemzetközi tevékenységeinek a célrendszerét. Bár nincs korszerű minőségbiztosítási rendszerük, hagyományos minőségbiztosítási szemlélettel és bizonyos minőségügyi rendszerelemekkel biztosítják a képzés minőségét, részben az egyetemi rendszerekhez illeszkedve, részben saját szempontokat figyelembe véve. Arra törekednek, hogy a kar képes legyen a tevékenységeinek folyamatos felülvizsgálatára, ez alapján azok korrekciójára, a minőség folyamatos fejlesztésére. A minőségbiztosítás folyamatát négy szakaszra osztják fel: a szabályozási háttér megteremtése, a vizsgálandó területek adatainak összegyűjtése, az eredmények felhasználása és a nyilvánosság biztosítása fázisokra. A kar minőségbiztosítási eredményeire utal az IFLA akkreditáció megszerzése. A minőség talán legfontosabb feltételét, a magasan kvalifikált oktatói és kutatói gárdát biztosítják, ehhez foglalkoztatási, teljesítményértékelési és minősítési kritériumokat dolgoztak ki. A négytagú *Minőségügyi Bizottság* látja el a minőségirányítási és koordinációs feladatokat, tevékenységét az egyetemi minőségügyi kézikönyv alapján szervezi.

3.2. Képzési programok követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programokat a felsőoktatási törvényben, az egyetemi szabályzatokban meghatározott rendben, továbbá az akkreditációs elvárásokat figyelembe véve indítják. Az egyéb, rövidebb programok, tanfolyamok indításánál (pl. *műszaki ellenőr, tájgondnok*) a *Magyar Építész Kamara* szabályzatait veszik figyelembe. A képzések nyomon követésében az egyetem *Intézményfejlesztési Tervében* megfogalmazottak szerint járnak el. A hallgatók szerint nem jellemző, hogy tanórák maradnának el, s ha mégis, annak pótlásáról a hallgatókkal egyeztetve gondoskodnak az oktatók. Ez nyilvánvalóan jól működik a kisebb csoportoknak tartott órák esetében.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az ismertellenőrzés, számonkérés a *Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban* leírtaknak megfelelően történik. A hallgatók teljesítményértékelése alapvetően hagyományos. A nagyobb évfolyamok miatt egyre gyakoribbá válik az írásbeli és a teszt- típusú vizsga. Az értékelés módjáról a hallgatók a tantárgyi adatlapokon, illetőleg a *Neptunon* keresztül értesülhetnek. Kari sajátosság, hogy bizonyos szaktantárgyakból a hallgatók a feladataikat tervismertetőkön (prezentációkon) keresztül mutatják be. A tanórák egy jelentős hányadán a számonkérés gyakorlati jellegű, terv vagy makett kivitelezése formájában történik. A hallgatók beszámoltak arról, hogy egy-egy tárgy teljesítéséhez nem ritkán nagyméretű, színes, nyomtatott tervek leadására van szükség, s ezek kinyomtatása költséges, ráadásul a campuson belül nincs is olyan eszköz, amellyel megoldható lenne. Igény van tehát a nyomdatechnika fejlesztésére, lehetőség szerint ingyenes nyomtatási keret biztosítására.

A záróvizsgákat szakirányonként eltérő tételsorok alapján bonyolítják le. A diplomatervek védésénél fontos szerepet szánnak a külső szakemberek bírálatának, ezért a lényegesebb szakterületek, intézmények, irányító hatóságok képviselőit kérik fel erre a feladatra. A záróvizsga tapasztalatait használják az oktatás felülvizsgálatánál, korszerűsítésénél.

A hallgatók ismerik a megfelelő módon közzétett tanulmányi- és vizsgaszabályzat rendelkezéseit. Idejében elérhető számukra a tantárgyi tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és vizsgalétszámra vonatkozó előírásokat is. Nem ritka, hogy a vizsgaalkalmak kiírását a hallgatókkal folytatott egyeztetések előzik meg. A vizsgán számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

E téren a minőség biztosítása az oktatói karrierhez (kinevezés, előléptetés) kapcsolódóan, az oktatói követelményrendszer érvényesítésének megfelelően történik. Évente készítenek *önértékelést* („önbevallást”) az oktatók, ezt általában beszélgetés követi. Emellett az oktatási folyamat működését is figyelik, vizsgálják a minőségbiztosítási rendszert eszközeivel.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése (*OMHV*) ezen a karon is a BCE többi egységéhez hasonló módon működik, ebben a kari *Minőségügyi Bizottság* is közreműködik, az egységes egyetemi kérdőívet a kari igények szerint kiegészíti, majd a program által feldolgozott adatokat elemzi és értékeli, az oktatókra vonatkozó (nevesített) adatokat eljuttatja az oktatókhoz, a tanszékekhez és a hallgatói önkormányzathoz. A tantárgyakra vonatkozó értékelések a *Kari Tanács*hoz és a *Hallgatói Önkormányzathoz* kerülnek. Az elektronikus kérdőívet kitöltő hallgatók korábban jelentkezhetnek vizsgákra. Így – természetesen – kifejezetten magas kitöltési arányok érhetőek el, azonban megkérdőjelezhető a felmérések haszna, amennyiben vélhetően sokan csak a remélt előny elérése érdekében szánnak időt a tesztre. Kérdéses továbbá az is, hogy vizsgatapasztalatok nélkül mennyire képesek teljességében értékelni a hallgatók az oktatók munkáját. Egy ilyen kis karon rendkívül nagy figyelmet kell fordítani az anonimitás megőrzésére, amely – különösen az alacsonyabb létszámú csoportok, tanórák esetében – nehezen oldható meg.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A hallgatók gyakorlati óráik során gyakrabban manuális, ritkábban automata geodéziai eszközökkel dolgoznak, s ezen eszközök megjelenését az oktatásban kifejezetten előnyösnek tartják. Az önértékelés szerint a tanulás támogatásához a megfelelő eszközök minden képzési program esetén rendelkezésre állnak, s itt elsősorban a számítógépekre, programokra (*CAD*, *GIS*) utalnak. Ugyanakkor a kar hallgatói által elérhető számítógép-állomány meglehetősen elavult, mind a hardverek, mind a szoftverek tekintetében. Sajnálatos, hogy a kar hallgatói a tanulmányaikhoz szükséges szoftvereket csak nehezen tudják beszerezni. Minimálisan hallgatói licenc-szerződések megkötésének lehetőségét kellene biztosítani. További megoldás lehetne a kar hallgatóit mintegy tesztcsoportként bevonnai újabb szoftverek fejlesztésébe: ebből a kapcsolatból a programozók, a hallgatók és az egyetem is profitálhatna.

A mesterszakon a diplomatervezéshez kapcsolódóan tutori rendszer egészíti ki a konzultációkat. Pályázati forrásból lehetővé vált egy *Élhető Települési Táj* kutatóműhely felállítása, és hasonlóan kedvező lehetőséget nyújt a *Tájanalitikai Labor* kialakítása. A tanulás támogatásához ezeken kívül jó lehetőségeket nyújt a *Szarvasi Arborétum*, illetőleg a *Fővárosi Állat- és Növénykert*, amelynek oktatási célú használatá-

ra a Fővárosi Önkormányzattal kötött megállapodás nyújt lehetőséget. A képzéshez a gyakorlőhelyeket a kar hosszú távú együttműködés alapján piaci, önkormányzati és állami partnerekkel közösen biztosítja.

Az oktatási épületek a képzések igényeinek csak részben felelnek meg. Hiányoznak vagy nem kellő számban vannak jelen az oktatási infrastruktúra olyan alapvető eszközei, mint például a rajzasztalok, vagy a laptopok működtetéséhez elengedhetetlenül fontos konnektorok. Szükség lenne továbbá olyan műhelyek, csoportszobák létesítésére, amelyekben a hallgatók el tudnák készíteni a tanulmányaikhoz szükséges maketteket, a sokszor hosszadalmas csoportmunkáikat.

A könyvtár szakkönyvvállománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. Sajnálatos, hogy az *Entz Ferenc Könyvtárban* kialakított kutatászobákat jelenleg korlátozottabban lehet igénybe venni, mert ott a munkaidő (nyitvatartási idő) egy részében oktatás zajlik. A tanulmányi osztály és a könyvtár munkájával a hallgatók elégedettek.

A sportszolgáltatások a *Budai Campuson* megfelelőek, a testnevelők elhivatottsága kimagasló, ugyanakkor a sportinfrastruktúra javításra szorul. A testnevelés órák időbeosztásától függően a hallgatók ingyenesen használhatják a sportpályákat, termeket. Hosszabb távon a kapacitásokkal is lehet probléma, hiszen már jelenleg is teljes kihasználtsággal működik a budai tornacsarnok.

A Budai Campuson működő kollégium a kar hallgatói számára is elérhető, a **300** férőhelyes diákszálló reális áron kínálja népszerű szolgáltatásait. Nagy hallgatói igény mutatkozik egy menza biztosítására a ezen a campuson.

3.6. A kar belső információs rendszere

Az oktatók és a hallgatók tájékoztatásának általános eszközei az egyetemi, a kari és a tanszéki honlapok. Ezek állandó megújításához folyamatosan elemzik a látogatottságot, illetőleg az egyes elemek használatát. Az oktatói kommunikációban az e-mailes kapcsolattartást, a csoportos üzenetek küldését is alkalmazzák. A kurzusok menedzsmentje céljára háromféle egyetemi rendszer áll rendelkezésre. A kar oktatási kommunikációját bonyolítja, hogy nagyméretű adatállományok feltöltése is szükséges, ezért a kar az egyetemi tárterület **67 %**-t veszi igénybe.

A kar kommunikációs-információs tevékenysége többirányú, színvonalas. Ennek ellenére nem teljesíti a folyamatos adatgyűjtésről és -elemzésről szóló *ENQA-ESG* ajánlást.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A nyilvánosság tájékoztatására a kar a saját maga által üzemeltetett honlapok, hírlevél mellett az egyetem által nyújtott kommunikációs lehetőségeket, kiadványokat használja fel. A leendő hallgatók tájékoztatásának egyik legfontosabb fóruma a kari nyílt nap, amelyen általában **150-200** érdeklődő vesz részt. A karnak az EDUCATIO kiállításokon önálló standja van. Minden felvett hallgató tanulmányi tájékoztatót kap, amelyet évente aktualizálnak. A kari kommunikáció részben személyes kapcsolattartáson alapul. Mivel a kar képzéseire nagy a társadalmi igény, jó kapcsolatot ápolnak az önkormányzati szférával is.

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- A kari oktatói állomány létszámának és minőségének megtartása és fejlesztése továbbra is fontos vezetői feladat.
- A kutatásoknál az egyéni és a tanszéki projektek helyett a kari, illetőleg a konzorciumos projektekre érdemes törekedni. Ma már egyre nehezebb kisebb kutatási pályázati összegekhez jutni, emellett az együttműködés lehetőségeinek kihasználásával sok hasznos hazai és nemzetközi tapasztalathoz lehet jutni. Ezen a módon megoldható a „kritikus tömeg” problémája is, mivel az együttműködésnél egy-egy szakember, vagy egy kisebb kutatócsoport is jól hasznosíthatja képességeit.
- A kari önértékelés készítői nem tartják megoldottnak a minőségmérés és visszacsatolás rendszerét az oktatásban, erre utal a munkahelyeknél folytatott felmérések kudarca is. Sokkal intenzívebben kellene kihasználni az egyetem által nyújtott minőségbiztosítási szolgáltatásokat, így a DPR-t is. Javasoljuk, hogy az egyetem minőségpolitikájával összhangban készüljön korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika, és működjön kari mi-

nőségügyi modell az egyetemi részeként. A modell típusára nincs előírás, de indokolt, hogy tartalmazza az ESG rendszer elemeit.

- A kari minőségügyi rendszer fejlesztéséhez megfelelő kari minőségügyi információs rendszer kidolgozása szükséges, ésszerűen az egyetemi rendszer részeként.
- Az infrastruktúra további fejlesztésére kell törekedni. A szétszórt épületek helyett egy, a speciális igények szerint kialakított kari épület lényegesen javíthatná az oktatás és a kutatás hatékonyságát, eredményességét. Budapest e részén nem megoldhatatlan a szétforgácsolt infrastruktúra értékesítése, és középtávon egy új oktatási épület kialakítása.

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

BCE Társadalomtudományi Kar	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
--	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Karát** a MAB **egyetemi karként akkreditálja**²⁷. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Egy vagy több képzési területen²⁸ (ténylegesen **3**), tudományterületen²⁹, több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés³⁰, oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **40** főt, összesen **66 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **felének** van tudományos fokozata (ténylegesen **68 főből 56 fő: 82,3%**), s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak.
- Az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a **35** főt, összesen **1717 / 55**, azaz **31,22 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három, összesen **29 fő** az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételével) és pénzügyi eszközökkel.
- A kar minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek, *a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*.

²⁷ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani**.

²⁸ A vonatkozó képzési területek: **gazdaságtudományok, pedagógusképzés, társadalomtudomány**

²⁹ A vonatkozó tudományterület: **társadalomtudományok**

³⁰ Ld.: a *Függelék*ben felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

A Társadalomtudományi Kar a BCE pesti campusán lévő másik két karral ellentétben nem egy sok évtizedes monopol pozícióból jutott el mai állapotába. Kettős szorítás jellemezte a kar fejlődését; egyrészt a rendszerváltás után itt is meg kellett honosítani a korszerű társadalomtudományokat, másrészt a kiépülést nagyobb hagyományú hazai intézményekkel versenyezve kellett végig vinni. Mára a TK mindkét kihívással sikeresen megbirkózott, ami persze nem jelenti azt, hogy ne állna jelentős feladatok előtt.

Az előző akkreditációs jelentés kiemelte, hogy „a kar belső szervezeti tagozódása nehezen áttekinthető, a laza kutatóközponti szerkezetet a rugalmas alkalmazkodás igényével magyarázzák”. Ezen a területen történt előrelépés; a karon belül a négy intézet jelenti a működés alapvető szervezeti keretét, ide tartoznak a doktori iskolák is. A külső oktatók magas arányára és az ebből fakadó finanszírozási gondokra tett korábbi megjegyzés, hogy „a változatos szakmai igényű szakstruktúra igen sokféle képzettségű és kvalifikált oktatót igényel, amit részben külső oktatókkal fedeznek” feltehetően ma is igaz, 2008 és 2012 között ugyanis folyamatosan 25 körüli a külső oktatók és kutatók száma (igaz, ebből 10-12 nyelvtanár). Azt is figyelembe kell venni, hogy a társadalomtudományok négy külön területe van jelen a karon, ami más jellegű kihívás, mint például a viszonylag homogénebb gazdálkodási képzés.

A Társadalomtudományi Kar piacvezető szerepre tör a saját területein, és erősebben koncentrálni kíván a képzés magasabb szintjeire, a mesterképzésre és a doktori iskolákra. Ez utóbbi kapcsolódik a kutatóegyetemé válás kari stratégiájához. Növelni kívánja továbbá szerepét a nemzetközi oktatási piacon.

A kar dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A TK viszonylag fiatal kar, az intézményen belül és azon kívül is erős versenyhelyzetben alakult ki és működik. Ez érződik a szervezeti felépítésében és vezetési stratégiájában egyaránt. A kar dokumentumai jól kimunkáltak, illeszkednek az egész egyetem rendjébe. A karon folyó oktatási-kutatási tevékenység négy intézetbe szerveződve folyik, ugyanakkor a négy intézeten belül továbbra is igen sokféle, jól hangzó „kutatóközpont” működik. A jelen SZMSZ mintegy 30 ilyen központot nevesít, miközben 55 teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató van a karon. Ez a kutatási tevékenységek erős széttagoltságára utal, ami más karokra is jellemző, de itt a megjelenési forma sajátos. Ez nyilván tradíció, de nem feltétlenül hatékony megoldás a kari szintet tekintve. Az intézeteken belüli, sokszor csak egy-két kutatóhoz kötődő, sokféle kutatóközpont rendszere a kívülállók számára kuszává teszi a kar áttekintését.

Sajátossága a Társadalomtudományi Karnak, hogy a *szociológia*, a *politikatudomány*, a *nemzetközi tanulmányok* és a *kommunikáció-médiatudomány* négy külön terület, de így együtt sajátos és piacképes szinergiát alkotnak a felsőoktatási piacon. Különösen vonzó lehet, hogy mind a négy területen teljes a többciklusú képzési rendszer háromszintű kínálata.

Nem teljesen logikusan a karhoz tartozik a Pesti Campus nyelvoktatását végző *Idegennyelvi Oktató- és Kutatóközpont*, amelyben összesen 37 nyelvoktató dolgozik, közülük 26 „főállású”. E szervezeti egységen belül 10 nyelv központja működik, továbbá a *Corvinus Nyelvi Stúdió* (úgy tűnik, a nyelvtanfolyamokat ténylegesen ez utóbbi szervezi) és az *Alkalmazott Nyelvészeti Kutató és Továbbképző Központ* is. A kar külön egysége a *Corvinus Szaknyelvi Vizsgaközpont*. Tovább bonyolítja a képet, hogy a *Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézetben* van egy *Szakfordító és tolmácsoló Központ*, a *Nemzetközi Tanulmányok Intézet* része egy *Külgügyi Szaknyelv és Idegennyelvi Képzési Központ*. Mindehhez még a budai campuson is folyik más szervezeti keretekben nyelvoktatás. Ezt a területet egyetemi szinten kellene újragondolni, hiszen sem szakmai jellege, sem a karokon átnyúló funkciója, sem a gazdasági megfontolások nem indokolják kari keretekben való kezelését.

A HÖK a szabályzatoknak és a jogosítványoknak megfelelően folyamatosan részt vesz a kar vezető szerveinek munkájában. A kar vezetése és a hallgatók között harmonikus, konstruktív a viszony. A HÖK képviselői bizalommal fordulhatnak a dékánhoz és helyetteséhez is. A hallgatói képviselő, a hallgatók részvétele a kar vezetésében elsősorban a HÖK *Kari Tanács*-részvétele formájában jelenik meg, de informális úton a hallgatói képviselők bármikor egyeztethetnek a kar vezetőivel.

A kar stratégiája jól illeszkedik az egyetem egészének elképzeléseihez és célkitűzéseihez, ami a magas minőségű oktatás, a mesterszakok kiemelt kezelése, idegen nyelvű oktatás fejlesztése, erős kutatási tevékenység és a nemzetközi vérkeringésbe való még intenzívebb bekapcsolódás. Újabb doktori iskola beindításával immár mind a négy területen működik PhD képzés. Az előző akkreditáció óta folyamatos előrehaladás jellemzi a kart, de itt is komoly kihívást jelent a csökkenő hallgatói létszám és a nehezedő finanszírozás. A jelenlegi stratégiai elképzelések súlypontja a mesterképzés, aminek a nehézségeiről már volt szó az értékelésben. A négy doktori iskola (amelyekből egy közös a Közgazdaságtudományi Karral) jól erősíti a kar kutatási tevékenységét, és segítheti az általános egyetemi stratégiai cél, a kutatóegyetemmé válás megvalósítását. A kar igyekszik erősíteni az átírást és együttműködést a Közgazdaságtudományi és a Gazdálkodástudományi Karokkal. Ugyanakkor – ahogy önértékelésükben is jelzik – érzékelhető bizonyos elzárkózás, „autarkia” a karok között.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A Társadalomtudományi Kar négy nagy területen épített ki teljes oktatási piramist, együttműködve a Közgazdaságtudományi és a Gazdálkodástudományi Karokkal. Az előbbivel különösen erős a kapcsolat a *nemzetközi tanulmányok* és a *munkatudományok* területén, az utóbbival pedig a *vezetés-szervezés* körébe tartozó tárgyakkal. A kar 12 tárgyat választhatóként hirdet az egész egyetem számára, a Pesti Campuson összesen további 48 tantárgyat kínál a társkaroknak. Ezek nagyobb része alapképzési (35 tárgy), kisebb része mesterképzési tantárgy (13 tárgy). A másik két karról érkező input a számosságát tekintve jóval több, összesen 89 tantárgy. A Közgazdaságtudományi Karról 17 tárgyat oktat az *Emberi Erőforrások tanszék*, 7-7 tárgyat a *Világgazdasági és a Közszolgálati tanszék*, 4 tárgyat pedig az *Összehasonlító gazdaságtan tanszék*. A Gazdálkodástudományi Karról 17 marketing-jellegű és 6 vezetés-szervezés-jellegű tárgy a legnagyobb átírási tétel. A szaktárgyaknál nagyobb az input, mint az output, „deficit” lehet az átírást a Társadalomtudományi Karra nézve. Angol nyelvű képzést **négy** szakon hirdetnek, de az induló létszám a **20** főt csak egy évben, egy szaknál érte el. Az angol nyelvű képzés fontos, és ahol reálisan számítani lehet a későbbi felfutásra, érdemes „beruházni” az első években, elviselni a veszteséget. A Közigazgatástudományi Kar kikerülése mind az oktatásban, mind a kutatásban ígéretes együttműködési lehetőségektől fosztotta meg a Társadalomtudományi Kart.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

A Társadalomtudományi Kar hazai kapcsolatrendszere kiterjedt és szerteágazó, beleértve más felsőoktatási tudományos intézményeket, közművelődési és közigazgatási intézményeket, gazdasági és politikai szervezeteket, tömegtájékoztatási szereplőket. Ez a kar profiljából is következik, és elengedhetetlen a jó működéshez. Jelentősek a nemzetközi kapcsolatok, a kar oktatói és kutatói számos nemzetközi szakmai szervezet munkájában vesznek részt. Intenzív szakmai kapcsolatot ápolnak több nyugat-európai intézménnyel. Évente mintegy **100-100** hallgató tanul valamilyen formában külföldön, illetve érkezik diákként erre a karra. Minőségbiztosítási szemléletüket növeli és eredményességét igazolja a kar sokirányú nemzetközi kapcsolatrendszere.

A kari C-SWOT analízis értékelése

C-SWOT analízisük reális és körültekintő. A *korlátok* között kiemeli a jelentős bizonytalanságokat a kar és az egyetem külső környezetében. Miközben kiszámíthatatlan az oktatás állami finanszírozásának alakulása, a szabályozás rendkívül merev, mind a közalkalmazotti bérezést, mind a gazdálkodást tekintve. Ez megakadályozhatja, hogy a szűkülő állami finanszírozás körülményei között piacorientáltabb és hatékonyabb szervezeti és ösztönzési rendszert alakíthassanak ki. Az egyetemen belüli elvonások is behatárolják a kar *lehetőségeit*. Fő *erősségei* a jó együttműködés, az erős doktori iskolák, a képzett oktatói gárda.. Ugyanakkor a szűkös források nem teszik lehetővé a teljesítmények szerinti differenciálódást és ösztönzést. Mindez párosul erősödő versenyhelyezettel, a külföld elszívó hatásával. A helyzetelemzés jó, és korántsem biztató a kirajzolódó kép A lehetőségek szűkek, a piacvezető szerep erősítése, új piacépes szakok, külföldi hallgatók számának növelése, a munkáltatókkal való szorosabb kapcsolat, a kiváló oktatók jobb anyagi megbecsülése jelzi a kívánt irányt. Mindehhez idő kell, és kérdés, mennyire tudják ellensúlyozni a romló külső feltételek negatív hatásait.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok (felvettek és végzetek, lemorzsolódás, TDK eredmények) elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A Társadalomtudományi Kar hallgatói létszáma az utóbbi öt évben a 2008-as közel **2600** főről 2012-re **27%-al** csökkent (**1900** főre), ami az egyetemi átlagos össz-hallgatói létszámcsökkenésnél nagyobb arányú. Az időközben kivált Közigazgatástudományi Kart nem számítva a TK egyetemi hallgatólétszámban való részesedése a 2008-as **17%-ról** 2012-re **13%-ra** csökkent. Ezen belül az államilag finanszírozott létszám közel **20%-kal**, a költségtérítéses hallgatóké **36%-kal** esett vissza. 2008 és 2012 között az alapképzésben részt vevők száma **1209** főről **1037** főre csökkent, viszont felfutott a mesterképzés a kezdeti **60** főről **670** főre. Folyamatosan ezen a karon a legnagyobb a doktoranduszok száma; 2012-ben **117** fő, az összes PhD-hallgató egyharmada. A magas létszámhoz hozzájárult a 2012-ben indult a *Társadalmi Kommunikáció Doktori Iskola*, amelynek első évfolyamán kiugróan magas (**23** fő) a költségtérítéses hallgatók aránya (ez vélhetően a képzés újdonságának és a piaci igénynek köszönhető).

A Társadalomtudományi Kar szerepet játszik az egyetemen folyó tanárképzésben is. A stratégiai célok között preferált, a nemzetközi piacra irányuló képzések még nagyon kis számban vannak jelen a karon, csak *nemzetközi tanulmányok* mesterszakon folyó angol nyelvű képzés közelít a gazdaságos létszámhoz, **12-20** fő közötti induló létszámmal. A *szociológia* alapszak angol nyelvű képzésében a kezdő létszám csak **6-13 fő** között volt, ami a lemorzsolódást is figyelembe véve nem túl gazdaságos. A másik két angol nyelvű képzésben is alacsonyak a létszámok. A hat féléves alapképzési szakokon az átlagos végzési idő **6,4** félév, az egyes szakok között ebben nincs lényeges különbség. A csúszás fő okát a külföldön folytatott tanulmányok jelentik. A mesterképzésben a négy félévhez képest hasonló a végzési idő eltérése, és az okok is hasonlóak.

A kiváló hallgatók jelentős számban vesznek részt a tudományos diákköri munkában, évente **60-70 TDK** munka készül a kari konferenciára. A két évente rendezett *OTDK*-n általában **20-35** dolgozattal indulnak, ezek közül **10-20** hallgató ért el helyezést 2005-2011-ben. A karon jól működik a tudományos diákköri mozgalom és a szakmai műhelyek rendszere. A hallgatók kiemelkedően pozitív képet adtak a *Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézet Retorikai Szakmai Műhelyének* a munkájáról. Hasonlóan jó példát említettek a *szociológia* szakos hallgatók is, akik a *Szociológia és Társadalompolitika Intézet* nagy társadalmi érzékenységgel szervezett *Szociológia Műhelyét*, annak *Szociofilmklubját* említették, amely az oktatók és hallgatók közötti közvetlen tudományos és emberi kapcsolatok kialakulását, elmélyülését segíti.

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci bevalás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A TK 2009 és 2012 között évente **600-700** diplomát adott ki. A karon nagyon különböző képzési területekhez tartozó szakokon folyik képzés, területenként a munkaerő-piaci igények és lehetőségek eltérőek. Az elhelyezkedési lehetőségekről konkrét adatokat nem tartalmaz a kari önértékelés, viszont a nagyon jól képzett hallgatók mindenképpen előnyt élveznek a munkaerő-piacon. A TK a HVG intézményi rangsorában általában az élmezőnyben szerepel, az oktatói rangsorban való jelentős lemaradás oka a minősítés nélküli nyelvoktatók magas száma. A pályakövetéshez az egyetemi szintű *DPR*-t alkalmazzák, de tervezik a kari szintű *alumni-rendszer* kiépítését, és ezáltal a munkaerő-piaci visszajelzések felhasználásának erősítését is.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotótevékenység

A Társadalomtudományi Kar tevékenységében a tudományos munka fontos szerepet játszik. Ennek fő bázisát a négy intézet és a hozzájuk kapcsolódó négy doktori iskola jelenti. Az intézeteken belüli működő számos kutatóközpont azonban a kutatási tevékenység jelentős széttöröttségét eredményezi. Bár az oktatói állomány magas színvonalú, a **18** egyetemi tanár közül csak **heten** az MTA doktorai. A kar publikációs tevékenysége jelentős, ugyanakkor hullámzó. A közlemények száma évenként: 2009-ben több mint **200**, 2010-ben **140** körüli, 2011-ben **160-170**, 2012-ben csak **90**. A korábbi években évente **44-46** külföldi publikáció született, számuk 2012-ben **35** alatti.

A kutatás intenzívebbé tételét nehezítik a magas oktatási kötelezettségek, az anyagi korlátok miatt kialakuló, nem megfelelően ösztönző jövedelmek. A kar az oktató-kutató létszámhoz viszonyítva nagyjából hasonlóan teljesít a publikációs tevékenység terén, mint a Pesti Campus másik két kara. A TÁMOP pályázatok mellett a kar tudományos aktivitását segítette az MTA által támogatott kutatócsoport, az MTA *Lendület program*jában elnyert ösztöndíj, illetve az elnyert *OTKA pályázatok*.

2.3. Gazdálkodás

A Társadalomtudományi Kar sem tudja kivonni magát a felsőoktatás és ezen belül a Corvinus Egyetem nehezedő finanszírozási feltételei alól. 2008 és 2011 között a kar folyamatosan hiánnyal zárta a gazdálkodási évet, 2008 és 2012 között a kumulált belső adóssága **100 m Ft**-ról közel **370 m Ft**-ra emelkedett. 2012-ben sikerült – félő, hogy csak átmenetileg – egyensúlyba hozni a kiadásokat és a bevételeket. A kiegyensúlyozott költségvetés és a szigorú hároméves kari konszolidációs program ellenére sem bízható az oktatás és a kutatás finanszírozási helyzete. Mint korábban is jeleztük, a nyelvoktatás a TK feladata, viszont sem funkcióját, sem szakmai jellegét tekintve nem illeszkedik szervesen a karhoz. Érdemes lenne külön megvizsgálni a karhoz rendelt nyelvoktatás ráfordításait (jelentős oktatói létszám) és bevételeit (számottevő oktatási tevékenység a Pesti Campuson), ennek egyenlege feltehetően pozitív. Ezt jelezheti, hogy a pénzügyi vetület szerint 2010-2011-ben a kar bevétele **96 m Ft**, 2012-ben **70 m Ft** volt, ami vélhetően a nyelvoktatásból adódik. Ez arra utal, hogy ha ez a feladat kikerülne a Társadalomtudományi Karról, akkor a szakmailag megtisztított oktatási-kutatási tevékenység még nehezebb finanszírozási helyzetbe kerülne.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A Társadalomtudományi Kar megfogalmazta önálló küldetését és jövőképét, stratégiáját, amelyekben részletesen összefoglalta oktatási, kutatási és nemzetközi tevékenységeinek a célrendszerét, azonban – az egyetem más kari egységeihez hasonlóan – nem rendelkezik önálló minőségbiztosítási célrendszerrel, nincs külön dokumentumban lefektetett minőségpolitikája. Működésének alapvető szabályait a *Társadalomtudományi Kar Szervezeti és Működési Rendje* tartalmazza, ami az egyetemi szabályok figyelembe vételével készült. A minőségbiztosítási szervezete a *Minőségügyi (Koordinációs) Bizottságból*, továbbá a *minőségügyi koordinátorból* áll. A bizottság véleményező és javaslattevő szervezet, amely részt vesz az *Egyetemi Minőségügyi Koordinációs Bizottság* munkájában, és annak irányítása mellett látja el a kari minőségügyi feladatokat. A bizottságot a nemzetközi dékánhelyettes felügyeli. A jelenlegi minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatok keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásoknak az egyetem egészét jellemző kisebb-nagyobb hiányosságai erre a karra is jellemzőek. Korszerű minőségbiztosítási rendszer hiányában, hagyományos minőségbiztosítási szemlélettel, bizonyos minőségügyi rendszerelemekkel biztosítják a képzés magas minőségét. Az önértékelés nem az ESG1 felépítése alapján készült, azonban annak ajánlásai megtalálhatók az önértékelés megfelelő fejezeteiben.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A Társadalomtudományi Kar négy jelentős és egymástól eléggé különböző képzési területen oktat három képzési szinten: alapképzésben, mesterképzésben és doktori képzésben. A képzések a kari oktatói gárdát, a tapasztalatokat és a hagyományokat figyelembe véve szakmailag alátámasztottak és országosan elismertek. A képzési programok indítását az intézetek kezdeményezik, a kar vezetésének hozzájárulása esetén a karon működő *Oktatási Bizottság* véleményezi. Az új képzés indításáról a *Kari Tanács* jóváhagyása után a *Szenátus* dönt. A képzési programok követését és rendszeres belső értékelését az intézetek végzik, az elmúlt időszakban tudatos és következetes szakmai stratégia mellett bővítették a képzési kínálatot. A kezdeteknél tartanak az idegen nyelvű képzések kialakításában. Ezeknek a szakmai háttere biztosított, viszont a nemzetközi piacon még kevésbé bejáratottak, így gazdaságosságukhoz általában még alacsonyak a hallgatói létszámok. A tapasztalatokat folyamatosan kiértékelik és hasznosítják a tantervfejlesztésben.

A hallgatók általában elégedettek a kar által indított képzésekkel, azok jellegével, a részismereti képzések rendszerét és adminisztrációját azonban érdemes újra gondolni. A hallgatók kizárólag ezt a képzési

formát jelölték meg problémásként: nehezen követhető követelményrendszerekről, bonyolult vizsgajelentkezéssről és tárgy hirdetéséről számoltak be.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszerére a megfelelően közzétett *Tanulmányi és Vizsga Szabályzat* irányadó. Az egyes tantárgyak számonkérésének módját a tantárgyi adatlapok „követelményrendszer” alpontja tartalmazza. A tantárgyakhoz tartozó tematikák, amelyekből a kötelező szakirodalom listája és a számonkérés módja is egyértelműen kiderül, idejében elérhetőek a hallgatók számára. A vizsgaidőpontok eloszlása a vizsgaidőszakban általában arányos, a tanszékek betartják a kötelező minimális vizsgaszámra és -létszámra vonatkozó előírásokat. A vizsgákon számon kért tananyag lefedi az órákon elhangzó és a szakirodalomban megismerhető információk körét.

A karon folyó hallgatói teljesítményértékelési rendszerrel kapcsolatos tevékenység, hasonlóan az egyetem egészéhez, nem tartalmazza kellő hangsúllyal az *ENQA-ESG* ajánlást a hallgatói teljesítményértékelés objektivitásának a növelésére.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon a korösszetétel, a kvalifikáció megfelelő és összességében kiegyensúlyozott. Számolni kell azonban generáció-váltási / kiesési problémákkal. Az oktatók nagy többsége tudományos fokozattal rendelkezik, az országos és az egyetemi átlag feletti mértékben: a kar **66** teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatója és a **2** kutató, összesen tehát **68** fő **82,3%-a** minősített. **17** egyetemi tanár, **25** egyetemi docens, **19** adjunktus és 5 tanársegéd oktat „főállásban”.

A karon az oktatók teljesítményének a minősítésére a teljesítményértékelési táblázatot használják, ezzel a *Foglalkoztatási Szabályzat*ban meghatározott paraméterek alapján mérik az oktatói teljesítményt. Figyelemreméltó a terhelések és teljesítmények személyre szabott követése, a jól kidolgozott teljesítményértékelés. Ez jól segítheti a vezetés munkáját. Ugyanakkor a jelenlegi gazdasági helyzetben nincs vagy alig van mód e folyamatos teljesítményértékelés és a jövedelmek közötti kapcsolat megteremtésére, ami nyilván lerontja a hatékonyságot. Az értékelés része a *HalVel* (az oktatóknak a hallgatók által történő véleményezése) felmérések eredménye és az oktatók publikációs teljesítménye.

Az egyetem egészéhez hasonlóan a kar oktatói minőségbiztosítási rendszere sem tartalmazza kellő hangsúllyal azt az *ENQA-ESG* ajánlást, hogy a gyengén teljesítő oktatókat segíteni kellene a minőségi teljesítésük jobbítására.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A hallgatók összességében kiválóan ítélik a kari infrastruktúrát. Az új épületben elhelyezett könyvtár kiváló környezetet biztosít a hallgatóknak, a könyvtár szakkönyvvállománya megfelelő, fedi a tantárgyakhoz kötődő kötelező irodalom körét. A kar kiemelkedő feltételeket biztosít a szükséges nyelvvizsgákra való felkészüléshez és letételéhez. A hallgatók elégedettek a tanulmányi osztály munkájával, a kollégiumi ellátás és testnevelés feltételeivel.

3.6. A kar belső információs rendszere

A kar kommunikációs-információs tevékenysége sokirányú, színvonalas. Ennek ellenére nem teljesíti az *ENQA-ESG* ajánlást, ugyanis minőségügyi szempontból a képzési és kutatási folyamatok minőségszabályozására olyan információs rendszerre van szükség, amely folyamatosan gyűjti és elemzi a képzési és a kutatási folyamatok adatait. Az egyetemi szinten kialakítandó rendszerhez kellene majd a kart csatlakoztatni.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar a szokásos módokon tartja a kapcsolatot a külvilággal; kommunikációja részben elektronikus (honlap, hírlevél), részben pedig személyes kapcsolattartáson alapul (pl. nyílt napok, oktatási kiállítások). Az egyetemi honlap kari vonatkozásai széleskörűen mutatják a kar sokirányú szervezetét és tevékenységeit.

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- A nagyon logikusan felépülő kari struktúrában – négy intézet/négy tudományterület – továbbra is a kutatás szétaprózottságára utal, hogy az intézeteken belül összesen **30** nevesített „kutatóközpont” működik. Itt nyilván erősek a tradíciók, de javasolt jobban koncentrálni a kutatási erőket.
- Az idegen nyelv oktatás feladata mind jellegében, mind kiterjedésében túlmutat a kari kereteken, Szervezését, koordinálását, működtetését egyetemi szinten javasolt a jövőben végiggondolni és megoldani.
- Javasoljuk a kar minőségügyi rendszerének a kiépítését, ehhez megfelelő szervezet létrehozását és a rendszer folyamatos működtetését, ésszerűen az egyetemi minőségügyi rendszer részeként. Javasoljuk a korszerű szemléletű, a kar értékrendjét és lehetőségeit tükröző kari minőségpolitika megfogalmazását és meghirdetését, szintén az egyetemi minőségpolitikával összhangban. Javasoljuk kari minőségügyi rendszer modell kidolgozását az egyetemi minőségügyi rendszer modelljének részeként. A kari minőségügyi rendszer modelljének felállításánál célszerű az alapszak-mesterszak-doktori képzés egymásra épülésének figyelembe vétele, ennek alapján a doktori iskolák, valamint a kutatás-fejlesztés minőségügyi rendszere is részei lehetnek a komplex kari minőségügyi rendszernek.
- A kari minőségügyi szervezet feladata a kari minőségügyi rendszer működtetése, ebből következően kell meghatározni a szervezet felépítését, felelősségét, hatáskörét. Célszerű, ha a kar minőségügyi szervezete közvetlenül a dékánhoz tartozik (jelenleg személyében egybeesik a megbízott dékán és a nemzetközi dékánhelyettes), és világosan elkülönül egyrésztől a tanácsadó, véleményező bizottság(ok), másrésztől a döntéshozó és a rendszer működtetését végző minőségügyi szervezet tevékenysége.

FÜGGELÉK

A Budapesti Corvinus Egyetem által folytatott képzések

Élelmiszertudományi Kar

képzési területek: agrár, műszaki
tudományterület: agrártudományok

alapképzések (BSc)

biomérnöki (N)
élelmiszermérnök (N, L)
szőlész-borász mérnöki (N)

mesterképzések (MSc)

élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnök (N, L)
élelmiszermérnök (N, L)
táplálkozástudományi (SE-vel közös képzés, N, L)

doktori képzés (PhD)

Élelmiszertudományi Doktori Iskola (N)

szakirányú továbbképzések

agrár- és természettudományi szakfordító; élelmiszerbiztonsági; pálinkamester; szőlő- és borgazdasági

Gazdálkodástudományi Kar

képzési területek: agrár, gazdaságtudományok, informatika, társadalomtudomány
tudományterületek: műszaki, társadalomtudományok

alapképzések (BA)

gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki (N)
gazdaságinformatikus (N, L)
gazdálkodási és menedzsment (N, L)
kereskedelem és marketing (N, L)
nemzetközi gazdálkodás (N)
pénzügy és számvitel (N)
turizmus-vendéglátás (N)

mesterképzések (MA)

gazdaságinformatikus (N, E)
logisztikai menedzsment (N)
marketing (N)
MBA (N, L)
pénzügy (N)
regionális és környezeti gazdaságtan (N)
számvitel (N, E)
turizmus menedzsment (N)
vállalkozásfejlesztés (N)
vezetés és szervezés Budapest (N, E) Csíkszereda (N)
vidékfejlesztési agrármérnök (N)

doktori képzések (PhD)

Gazdálkodástani Doktori Iskola (N)
Gazdaságinformatika Doktori Iskola (N)

szakirányú továbbképzések

agrárközgazdasági; állami ingatlangazdálkodási; beszerzési menedzsment; energiagazdálkodási; érték-elemző; „gyógyszerész-közgazdász”; HR Business Partner Program; humánmenedzsment; informatikai menedzsment; ingatlangazdálkodási; „jogász-közgazdász”; környezeti menedzsment; közbeszerzési menedzsment; logisztika és ellátási lánc menedzsment; marketing; „mérnök-közgazdász; nemzetközi disztribúció;” orvos-közgazdász”; projektmenedzsment; turizmus; vállalkozási menedzsment

Kertészettudományi Kar

képzési terület: agrár
tudományterület: agrártudományok

alapképzések (BSc)

kertészmérnöki Budapest (N,L) *Beregszász* (Ukrajna), *Nyárádszereda* (Románia), *Zenta* (Szerbia) (L)
környezetgazdálkodási agrármérnöki Budapest (N) *Zenta* (Szerbia) (L)
informatikus és szakigazgatási agrármérnöki (N)

mesterképzések (MSc)

mezőgazdasági biotechnológus (N)
díszkertészeti mérnöki (N)
kertészmérnöki (N, L)
növényorvosi (N)

doktori képzés (PhD)

Kertészettudományi Doktori Iskola

szakirányú továbbképzések

vidékfejlesztési menedzsment és marketing

Közgazdaságtudományi Kar

képzési terület: gazdaságtudományok
tudományterület: társadalomtudományok

alapképzések (BA)

alkalmazott közgazdaságtan (N)
emberi erőforrások (N, L)
gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés (N)
közszolgálati (N)

mesterképzések (MA)

biztosítási és pénzügyi matematika (N)
gazdaság-matematikai elemző (N)
közgazdálkodás és közpolitika (N, L)
közgazdasági elemző (N)
nemzetközi gazdaság és gazdálkodás (N, E, L)

doktori képzés (PhD)

Általános és kvantitatív közgazdaságtan Doktori Iskola (N)

szakirányú továbbképzések

aktuárius, bankmenedzsment; egészségügyi menedzsment; felszámolási és vagyonfelügyelet; nemzetközi gazdasági és üzleti kapcsolatok; személyügyi emberi erőforrás menedzsment; személyügyi

Tájépítészeti Kar

képzési területek: agrár, műszaki, művészet
tudományterület: agrártudományok

alapképzés (BSc)

tájrendező és kertépítő mérnöki (N)

mesterképzések (MSc)

tájépítész mérnöki (N)
tájépítész és kertművész (N)
településmérnöki (N)

doktori képzés (PhD)

Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola (N, L)

Társadalomtudományi Kar

képzési területek: gazdaságtudományok, pedagógusképzés, társadalomtudomány
tudományterület: társadalomtudományok

alapképzések (BA)

kommunikáció és médiatudomány (N, L)
nemzetközi tanulmányok (N, L)
politológia (N)
szociológia (N)

mesterképzések (MA)

nemzetközi tanulmányok (N, L)
kommunikáció- és médiatudomány (N, L)
politikatudomány (N)
szociálpolitika (N)
szociológia (N, L)
összehasonlító helyi fejlesztési tanulmányok (N)

tanári szakképzettségek (L)

közgazdászstanár (kereskedelem és marketing), közgazdászstanár (vállalkozási ismeretek)

doktori képzések (PhD)

Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola (N)
Politikatudományi Doktori Iskola (N)
Szociológia Doktori Iskola (N)
Társadalmi Kommunikáció Doktori Iskola (N)

szakirányú továbbképzések

humányszolgálati tanácsadó; közoktatási vezető; társadalomtudományi és gazdasági szakfordító és tolmács; vállalkozás- és gazdaságpszichológiai tanácsadó, pedagógus szakvizsgára felkészítők: közoktatási vezető, e-tanulás szakértő, tanügyigazgatási szakértő, teljesítményértékelés és minőségfejlesztés

A Látogató Bizottság tagjai:

elnök:

Kovács Árpád PhD egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem, a Költségvetési Tanács elnöke

tagok:

Muraközy László CSc egyetemi docens, Debreceni Egyetem

Székely Csaba DSc egyetemi tanár, Nyugat-magyarországi Egyetem

Veress Gábor DSc professor emeritus, Pannon Egyetem - *minőségügyi szakértő*

Kőmíves Péter Miklós hallgató, Debreceni Egyetem - *HÖÖK delegált*

A látogatás MAB referense: Négyesi Judit

A látogatás időpontja: 2013. május 2-3., május 6.